

วินัยข้าราชการ

คู่มือ การดำเนินการทางวินัยข้าราชการ

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
และกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

กลุ่มงานวินัยและพิทักษ์ระบบคุณธรรม
กองการเจ้าหน้าที่ กรมการพัฒนาระบบราชการ
กระทรวงมหาดไทย

สารบัญ

	หน้า
วินัยข้าราชการ	
- ความหมายของวินัย	๒
- ข้อกำหนดวินัย	๔
- กระบวนการในการดำเนินการทางวินัย	๑๕
สรุปสาระสำคัญการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน	๑๖
(กรณีสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดดำเนินการ)	
- กรณีกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัย	๑๖
- การตรวจสอบข้อเท็จจริง/สืบสวนข้อเท็จจริง	๑๖
- การดำเนินการวินัยอย่างไม่ร้ายแรง	๑๘
- การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง	๑๙
- ตัวอย่างที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง	๒๒
- ตัวอย่างที่ ๒ รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริง/สืบสวนข้อเท็จจริง	๒๓
ปัญหาถาม - ตอบเรื่องวินัย	๒๕
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย)	๓๘
- หมวด ๓ การสรรหา การบรรจุ และการแต่งตั้ง	๓๙
- หมวด ๖ วินัยและการรักษาวินัย	๔๖
- หมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย	๔๙
- หมวด ๘ การออกจากราชการ	๕๕
- หมวด ๙ การอุทธรณ์	๕๗
- หมวด ๑๐ การร้องทุกข์	๕๙
กฎ ก.พ. ว่าด้วยกรดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖	๖๕
- หมวด ๑ การดำเนินการเมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัย	๖๕
- หมวด ๒ การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น	๖๖
- หมวด ๓ การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง	๖๗
- หมวด ๔ การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง	๖๙
- หมวด ๕ กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง	๘๓
- หมวด ๖ การยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ	๘๔
- หมวด ๗ การมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ	๘๖
- หมวด ๘ การสั่งพักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน	๘๘
- หมวด ๙ ระยะเวลา	๙๔
- หมวด ๑๐ บทเบ็ดเตล็ด	๙๔
- บทเฉพาะกาล	๙๔

สารบัญ

	หน้า
การกำหนดตำแหน่งประธานกรรมการตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ (สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๒ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗)	๙๗
แบบตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ (สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๓ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗)	๑๐๐
- แบบ ดว.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง	๑๐๑
- แบบ ดว.๒ เปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวน	๑๐๓
- แบบ ดว.๓ บันทึกถ้อยคำพยาน	๑๐๔
- แบบ ดว.๔ บันทึกถ้อยคำผู้ถูกกล่าวหา	๑๐๖
- แบบ ดว.๕ บันทึกแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา	๑๐๘
- แบบ ดว.๖ รายงานการสอบสวน	๑๑๐
แบบตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ (สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว๑๒ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔)	๑๑๓
- หมวด ๖ การสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ แบบ ดว.๗/๑ ถึง ดว.๗/๘	๑๑๔
- หมวด ๗ การมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ แบบ ดว.๘/๑ ถึง ดว.๘/๑๔	๑๑๖
- หมวด ๘ ส่วนที่ ๑ คำสั่งพักราชการ และคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน แบบ ดว.๙/๑ ถึง ดว.๙/๕	๑๑๗
- หมวด ๘ ส่วนที่ ๒ คำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติราชการ และคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ ตามผลการสอบสวนพิจารณาหรือผลแห่งคดีแบบ ดว. ๑๐/๑ ถึง ดว.๑๐/๓	๑๑๘
- หมวด ๘ ส่วนที่ ๓ คำสั่งตามผลการสอบสวนพิจารณาหรือผลแห่งคดี กรณีมีเหตุที่ไม่ต้องให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ แบบ ดว.๑๑/๑ ถึง ดว.๑๑/๓	๑๑๙
ภาคผนวก	๑๒๐
- หนังสือเวียน สำนักงาน ก.พ.	
- มติ ครม. เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย	
- คลังความรู้ เกี่ยวกับวินัยข้าราชการ	
- แบบคำสั่งตาม ดว. ๗ - ดว.๑๑	
- แนวทางการลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน	

การดำเนินการทางวินัย
ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน
ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๐
และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งเน้นการปรับเปลี่ยนภาครัฐ โดยยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” มีเป้าหมายให้ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส มีขนาดที่เล็กกะทัดรัด พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ และมีกระบวนการยุติธรรมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ และมุ่งให้บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและคนเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ อีกทั้ง แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบก็ได้มุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาขีดความสามารถในการสืบสวน ตรวจสอบข้อเท็จจริง รวมถึงการไต่สวนข้อเท็จจริง กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริตหรือฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมหรือกระทำผิดวินัย ให้มีประสิทธิภาพ สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์หรือความผิดตามข้อกล่าวหาได้อย่างมืออาชีพ

กรมการพัฒนาชุมชน ได้ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการและการแบ่งงานภายในกรมการพัฒนาชุมชน โดยกำหนดให้กลุ่มงานประสานและสนับสนุนการบริหารงานพัฒนาชุมชน มีหน้าที่รับผิดชอบเพิ่มเติมเกี่ยวกับงานพัฒนาชุมชนในสสอ การเสริมสร้างธรรมาภิบาลภายในองค์กร และการดำเนินการทางวินัย โดยในการดำเนินการทางวินัยนั้น ผู้ปฏิบัติงานจะต้องทราบและเข้าใจถึงการตรวจสอบข้อเท็จจริง/การสืบสวน ก่อนดำเนินการทางวินัย การเริ่มกระบวนการดำเนินการทางวินัย เทคนิคและวิธีการในการตรวจสอบข้อเท็จจริง/การสืบสวน และการสอบสวน กรณีข้าราชการในสังกัดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานในเรื่องที่ข้าราชการในสังกัดถูกกล่าวหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการบริหารราชการของประเทศไทย ข้าราชการพลเรือนซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติ ตามนโยบายของรัฐบาลบริหารราชการ เป็นกลไกหลักสำคัญที่จะนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ประเทศชาติ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ข้าราชการพลเรือนจะต้องทำตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชน โดยการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นข้าราชการที่ดีอยู่ในระเบียบวินัยของข้าราชการ ตั้งใจปฏิบัติราชการด้วยความเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปโดยเรียบร้อยและเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น หากข้าราชการพลเรือนไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการอยู่ในระเบียบวินัยอันดี นอกจากจะทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของความเป็นข้าราชการแล้ว ยังทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือศรัทธาในรัฐบาล อันจะส่งผลกระทบต่อความเสียหายมาสู่ระบบราชการ ประเทศชาติและประชาชน โดยส่วนรวมด้วย วินัยข้าราชการพลเรือนจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมีและข้าราชการพลเรือนทุกคนจะต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ย่อมถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยและจะต้องได้รับโทษตามที่กำหนดไว้ แต่เป้าหมายของวินัยข้าราชการพลเรือนมิได้อยู่ที่การลงโทษแต่เพียงอย่างเดียว ควรมุ่งเน้นด้านการเสริมสร้างและพัฒนาเพื่อให้ข้าราชการพลเรือนมีวินัยที่ดีด้วย

วินัยข้าราชการ

ความหมายของ “วินัย”

คำว่า “วินัย” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Discipline เป็นเครื่องควบคุมพฤติกรรมของคนอย่างหนึ่ง ซึ่งใช้สำหรับคนในแต่ละหมู่แต่ละเหล่าผู้มีภารกิจในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่จะต้องยึดถือปฏิบัติ

ลักษณะของวินัย อาจมองเห็นได้ในหลายแง่มุม เช่น

มอง “วินัย” ในแง่รูปลักษณ์ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของ “วินัย” ไว้ ๒ ลักษณะ คือ ลักษณะหนึ่ง หมายถึง “ข้อปฏิบัติ” ซึ่งเป็นการมองที่ปทัสถาน(Norm) ที่กำหนดไว้ อีกลักษณะหนึ่ง หมายถึง “การอยู่ในแบบแผน” ซึ่งเป็นการมองที่พฤติกรรม(Behavior) ของคน

การมองวินัย ในแง่รูปลักษณ์นี้ ทำให้มองเห็นวิธีสร้างวินัยว่ามีอยู่ ๒ ทาง คือ สร้างปทัสถาน (Norm) โดยกำหนดข้อปฏิบัติทางหนึ่ง และสร้างพฤติกรรม (Behavior) โดยสร้างปัจจัยที่เสริมสร้างวินัย อีกทางหนึ่ง

มอง “วินัย” ในแง่บทบาท การมองในแง่นี้ ทำให้มองเห็นว่าวินัยของคนต่างหมู่ต่างเหล่านี้ อาจไม่เหมือนกัน อาจแตกต่างกันตามบทบาทภารกิจของแต่ละหมู่เหล่า เช่น วินัยสงฆ์ก็อย่างหนึ่ง วินัยทหารก็อย่างหนึ่ง วินัยข้าราชการพลเรือนก็อย่างหนึ่ง วินัยข้าราชการครูก็อีกอย่างหนึ่ง ทั้งนี้ เป็นไปตามแบบ ของคนในหมู่เหล่านั้น ๆ ซึ่งการพิจารณาความผิดทางวินัยต้องพิจารณาตามแบบของคนแต่ละหมู่แต่ละเหล่า การกำหนดบทวินัยก็ต้องกำหนดให้เหมาะสมกับแบบของคนแต่ละหมู่แต่ละเหล่า

มองวินัยในแง่การใช้บังคับ เมื่อนำ “วินัย” มาใช้บังคับกับคน จะมีคำกล่าวถึงพฤติกรรมของคน อยู่ ๒ อย่าง คือ “ผิดวินัย” หรือ “ไม่ผิดวินัย” อย่างหนึ่ง “มีวินัย” หรือ “ไม่มีวินัย” อีกอย่างหนึ่ง ถ้ากล่าวว่ “ผิดวินัย” หรือ “ไม่ผิดวินัย” คำว่า “วินัย” จะหมายถึง “ข้อปฏิบัติ” หรือ “ข้อห้าม” ที่กำหนดไว้เป็นปทัสถานแห่งความประพฤติสำหรับคนในหมู่เหล่านั้น คือ ไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติหรือข้อห้ามทางวินัย

ถ้ากล่าวว่ “มีวินัย” หรือ “ไม่มีวินัย” คำว่า “วินัย” จะหมายถึง “ลักษณะเชิงพฤติกรรม” ที่คนปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติ หรือไม่ฝ่าฝืนหรือฝ่าฝืนข้อห้ามทางวินัยที่กำหนดไว้เป็นปทัสถานแห่งความประพฤติสำหรับคนในหมู่เหล่านั้น การมอง “วินัย” ในแง่การใช้บังคับนี้ จะมุ่งไปที่การพิจารณาความชั่วความดีหรือความผิดความชอบของคน

บทบัญญัติของวินัยข้าราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวดที่ ๖ เกี่ยวกับเรื่องวินัยและการรักษาวินัย ได้กำหนดลักษณะวินัยข้าราชการไว้ทั้งที่เป็นข้อปฏิบัติและข้อห้าม โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ เกียรติและศักดิ์ศรี ตลอดจนความเชื่อถือของประชาชน และกำหนดลักษณะการกระทำผิดที่มีสภาพก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตลอดจนกำหนดบทลงโทษแก่ผู้กระทำวินัยไว้ตามสภาพแห่งความร้ายแรงของการกระทำผิด

ดังนั้น จึงพอสรุปได้ว่า **วินัยข้าราชการ** หมายความว่า กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือแบบแผน ความประพฤติที่กำหนดให้ข้าราชการพึงควบคุมตนเอง และควบคุมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้ประพฤติ หรือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการบริหารราชการแผ่นดิน ตลอดจนให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยึดถือแก่บุคคลทั่วไป

ความหมายของ “การรักษาวินัย”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของคำว่า “รักษา” ไว้ ๔ อย่าง คือ ระวัง ดูแล ป้องกัน และเยียวยา เมื่อนำความหมายของคำว่า “รักษา” มาใช้กับการรักษาวินัยข้าราชการ ก็จะอธิบายความหมายของ “การรักษาวินัยข้าราชการ” ได้ว่า หมายถึง

๑. การที่ข้าราชการแต่ละคน “ระวัง” ไม่กระทำความผิดวินัย
๒. การที่ผู้บังคับบัญชา องค์กร ผู้เกี่ยวข้อง และสังคม “ดูแล” เสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการมีวินัย
๓. การที่ผู้บังคับบัญชา องค์กร ผู้เกี่ยวข้องและสังคม “ป้องกัน” มิให้ข้าราชการกระทำความผิดวินัย
๔. การที่ผู้บังคับบัญชา องค์กร และผู้เกี่ยวข้อง “เยียวยา” โดยดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการที่กระทำความผิดวินัย

ดังนั้น การรักษาวินัยข้าราชการให้ได้ผลจะต้องเริ่มต้นจากตัวข้าราชการเอง ผู้บังคับบัญชา องค์กร ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหลาย ร่วมมือกันโดยดำเนินการทั้งระวัง ดูแล ป้องกัน และเยียวยา ควบคู่กันไปตามลักษณะสถานการณ์ที่เหมาะสม จึงจะบรรลุผลตามที่ต้องการ

ในเรื่องวินัยและการรักษาวินัยข้าราชการ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องวินัยและการรักษาวินัยไว้ในหมวดที่ ๖ โดยบัญญัติแตกต่างจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่เป็นหมวดที่มีการเปลี่ยนแปลงไม่มากในเนื้อหา ซึ่งจะมีการบัญญัติลักษณะของการกระทำผิดทางวินัยเพิ่มขึ้นบ้าง ส่วนที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งหมดในหมวดนี้คือรูปแบบ ซึ่งจะบัญญัติส่วนที่เป็นบทวินัยไว้ในสองลักษณะ คือ กำหนดเป็น “ข้อปฏิบัติ” ทั้งปวงไว้ในมาตรา ๘๒ ซึ่งเป็นการกำหนดว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญจะ “ต้อง” ปฏิบัติในเรื่องใดบ้าง เช่น ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม (มาตรา ๘๒ (๑)) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ(มาตรา ๘๒ (๒)) เป็นต้น เป็นการประมวลข้อที่ต้องปฏิบัติไว้ในมาตราเดียว คือ มาตรา ๘๒ แล้วเรียงบทบัญญัติที่ต้องปฏิบัติดังกล่าวไว้ในแต่ละอนุมาตรา และมีการเพิ่มเติมบทวินัยที่เป็นหลักการใหม่อันถือเป็นสาระสำคัญประการหนึ่ง คือ บทบัญญัติในมาตรา ๘๓ (๙) ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.

ซึ่งบทบัญญัติในเรื่องวินัยที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๒ ดังกล่าว ส่วนใหญ่ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนทุกฉบับที่ผ่านมาจะบัญญัติบทวินัยแต่ละเรื่องไว้ในแต่ละมาตรา มิได้บัญญัติรวมไว้ดังเช่นที่ปรากฏในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ นี่คือการบัญญัติกฎหมายที่เปลี่ยนไปจากรูปแบบเดิมที่ข้าราชการพลเรือนสามัญรับรู้ด้วยความเคยชินมาตลอดเวลาที่อ้างอิง ศึกษา หรือรับรู้เกี่ยวกับเรื่องวินัยข้าราชการซึ่งเคยบัญญัติไว้ เรื่องใดเป็นบทวินัยตามมาตราใดก็จะบัญญัติให้ปรากฏไว้ในลักษณะที่เรียกได้ว่า “จบในตัว” ในแต่ละมาตราและลักษณะของการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งพิจารณาจาก “ความเสียหาย” ของทางราชการก็จะต่อเนื่องอยู่ในวรรคสองหรือวรรคสามของเรื่องและมาตรานั้น ๆ

จากบทบัญญัติในมาตรา ๘๒ ว่าด้วยการกำหนด “ข้อปฏิบัติ” ให้ข้าราชการพลเรือนสามัญถือปฏิบัติในลักษณะที่ต้องกระทำได้แล้ว บทบัญญัติในมาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นมาตราถัดไปก็บัญญัติบทวินัยไว้ในลักษณะที่เป็น “ข้อห้าม” โดยกำหนดว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญต้อง “ไม่กระทำการ” ใดอันเป็นข้อห้ามดังต่อไปนี้ จากนั้นก็บัญญัติข้อห้ามไว้ในอนุมาตราต่างๆต่อไปในรูปแบบเดียวกับที่บัญญัติเป็นข้อปฏิบัติไว้ในมาตรา ๘๒ ดังที่กล่าวมาแล้ว

ดังนั้น เมื่อได้กำหนดรูปแบบใหม่ในการร่างเกี่ยวกับเรื่องวินัยและการรักษาวินัยไว้ในลักษณะ “องค์รวม” ทุกเรื่องรวมอยู่ในมาตราเดียว แยกเฉพาะอนุมาตราดังที่ปรากฏในมาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๓ แล้ว มาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็ได้บัญญัติเกี่ยวกับกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงรวมไว้ในลักษณะเช่นนั้นด้วย คือ บทบัญญัติว่าด้วยกรณีที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงทุกกรณี จะประมวลไว้ในมาตรา ๘๕ เรียงอนุมาตราไป

ข้อกำหนดวินัย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑หมวด ๖ ได้บัญญัติข้อกำหนดวินัยให้ข้าราชการพลเรือนยึดถือเป็นแบบแผนในการควบคุมประพฤติ ดังนี้

มาตรา ๘๐

“ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ปฏิบัติราชการในต่างประเทศนอกจากจะต้องรักษาวินัยตามที่ได้บัญญัติไว้ในหมวดนี้ แล้วต้องรักษาวินัย โดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ด้วย”

จากบทบัญญัติดังกล่าว ข้าราชการพลเรือนสามัญทุกคนจึงจำเป็นต้องรับทราบข้อกำหนดวินัยตามมาตราต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการรักษาวินัยหรือประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นข้าราชการที่ดี และสำหรับผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานวินัยจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจให้ลึกซึ้งเพราะเป็นพื้นฐานที่จะต้องนำไปใช้วินิจฉัยให้เป็นการถูกต้อง

ผู้ซึ่งอยู่ในบังคับที่จะต้องรักษาวินัยและรับผิดชอบทางวินัยตามกฎหมายนี้ ต้องเป็นผู้มีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ มิฉะนั้น จะนำมาลงโทษทางวินัยไม่ได้

สำหรับกรณีข้าราชการพลเรือนสามัญที่ปฏิบัติราชการในต่างประเทศนั้นนอกจากจะต้องรักษาวินัยตามที่ได้บัญญัติไว้ในหมวดนี้แล้ว ยังจะต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. อีกด้วย

มาตรา ๘๑

“ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ”

โดยที่ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดังนั้น ข้าราชการซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงต้องสนับสนุนการปกครองในระบอบดังกล่าวด้วยความบริสุทธิ์ใจ หากข้าราชการผู้ใดกระทำการในลักษณะที่เป็นการไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ ก็จะมีผลความผิดตามมาตรา นี้ ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และหากถึงขนาดเป็นผู้ไม่เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจแล้วถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปที่จะรับราชการตามมาตรา ๓๖ ก.(๓) และจะต้องถูกดำเนินการสั่งให้ออกจากราชการเพราะขาดคุณสมบัติทั่วไป ตามมาตรา ๑๑๐ (๓)

มาตรา ๘๒

“ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติ ดังต่อไปนี้”

(๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตและเที่ยงธรรม

ความซื่อสัตย์สุจริต มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้เป็นข้าราชการ เนื่องจากประเทศจะเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงได้ก็เพราะข้าราชการ ไม่เบียดบังหาประโยชน์จากราชการ

“ราชการ” หมายถึง งานของประเทศ

“หน้าที่ราชการ” หมายถึง งานที่อยู่ในความรับผิดชอบของข้าราชการโดยตรง ซึ่งได้แก่ หน้าที่ซึ่งเกิดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วย การปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมายที่ให้อำนาจไว้โดยเฉพาะ

“ชื่อสัตย์” คือ การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ไม่คดโกง หรือไม่หลอกลวง

“สุจริต” คือ การปฏิบัติด้วยความตั้งใจดี และชอบด้วยทำนองคลองธรรม

“เที่ยงธรรม” คือ ปฏิบัติโดยไม่ลำเอียง (เลือกปฏิบัติให้แก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นการเฉพาะ)

ข้าราชการมีหน้าที่ราชการในเรื่องใด พิจารณาได้ดังนี้

๑. กฎหมายหรือระเบียบ ที่กำหนดให้ตำแหน่งใดมีหน้าที่ในเรื่องใด เช่น ระเบียบว่าด้วยพัสดุ กำหนดให้ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นผู้มีอำนาจในการสั่งซื้อ สั่งจ้าง ผู้นั้นก็มีหน้าที่ราชการตามระเบียบนั้น เป็นต้น

๒. มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ที่ ก.พ. ได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของงานในแต่ละตำแหน่ง ตลอดจนลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติเป็นกรอบกว้าง ๆ ไว้

๓. การมอบหมายของผู้บังคับบัญชา ที่ให้ปฏิบัติงานอื่นนอกเหนือจากลักษณะงานตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งแต่อยู่ภายในอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา

๔. โดยพฤติการณ์ หน้าที่โดยพฤติการณ์นี้จะพิจารณาจากข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่ปรากฏว่า เพียงพอที่จะถือเป็นหน้าที่ราชการในเรื่องนั้นหรือไม่

(๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาลและปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยปกติจะมีกฎหมาย กฎ ระเบียบหรือคณะรัฐมนตรี กำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติไว้เพื่อให้ราชการดำเนินไปได้ด้วยดีมีประสิทธิภาพ ดังนั้น หากราชการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่เคร่งครัด ผ่าฝืนกฎระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการแล้ว ย่อมเป็นทางให้ราชการเกิดความเสียหายและไม่สามารถบริหารจัดการงานของราชการอย่างมีประสิทธิภาพได้ ซึ่งการกระทำผิดดังกล่าวไม่คำนึงถึงว่าจะต้องเป็นกรณีที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการขึ้นแล้วหรือไม่ ดังนั้น หากข้อเท็จจริงฟังได้ว่าเป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบแบบแผนของทางราชการแล้ว แม้ไม่เกิดความเสียหายแก่ราชการก็เป็นความผิดตามอนุมาตรานี้

(๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะเอาใจใส่และรักษาประโยชน์ของทางราชการ

เป็นข้อที่กำหนดขึ้นมาเพื่อมุ่งหมายให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ โดยมุ่งหมายที่พฤติกรรมของข้าราชการที่จะต้องปฏิบัติงานด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ราชการและผลดีเป็นสำคัญ ไม่ใช่ทำงานแบบ “เช้าชามเย็นชาม” เพียงแต่ให้เสร็จไปหรือให้พอหมดเวลาไปวัน ๆ

(๔) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าปฏิบัติคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

การขัดคำสั่งซึ่งจะเป็นความผิดตามอนุมาตรานี้มีองค์ประกอบ ๕ ข้อ คือ

๑. มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

“คำสั่ง” หมายถึง การบอกกล่าวให้กระทำหรือให้ปฏิบัติซึ่งคำสั่งของผู้บังคับบัญชาในที่นี้ ไม่จำเป็นต้องเป็นหนังสือเสมอไปอาจเป็นการสั่งด้วยวาจาก็ได้

๒. ผู้สั่งเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย

“ผู้บังคับบัญชา” หมายถึง ผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายแบ่งส่วนราชการหรือจัดตั้งหน่วยงานซึ่งก็คือผู้ที่ดำรงตำแหน่งที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็น ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจตามกฎหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้ต้องเป็นการ มอบอำนาจตามที่กฎหมายบัญญัติให้มอบอำนาจได้ด้วย

๓. เป็นการสั่งในหน้าที่ราชการ

๔. เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของราชการ

๕. มีเจตนาไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ขัดขืน หรือหลีกเลี่ยง

ในการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา บทวินัยตามอนุมาตรานี้ได้เปิดโอกาสให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถขอทบทวนคำสั่งได้ หากเห็นว่ากรปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชานั้นจะทำให้ เสียหายแก่ราชการหรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ ทั้งนี้เพื่อช่วยกันดูแลราชการ โดยผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาทันที เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาได้ พิจารณาด้วยความรอบคอบอีกครั้งหนึ่ง และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้วถ้าผู้บังคับบัญชายินยอมให้ปฏิบัติ ตามคำสั่งเดิม ผู้ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

(๕) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

อุทิศเวลาของตน หมายถึง การสละเวลาส่วนตัวให้แก่ราชการในกรณีที่ทางราชการมีงาน เร่งด่วนที่จำเป็น ซึ่งอาจจะต้องให้ข้าราชการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการปกติ

ละทิ้งหน้าที่ราชการ หมายถึง ไม่อยู่ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ซึ่งได้แก่การไม่มายังสถานที่ ที่ต้องปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือไม่มาให้ผู้บังคับบัญชามอบหมายงานให้ปฏิบัติ รวมทั้งการมายังสถานที่ ราชการแล้ว ไม่อยู่ปฏิบัติงาน โดยละทิ้งไปไม่อยู่ในสถานที่ที่ต้องอยู่

ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ หมายถึง มาปฏิบัติหน้าที่ราชการแต่ไม่สนใจเป็นธุระให้งานที่ได้รับ มอบหมายสำเร็จลงโดยเร็ว ปล่อยปละเลเยยทำให้งานในหน้าที่ค้างคั่ง

(๖) ต้องรักษาความลับของทางราชการ

โดยที่การปฏิบัติหน้าที่ราชการในบางกรณีอาจเป็นความลับที่ไม่ควรเปิดเผยในช่วง ระยะเวลาหนึ่งหรือเป็นเรื่องลับตลอดไป เนื่องจากเป็นความมั่นคงของประเทศชาติ หรือกระทบต่อ เศรษฐกิจของประเทศหรือการบริหารบ้านเมืองซึ่งหากมีการเปิดเผยข้อเท็จจริงอันเป็นความลับออกไปก่อน เวลาที่กำหนดอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการได้ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษา ความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้กำหนดชั้นความลับของทางราชการไว้ ๓ ชั้น ได้แก่ ลับที่สุด ลับมาก และลับ

ความลับ คือ เรื่องราวที่ไม่พึงเปิดเผย

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดทราบความลับของทางราชการไม่ว่าจะเป็นการทราบโดยได้รู้ ได้เห็นด้วยตนเอง หรือโดยทางอื่นใดและไม่ว่าผู้นั้นจะมีหรือไม่มีหน้าที่ราชการเกี่ยวกับเรื่องนั้นหรือไม่ก็ตาม ผู้นั้นต้องรักษาความลับนั้นไว้โดยไม่เปิดเผยให้ผู้ไม่มีหน้าที่ทราบ

(๗) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และต้องช่วยเหลือกัน ในการปฏิบัติราชการ ระหว่างข้าราชการด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

โดยที่ข้าราชการอยู่ร่วมกันในหน่วยงาน จึงต้องมีการปฏิบัติราชการร่วมกัน หรือรับผิดชอบในงานแต่ละขั้นต่อนต่องานเนื่องกันประสิทธิภาพของงานราชการจะดีได้ก็ด้วยความสามัคคีในหน่วยงาน ซึ่งเป็นพลังทำให้งานก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีได้ ตรงกันข้ามหากในหน่วยงานมีการทะเลาะเบาะแว้ง หวาดระแวง ไม่รวมมือกันงานก็จะไม่เดินหรือไม่ได้งานที่ดี ดังนั้น ข้าราชการจึงควรสุภาพเรียบร้อย พุดจาไพเราะต่อกัน รักษาความสามัคคี ไม่ทะเลาะวิวาทกัน และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ

“ผู้ร่วมปฏิบัติราชการ” ในที่นี้ หมายถึง ข้าราชการด้วยกัน และผู้อื่นที่ร่วมปฏิบัติงานด้วย เช่น ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว พนักงานราชการ เป็นต้น

(๘) ต้องต้อนรับให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

โดยที่ข้าราชการเป็นผู้ให้บริการแก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการจึงต้องให้การต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรมและให้การสงเคราะห์แก่ประชาชน ผู้มาติดต่อราชการอันเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

การต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรมและให้การสงเคราะห์แก่ประชาชน จะต้องเป็นกรณีที่ประชาชนมาติดต่อราชการในหน้าที่ของข้าราชการผู้นั้น หรืออาจเป็นกรณีที่ข้าราชการออกไปปฏิบัติราชการกับประชาชนนอกหน่วยงานก็ได้ แต่ไม่ใช่ประชาชนที่เป็นเพื่อนบ้านหรือบุคคลทั่วไป ซึ่งหากข้าราชการมีเรื่องทะเลาะวิวาทต่อกันกับเพื่อนบ้านก็ไม่ถือเป็นความผิดตามมาตรา

(๙) ต้องวางตัวเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และในการปฏิบัติกรอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชนกับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วย

มาตรานี้เป็นการบัญญัติขึ้นโดยมีเจตนารมณ์ให้ข้าราชการมีความเป็นกลางทางการเมือง เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการประจำได้อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าพรรคการเมืองใด ๆ จะเข้ามาเป็นรัฐบาลบริหารประเทศ ดังนั้น ในการปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้องกับการเมืองข้าราชการจะอำนวยความสะดวกให้แก่พรรคการเมืองใดเป็นพิเศษกว่าพรรคการเมืองอื่นไม่ได้ หรือจะชักชวนให้ประชาชนสนับสนุนพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งเป็นการเฉพาะก็ได้ แต่ในทางส่วนตัวนั้น ข้าราชการจะนิยมหรือเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดก็ได้ แต่ห้ามเป็นกรรมการพรรคการเมือง และเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง เพราะเป็นคุณสมบัติที่ต้องห้ามของการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

นอกจากนี้ในการปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือนต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ว่าด้วยมารยาททางการเมือง

(๑๐) ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย

โดยที่ข้าราชการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและมีส่วนสร้างภาพพจน์ให้แก่ราชการ เมื่อข้าราชการมีความประพฤติดีเป็นที่ยกย่องชมเชยของประชาชน ประชาชนก็จะศรัทธาต่อหน่วยงานและต่อราชการโดยรวม ดังนั้น กฎหมายจึงกำหนดให้ข้าราชการต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย

การที่จะพิจารณาว่าการกระทำอย่างไรเป็นการไม่รักษาชื่อเสียงของตน และไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย นั้น มีแนวทางพิจารณา ดังนี้

เป็นการกระทำที่ทำให้เสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ หมายถึง สถานะที่ได้รับการยกย่องสรรเสริญตามตำแหน่งหน้าที่ราชการ

ข้าราชการมีตำแหน่งหน้าที่ราชการ และอยู่ในฐานะที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฐานะที่ควรได้รับการยกย่องสรรเสริญหรือเคารพนับถือเสื่อมเสียศรัทธาในหน้าที่ราชการ

และวงสังคมทั่วไปตามตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ซึ่งแต่ละตำแหน่งหน้าที่อาจอยู่ในฐานะที่จะต้องรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันได้

๒. เป็นการกระทำที่สังคมรังเกียจ หรือเป็นที่รังเกียจของสังคมโดยพิจารณาจากความรู้สึกของประชาชนหรือของข้าราชการทั่วไป ซึ่งความรู้สึกของสังคมนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาได้

๓. เป็นการกระทำโดยเจตนา พิจารณาจากเจตนาที่แท้จริงในการกระทำ หากการกระทำใดเข้าลักษณะทั้ง ๓ ข้อ ดังกล่าวก็เป็นความผิดฐานไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย

(๑๑) กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ปัจจุบันยังไม่ได้มีการออกกฎ ก.พ.เพิ่มเติม แต่ถ้าหากได้มีการกำหนดลักษณะการกระทำผิดเพิ่มขึ้น ข้าราชการพลเรือนสามัญก็ต้องปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. เพิ่มขึ้นด้วย

มาตรา ๘๓

ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

โดยที่การบริหารงานและการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชาจะต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง มิฉะนั้นอาจสั่งการหรือดำเนินการเรื่องใดโดยผิดพลาดบกพร่องและราชการเสียหายได้ ข้อบังคับวินัยในอนุมาตรานี้จึงห้ามไว้เพื่อมิให้มีการรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา

การรายงานโดยปกปิดข้อความที่ความต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบถือเป็นการรายงานเท็จด้วย

การรายงาน หมายถึง การบอกเล่าเรื่องราวที่ได้ทำ ได้รู้หรือได้เห็นมาอาจเป็นการรายงานด้วยวาจาหรือด้วยลายลักษณ์อักษร (เป็นหนังสือ) โดยวิธีอื่นใดก็ได้ ซึ่งจะเป็นการรายงานเพื่อพิจารณา วินิจฉัย หรือขออนุญาต หรืออนุมัติ หรือเพื่อทราบ ก็ถือเป็นการรายงานทั้งสิ้น

การรายงานตามมาตรานี้ ไม่จำเป็นต้องเป็นการรายงานเพื่อการปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตามที่ได้รับมอบหมายเสมอไป อาจเป็นการรายงานในเรื่องอื่นที่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือแบบธรรมเนียมของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้รายงานก็ได้

(๒) ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษ ชั่วครั้งคราว

มาตรานี้มีจุดมุ่งหมายให้ข้าราชการเสนอเรื่องตามลำดับชั้นของผู้บังคับบัญชา เพื่อให้มีการกลั่นกรองในแต่ละขั้นตอน หากปล่อยให้มีการเสนองานข้ามขั้นตอนก็จะเกิดความสับสนได้ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ระดับล่างยังมีประสบการณ์น้อย หากเสนองานผิดพลาดบกพร่อง หรือมีพฤติการณ์ปกปิดข้อเท็จจริงหรือมีพฤติการณ์ทุจริต ผู้บังคับบัญชาก็จะได้ทราบและแก้ไขได้ทัน่วงที

กรณีจะเป็นความผิดตามอนุมาตรานี้ได้ จะต้องเข้าองค์ประกอบ ดังนี้

๑. เป็นการปฏิบัติราชการ
๒. เป็นการกระทำข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน
๓. เป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย

แต่มีบางกรณีเป็นข้อยกเว้นที่ข้าราชการอาจปฏิบัติราชการโดยกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตนได้ ซึ่งก็คือ กรณีที่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

(๓) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

กรณีจะเป็นความผิดฐานอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการหาประโยชน์ได้จะต้องเข้าองค์ประกอบ ดังนี้

๑. มีตำแหน่งหน้าที่ราชการ

๒. อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการที่ตนเองดำรงอยู่หาประโยชน์

ประโยชน์ หมายถึง สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณแก่ผู้รับประโยชน์อาจเป็นทรัพย์สินเงินทองหรือการอื่นใดที่เป็นผลที่ได้ตามต้องการ เช่น ประโยชน์ในการได้สิทธิบางอย่าง หรือได้รับบริการพิเศษ เป็นต้น

ความผิดตามอนุมาตรานี้เป็น การแสวงหาประโยชน์อันสืบเนื่องจากการที่ข้าราชการมีหน้าที่ราชการต้องปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ประโยชน์ที่ได้รับจะต้องมีส่วนสัมพันธ์กับหน้าที่ราชการของผู้นั้นหรือเป็นประโยชน์ที่เื้อต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และถึงแม้เป็นประโยชน์ที่ได้มาด้วยการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยชอบก็เป็นความผิดได้ เช่น เจ้าหน้าที่การทูตรับเงินและสิ่งของจากบริษัทท่องเที่ยวเป็นการตอบแทนในการอำนวยความสะดวกในการตรวจลงตราในหนังสือเดินทางเป็นพิเศษ โดยบริษัทท่องเที่ยวต่าง ๆ ยื่นดีมอบเงินและสิ่งของให้เอง เจ้าหน้าที่ผู้นี้มีได้เรียกร้องแต่อย่างใด

เจ้าหน้าที่สรรพากร มีหน้าที่เรียกให้บริษัทห้างร้านส่งสมุดบัญชีและเอกสารมาตรวจสอบภาษี และประเมินเรียกเก็บเงินภาษีเพิ่มได้ในระหว่างที่เรียกตรวจสอบภาษีภักตาคารแห่งหนึ่ง เจ้าหน้าที่สรรพากรผู้นั้นได้ไปรับประทานอาหารที่ภักตาคารนั้นเป็นประจำโดยทางภักตาคารไม่คิดเงิน เป็นการอาศัยหน้าที่ราชการหาประโยชน์เป็นความผิดตามมาตรา ๘๓(๓)

(๔) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

ประมาทเลินเล่อ หมายถึง ไม่รอบคอบ ขาดความระมัดระวัง พลังพลอ หลงลืม ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือในเรื่องที่มีหน้าที่ราชการจะต้องปฏิบัติโดยไม่มีเจตนาที่จะให้เกิดความเสียหาย การประมาทเลินเล่อนี้ได้ทั้งลักษณะที่เป็นการกระทำและละเว้นการกระทำ

(๕) ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

กรณีจะเป็นความผิดตามมาตรานี้ จะต้องเข้าองค์ประกอบ ดังนี้

๑. กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาประโยชน์ หมายถึง ต้องเป็นเรื่องการหาประโยชน์โดยกระทำด้วยตนเองหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำ

๒. ผลจากการกระทำอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ข้อนี้แยกออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

(๑) อาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม

ข้อนี้เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากการกระทำหรือการยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาประโยชน์นั้นว่าเป็นทางทำให้บุคคลทั่วไปมีความรู้สึกต่อการกระทำดังกล่าวว่าอาจจะมีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความลำเอียง ไม่เป็นธรรม โดยเข้าข้างผู้ที่ให้ประโยชน์ตนหรือไม่ หากเป็นดังที่กล่าวกรณีก็ต้องด้วยองค์ประกอบข้อนี้ โดยไม่จำเป็นต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่าให้เกิดความไม่เที่ยงธรรม หรือปฏิบัติโดยลำเอียงขึ้นแล้ว

(๒) อาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

มีหลักในการพิจารณาเรื่องเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ เช่นเดียวกับมาตรา ๘๒ (๑๐) ดังได้กล่าวมาแล้ว

(๖) ต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใด ที่มีลักษณะงาน คล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

โดยที่ข้าราชการต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ ปฏิบัติงานด้วยความอุทิศสาคะ เอาใจใส่ รัมะดัระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการจึงต้องทุ่มเทในการปฏิบัติงาน หากปล่อยให้ข้าราชการเป็น กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือตำแหน่งอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการใน ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ก็จะทำให้ข้าราชการไปทุ่มเทให้กับกิจการของเอกชนนั้น และปฏิบัติราชการอย่างไม่มีเต็มที่ กฎหมายจึงบัญญัติข้อห้ามในเรื่องนี้ไว้

การพิจารณาว่าตำแหน่งใดมีลักษณะงานคล้ายคลึงกันกับตำแหน่งกรรมการผู้จัดการหรือ ผู้จัดการนั้น เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น เช่น กรรมการ ผู้อำนวยการ หรือผู้อำนวยการ มีลักษณะงานและหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเดียวกัน หรือคล้ายคลึงกันกับ กรรมการผู้จัดการหรือผู้จัดการหรือไม่ ถ้าคล้ายคลึงกันก็ต้องห้าม และที่บัญญัติไว้เช่นนี้ก็เพื่อป้องกันการ หลีกเลียงกฎหมายด้วยการใช้ชื่อให้ผิดเพี้ยนหรือแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง แต่ลักษณะงานและหน้าที่ ความรับผิดชอบเป็นอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน

ตามมาตรานี้ไม่ได้ห้ามการเป็นกรรมการ หุ้นส่วน ผู้ถือหุ้น หรือที่ปรึกษาในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท ดังนั้น ข้าราชการจึงเป็นกรรมการ หุ้นส่วน ผู้ถือหุ้น หรือที่ปรึกษา ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทได้ แต่อย่าละทิ้งหน้าที่ราชการ หรืออาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการหรืออำนาจหน้าที่ราชการไปหาประโยชน์ เป็นต้น

(๗) ต้องไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้ง กดขี่หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ

โดยที่ข้าราชการต้องอยู่ร่วมกันในหน่วยงานและปฏิบัติราชการร่วมกัน ประสิทธิภาพของ ราชการจะดีได้นั้นนอกจากจะต้องมีความสามัคคีระหว่างกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติหน้าที่ ราชการแล้วยังจะต้องไม่กลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการด้วย

กลั่นแกล้ง หมายถึง หาความไม่ดีใส่ให้ หาอุบายให้ร้ายโดยวิธีต่าง ๆ เช่น แกล้งใส่ความ

กดขี่ หมายถึง ข่มให้อยู่ในอำนาจตน ใช้อำนาจบังคับเอาแสดงอำนาจเอา

ข่มเหง หมายถึง ใช้กำลังรังแก แกล้ง ทำความเดือดร้อนให้

(๘) ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศเป็นการกระทำลักษณะหนึ่งที่แยกออกมาจาก การประพฤติชั่ว ทั้งนี้เนื่องจากทางราชการต้องการมุ่งเน้นให้ข้าราชการได้มีความตระหนักในเรื่องนี้เป็น พิเศษ เพราะการกระทำดังกล่าวสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่เพื่อนร่วมงาน และเป็นทางให้มีการใช้ อำนาจหน้าที่ราชการข่มเหงรังแกกัน อีกทั้งยังเป็นการทำลายภาพพจน์ชื่อเสียงอันดีงามของข้าราชการ โดยได้กำหนดพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ไว้ในกฎ ก.พ. เพื่อให้ข้าราชการได้ถือปฏิบัติ หากข้าราชการผู้ใด กระทำการในลักษณะที่กำหนดไว้ก็จะเป็นความผิดวินัยตามอนุมาตรานี้

(๙) ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ

ดูหมิ่น หมายถึง สบประมาท ดูถูก เหยียดหยามทำให้อับอาย เสียหาย การดูหมิ่นอาจ กระทำด้วยวาจาหรือกิริยาท่าทางอย่างอื่นก็ได้

เหยียดหยาม หมายถึง ดูหมิ่น ดูถูก หรือรังเกียจ โดยกดให้ต่ำลง เช่น เหยียดคนเป็นสัตว์

กดขี่ หมายถึง ข่มให้อยู่ในอำนาจตน ใช้อำนาจบังคับเอา แสดงอำนาจเอา

ข่มเหง หมายถึง ใช้กำลังรังแก แกล้ง ทำความเดือดร้อนให้

ประชาชนผู้ติดต่อราชการ หมายถึง ประชาชนที่ติดต่อราชการกับหน่วยงานของตน ซึ่งอาจเป็นการติดต่อทางโทรศัพท์ เป็นต้น หรือการออกไปปฏิบัติงานยังท้องที่นอกหน่วยงานก็ได้

(๑๐) ไม่กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ปัจจุบันยังไม่ได้มีการออกกฎ ก.พ. กำหนดลักษณะการกระทำผิดเพิ่มเติม แต่ถ้าหากได้มีการออกกฎ ก.พ. ดังกล่าวแล้วข้าราชการพลเรือนสามัญจะต้องไม่กระทำการตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ด้วย

มาตรา ๘๕

การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

การที่จะผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา นี้ มีข้อที่จะต้องพิจารณา ๒ ประการ คือ

๑. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

หน้าที่ราชการ มีความหมายเช่นเดียวกันกับหน้าที่ราชการตามที่ได้กล่าวมาแล้วในมาตรา ๘๒ (๑) การปฏิบัติหน้าที่ราชการ เป็นลักษณะการกระทำในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งข้าราชการมีหน้าที่ราชการต้องปฏิบัติ เช่น เจ้าหน้าที่ศุลกากรตรวจสินค้าซึ่งนำเข้ามาประเทศแล้วรู้เห็นเป็นใจตรวจปล่อยสินค้าโดยไม่เรียกเก็บภาษี การปฏิบัติหน้าที่ราชการนั้น ไม่รวมถึงการปฏิบัติในการใช้สิทธิขอเบิกจ่ายเงินที่ทางราชการให้สิทธิเบิกได้ เช่น เงินค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการหรือเงินสวัสดิการต่าง ๆ

ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หมายถึง มีหน้าที่ราชการที่ต้องปฏิบัติแต่ไม่ปฏิบัติหรืองดเว้นไม่กระทำการตามหน้าที่โดยจงใจหรือเจตนาไม่ปฏิบัติ ไม่ใช่เรื่องพลั้งเผลอหลงลืม หรือเข้าใจผิด เช่น เป็นเจ้าหน้าที่ศุลกากรเกลี้ยงนั่งเฉยๆ ทำเป็นไม่เห็น ปล่อยให้พ่อค้านำสินค้าผ่านด้านศุลกากรโดยไม่ตรวจค้น เป็นต้น

มิชอบ หมายความว่า ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา มติคณะรัฐมนตรี แบบธรรมเนียมของทางราชการ หรือตามทำนองคลองธรรม คือ ไม่เป็นไปตามทางที่ถูกที่ควร

ความเสียหาย หมายความว่า ความรวมถึงความเสียหายที่อาจคำนวณราคาได้ด้วย เช่น ความเสียหายแก่ชื่อเสียง

ผู้หนึ่งผู้ใด หมายถึง ใครก็ได้ไม่ว่าจะเป็นประชาชนหรือข้าราชการด้วยกัน

๒. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

โดยทุจริต หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

ประโยชน์ หมายถึง สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณ หรือผลที่ได้ตามต้องการ ประโยชน์อาจเป็นทรัพย์สินเงินทองหรือการอื่นใดที่เป็นผลที่ได้ตามต้องการ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นทรัพย์สิน เช่น ประโยชน์ในการได้สิทธิบางอย่าง หรือได้รับบริการพิเศษ เป็นต้น

ประโยชน์ที่มีควรได้ หมายถึง ประโยชน์ที่ไม่มีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะได้รับ

(๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ มีความหมายเช่นเดียวกับมาตรา ๘๒(๕)

การที่จะผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา นี้ มีข้อที่จะต้องพิจารณา ๓ ประการ คือ

๑. ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่จำกัดเงื่อนเวลามากน้อยเพียงใด

๒. ไม่มีเหตุอันสมควร ซึ่งจะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่องราวๆ ไปว่า พฤติกรรมของการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการนั้นมีสาเหตุอย่างไร และเป็นสาเหตุที่มีเหตุผลความจำเป็นถึงขนาดที่จะต้องกระทำผิดหรือไม่เหตุผลเกี่ยวกับประจักษ์ส่วนตัวโดยปกติแล้วไม่อาจรับฟังได้

๓. เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หมายถึง มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ราชการอย่างร้ายแรงและความเสียหายที่เกิดขึ้นต้องเป็นผลโดยตรงมาจากเหตุที่จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการนั้น

(๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ละทิ้งหน้าที่ราชการ มีความหมายเช่นเดียวกับมาตรา ๘๒ (๕)

การที่จะผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรานี้มีข้อที่จะต้องพิจารณา ๒ ประการ คือ

๑. เป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกิน ๑๕ วัน หมายถึง การละทิ้งหน้าที่ราชการต่อเนื่องในคราวเดียวกัน โดยไม่ได้มาหรือไม่ได้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเลยเป็นเวลาเกิน ๑๕ วัน เช่น ไม่มาปฏิบัติราชการเป็นเวลา ๑๕ วันครึ่ง ขึ้นไป

๒. การละทิ้งหน้าที่ราชการไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

คำว่า “โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร” มีหลักในการพิจารณาเช่นเดียวกับมาตรา ๘๕ (๒)

กรณีมีเหตุอันสมควร

ข้าราชการมีหน้าที่อยู่เวรรักษาสถานที่ราชการได้ละทิ้งหน้าที่ราชการ เนื่องจากเจ็บป่วยกะทันหันจำเป็นต้องไปให้แพทย์ตรวจรักษา มิฉะนั้นจะเป็นอันตรายแก่ชีวิต เห็นได้ว่ามีเหตุผลอันสมควร ไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๘๕ (๓)

กรณีไม่มีเหตุผลอันสมควร

ละทิ้งหน้าที่ราชการเนื่องจากหลบหนีเจ้าหน้าที่ หรือหลบหนีคดีอาญาสาเหตุเหล่านี้เป็นเรื่องส่วนตัวไม่อาจนำมารับฟังเห็นเหตุอันสมควรได้ เป็นความผิดมาตรา ๘๕ (๓)

คำว่า “โดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ” เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากพฤติการณ์ในการละทิ้งว่ามีเจตนา หรือจงใจฝ่าฝืนระเบียบของทางราชการหรือไม่ เช่น

ข้าราชการสตรีหยุดราชการไปคลอดบุตรเป็นเวลา ๔๕ วัน แล้วจึงกลับมาปฏิบัติราชการและยื่นใบลาหลังจากที่หยุดราชการไปเป็นเวลา ๔๕ วัน กรณีเช่นนี้พึงเห็นได้ว่าข้าราชการที่คลอดบุตรนั้นมีสิทธิขอลาหยุดราชการได้ และเมื่อยื่นใบลา ผู้บังคับบัญชาก็ชอบที่จะอนุญาต ตามพฤติการณ์ยังถือไม่ได้ว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และยังไม่ถึงขนาดที่จะถือว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ พฤติการณ์เป็นเพียงไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการเท่านั้น ไม่เป็นความผิดมาตรา ๘๕ (๓)

ข้าราชการได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ เมื่อครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ลาแล้ว ไม่ได้รับอนุญาตให้ลาต่อ ทางราชการเรียกให้กลับก็ประวิงเวลาไม่ยอมเดินทางกลับมาปฏิบัติราชการโดย ไม่มีเหตุผลความจำเป็นอันเป็นการผิดระเบียบ บางรายประวิงเวลาอยู่เกินกำหนดเป็นเวลาแรมปี ถือได้ว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลสมควร และโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการเป็นความผิดตามมาตรา ๘๕ (๓)

กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรและไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย

กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกิน ๑๕ วัน โดยมีเหตุผลอันสมควรและไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลยนั้น เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งมีมติคณะรัฐมนตรีที่ นร ๐๒๐๕/ว.๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ

(๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง มีหลักในการพิจารณา เช่นเดียวกันกับมาตรา ๘๒ (๑๐) คือ

๑. เป็นการกระทำที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ
๒. เป็นการกระทำที่ลึงคมรังเกียจ
๓. เป็นการกระทำโดยเจตนา

มติคณะรัฐมนตรี หรือมติ ก.พ. ที่กำหนดระดับโทษเกี่ยวกับความผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เช่น กรณีเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทางไปราชการตลอดจนเงินอื่นใดที่ทางราชการให้สิทธิขอเบิกจ่ายได้ โดยทำการขอเบิกเป็นเท็จด้วยเจตนาทุจริตฉ้อโกงเงินของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

กรณีทุจริตในการสอบข้าราชการที่ทำการทุจริต หรือพยายามทุจริตในการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนตำแหน่ง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

กรณีเล่นการพนันที่กฎหมายห้ามขาดพนันเอาทรัพย์สินกัน หมายถึง การพนันตามบัญชี ก.ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. ๒๔๗๘ เช่น ไฮโล แปกเก๋า เป็นต้น เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

กรณีปลอมลายมือชื่อข้าราชการด้วยกันไปหาประโยชน์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

กรณีเกี่ยวกับการเสพของมีนเมา การเสพสุรามึนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ตามปกติแล้วเป็นเพียงความผิดไม่ถึงกับร้ายแรง แต่ในกรณีที่เสพสุราและมีพฤติกรรมอย่างอื่นประกอบที่แสดงให้เห็นความร้ายแรงแห่งกรณีอันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการอย่างยิ่ง ก็อาจเข้าลักษณะความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงได้ เช่น เสพสุราในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ เมาสุรา เสพสุรา เมาสุราในที่ชุมชน จนเกิดเรื่องเสียหายหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

(๕) ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายร่างกายประชาชน ผู้มาติดต่อราชการอย่างร้ายแรง

การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายร่างกายประชาชน ผู้มาติดต่อราชการอย่างร้ายแรงนั้น รายละเอียดได้กล่าวไว้แล้วในมาตรา ๘๓ (๙)

(๖) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หมายถึง คดีถึงที่สุดโดยศาลพิพากษาให้จำคุกและไม่รอการลงโทษหรือยกโทษจำคุกหรือเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นโทษสถานอื่น และหมายความรวมถึงกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้จำคุกโดยอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลยเนื่องจากจำเลยหลบหนีด้วย

โทษที่หนักกว่าจำคุก คือ ประหารชีวิต

(๗) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดข้อปฏิบัติให้ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องกระทำการตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๘๒(๑) - (๑๑) ส่วนมาตรา ๘๓ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดข้อห้ามมิให้ข้าราชการพลเรือนสามัญกระทำการตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๘๓(๑) - (๑๑) การกระทำการหรือละเว้นการกระทำการใดที่เป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒(๑) - (๑๑) หรือเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓(๑) - (๑๐) จนเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงด้วย

ความเสียหาย หมายความว่ารวมถึง ความเสียหายที่ไม่อาจคำนวณเป็นตัวเงินได้ เช่น ความเสียหายต่อชื่อเสียง หรือระบบงาน

เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือไม่มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

๑. ความเสียหายที่เป็นตัวเงินหรือตีราคาเป็นเงินได้ คำนึงถึงความมากน้อยตามค่าของเงินเป็นสำคัญ เช่น เสียหาย ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เห็นได้ว่าเสียหายอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ไม่มีข้อกำหนดตายตัวว่าจำนวนเท่าใดจึงจะถือว่าเป็นความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง เปิดช่องให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ใช้ดุลพินิจได้ตามควรแก่กรณี

๒. ความเสียหายที่ไม่อาจคำนวณราคาได้ เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่องๆไปโดยคำนึงถึงว่าเป็นกรณีที่เกิดความเสียหายต่อภาพพจน์ชื่อเสียงโดยส่วนรวมของทางราชการหรือต่อการบริหารราชการอย่างร้ายแรงหรือไม่

(๘) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใดๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง และมาตรา ๘๒(๑๑) หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ (๑๐) ที่มี กฎ ก.พ. กำหนดให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

เป็นการบัญญัติไว้เพื่อกาลภายหลัง ในกรณีที่อาจมีการละเว้นการกระทำหรือกระทำใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง และมาตรา ๘๒(๑๑) หรือฝ่าฝืนข้อห้ามมาตรา ๘๓(๑๐) ที่มี กฎ ก.พ. กำหนดให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงเกิดขึ้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่าการดำเนินการทางวินัย เป็นการดำเนินการทั้งหลายที่กระทำเป็นพิธีการตามกฎหมาย เมื่อข้าราชการพลเรือน มีกรณี ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย อันได้แก่ การตั้งเรื่องกล่าวหา การสืบสวนหรือการสอบสวน การพิจารณาความผิดและโทษ ซึ่งจะต้องดำเนินการโดยอาศัยความละเอียดรอบคอบ อันเป็นการกระทบสิทธิผู้ที่มีส่วนได้เสียส่วนเสีย การดำเนินการทางวินัยจึงต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยอย่างเคร่งครัด สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

การดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการกรมการพัฒนามนุษย์ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดทางวินัย ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๖ วินัยและการรักษาวินัย โดยบทบัญญัติตามมาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ ได้กำหนดข้อปฏิบัติและข้อห้ามสำหรับข้าราชการพลเรือนให้ต้องปฏิบัติตาม หากมีการฝ่าฝืนพฤติการณ์การกระทำนั้นจะเป็นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และมาตรา ๘๕ ได้กำหนดความผิดวินัยอย่างร้ายแรงสำหรับพฤติการณ์การกระทำความผิดอันเข้าองค์ประกอบความผิดร้ายแรงในฐานความผิดนั้น ๆ นอกจากนี้ มาตรา ๘๗ กำหนดหน้าที่ให้ผู้บังคับบัญชาในการป้องกันไม่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย รวมไปถึงเมื่อข้าราชการพลเรือนกระทำผิดวินัยแล้วจะต้องได้รับโทษทางวินัย ๕ สถาน ประกอบด้วย ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออก และไล่ออก

ส่วนการดำเนินการทางวินัย พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดไว้ในหมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย และกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ อันเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และข้อปฏิบัติที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยกระบวนการดำเนินการทางวินัยมีดังนี้

สรุปสาระสำคัญการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน (กรณีสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดดำเนินการ)

การดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชนในสังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (๑๑) มีอำนาจในการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ ชำนาญการ และปฏิบัติการ ประเภททั่วไประดับปฏิบัติงาน ชำนาญงาน และอาวุโส โดยมีกระบวนการพิจารณา ดังนี้

๑. กรณีกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัย

การกล่าวหาต้องเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาว่าข้าราชการในสังกัดกระทำผิดทางวินัย ดังนี้

๑.๑ การกล่าวหาด้วยวาจาหรือหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา ตามข้อ ๓ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยมีรายละเอียด ได้แก่ ชื่อและลงลายมือชื่อผู้กล่าวหา ระบุชื่อหรือตำแหน่งผู้ถูกกล่าวหาหรือข้อเท็จจริงเพียงพอให้ทราบว่าเป็นการกล่าวหาข้าราชการผู้ใด และต้องมีข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเบื้องต้นที่จะให้เข้าใจได้ว่าผู้นั้นมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดอย่างไร หรือเพียงพอที่จะสามารถสืบไปได้ เช่น ผู้กล่าวหาบอกกล่าวโดยตรงกับผู้บังคับบัญชาด้วยวาจาแล้วมีการบันทึกเป็นหนังสือไว้ หรือทำหนังสือมายังผู้บังคับบัญชา

๑.๒ บัตรสนเท่ห์ ตามข้อ ๔ (๑) ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ กรณีหนังสือกล่าวหามายังผู้บังคับบัญชาแม้จะไม่ปรากฏตัวผู้กล่าวหา (บัตรสนเท่ห์) ถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่าบัตรสนเท่ห์นั้น มีหลักฐานหรือกรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง หรือมีข้อเท็จจริงเพียงพอให้เข้าใจได้ว่าผู้นั้นมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดอย่างไร หรือเพียงพอที่จะสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริง สืบสวนสอบสวนต่อไปได้

๑.๓ พฤติการณ์ได้ปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาเอง ตามข้อ ๔ (๒) ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยมีหลักฐานหรือกรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง หรือมีข้อเท็จจริงเพียงพอให้เข้าใจได้ว่าผู้นั้นมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดอย่างไร หรือเพียงพอที่จะสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริง สืบสวนสอบสวนต่อไปได้ เช่น ข่าว สื่อออนไลน์ หรือข้อความส่งมาให้ผู้บังคับบัญชา เป็นต้น

๒. การตรวจสอบข้อเท็จจริงในเบื้องต้น/สืบสวน

เมื่อมีการกล่าวหาตามข้อ ๑ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณามอบให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น (กรณีมอบหมายเจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยไม่มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน) หรือมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน ให้ดำเนินการ

๒.๑ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดทำหนังสือภายใน (บันทึกข้อความ) เรียนผู้ว่าราชการจังหวัด โดยมีเนื้อหาและสาระสำคัญดังนี้

๒.๑.๑ ผู้กล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหา และสรุปข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ เช่น นาย ก มีหนังสือร้องเรียนกล่าวหานาย ข ตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน มีพฤติการณ์ทางชู้สาว ทั้งที่ตนมีภรรยาและบุตรแล้ว สรุปความได้ว่า.....

ข้อกฎหมาย พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙๐ และมาตรา ๙๑ ประกอบ ข้อ ๓ หรือข้อ ๔ (๑) หรือ ข้อ ๔ (๒) แล้วแต่กรณี ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๒.๑.๒ โดยเสนอเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาว่า จะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง เช่น เห็นควรมอบหมายให้ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานฯ ตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน (ตัวอย่างที่ ๑) ดำเนินการสืบสวน

๒.๒.๓ ดำเนินการกำหนดประเด็นการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือประเด็นการสืบสวน เช่น ในเรื่องชู้สาว ประเด็นคือ ผู้ถูกกล่าวหามีความสัมพันธ์กับนาย ก จริงหรือไม่ แล้วความสัมพันธ์ดังกล่าวทำให้ผู้ถูกกล่าวหาจดทะเบียนหย่ากับภรรยาจริงหรือไม่ หรือในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง ประเด็นคือ ผู้ถูกกล่าวหาในฐานะกรรมการตรวจรับพัสดุไม่ตรวจรับพัสดุตามระเบียบที่เกี่ยวข้องจริงหรือไม่ ทำให้ราชการมีความเสียหายจำนวนเท่าใด ความเสียหายนั้นร้ายแรงหรือไม่ เป็นต้น

๒.๒.๔ รวบรวมพยานหลักฐาน เช่น รูปถ่าย วิดีโอ เอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประเด็นตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือสืบสวน และสอบถามพยานบุคคลด้วยการบันทึกถ้อยคำตามแบบบันทึกถ้อยคำ (นำแบบ ดว.๓ ตามข้อ ๓๑ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๖ มาปรับใช้โดยอนุโลม)

๒.๒.๕ จัดทำรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรายงานการสืบสวน (ตัวอย่าง ๒) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) มูลกรณี (เรื่องนี้เกิดจากอะไร)

๒) พยานหลักฐาน (พยานบุคคลและพยานเอกสาร)

๓) สรุปข้อเท็จจริงและพฤติการณ์

๔) ความเห็นของผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือคณะกรรมการสืบสวน (ไม่มีมูลกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยให้ยุติเรื่อง หากมีมูลกระทำผิดวินัยให้ระบุว่ามีมูลกระทำผิดวินัยอย่างไรร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง)

๒.๒.๖ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดทำหนังสือภายใน (บันทึกข้อความ) พร้อมรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือรายงานเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณา

๑) ยุติเรื่องในกรณีไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะทราบได้ว่าหรือน่าจะเชื่อได้ว่าข้าราชการผู้ใดเป็นผู้กระทำผิดวินัย หรือไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการสอบสวนต่อไปได้ หรือการกระทำนั้นไม่เป็นการกระทำผิดวินัย

ข้อกฎหมาย พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙๐ และมาตรา ๙๑ ประกอบ ข้อ ๖ และข้อ ๗ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๒) ถ้ามีมูลกระทำผิดวินัยอย่างไรร้ายแรงให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาต่อไปว่า ถ้ามีข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพียงพอว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไรร้ายแรงให้ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเป็นหนังสือให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยไม่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต่อไปก็ได้ หรือหากข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานยังไม่เพียงพอยังสามารถดำเนินการสอบสวนเพื่อให้ได้พยานหลักฐานเพิ่มเติมอีก ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไรร้ายแรงกับผู้ถูกกล่าวหาต่อไป

ข้อกฎหมาย พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๖ ประกอบ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๖๗ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๓) ถ้ามีมูลกระทำผิดวินัยอย่างไรร้ายแรงให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไรร้ายแรง

ข้อกฎหมาย พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙๓ ประกอบ ข้อ ๑๕ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อสังเกต กรณีสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้ตรวจพบและได้ชี้มูลความผิดมาแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนเพื่อหามูลความผิด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของทางราชการที่จะให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความรวดเร็ว

๓. การดำเนินการวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

การดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงสามารถดำเนินการได้ ๒ กรณี คือ

๓.๑ ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหา โดยไม่ต้องคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๙ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖
ดำเนินการดังนี้

๑) เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดมีความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่มีมูลกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และให้ดำเนินการสอบสวนโดยไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ว่าราชการจังหวัดอาจจะมอบหมายให้พัฒนาการจังหวัดหรือเจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือคณะกรรมการสืบสวน ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในเวลาที่กำหนด ตามข้อ ๑๐ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ (นำแบบ ดว.๕ ตามข้อ ๔๐ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ มาปรับใช้ โดยอนุโลม)

๒) เมื่อผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด (พัฒนาการจังหวัด เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือคณะกรรมการสืบสวน) ดำเนินการพิจารณาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องที่นั้นหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัย ต้องพิจารณาให้ได้ความด้วยว่าเป็นความผิดกรณีใด มาตราใด ควรได้รับโทษสถานใด มีเหตุอันควรลดหย่อนหรือไม่ เพียงใด แล้วทำรายงานการสอบสวนเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๔๕ วัน นับแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาว่ามีมูลควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

๓) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดทำหนังสือภายใน (บันทึกข้อความ) เสนอผู้ว่าราชการจังหวัด โดยสรุปมูลกรณี ข้อเท็จจริง ความเห็นของผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด ตามรายงานการสอบสวน เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา กรณีผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด (พัฒนาการจังหวัด เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือคณะกรรมการสืบสวน) มีความเห็นให้สั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ ให้จัดทำร่างคำสั่งดังกล่าวไปพร้อมกับหนังสือด้วย ทั้งนี้ รูปแบบคำสั่งต่าง ๆ ให้ดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๑๒ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ และให้มีการรายงาน อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (รูปแบบการรายงานตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๒.๒/ว ๕๙ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒) พร้อมทั้งส่งคำสั่งดังกล่าวให้กรมการพัฒนารวมชนทราบต่อไป

ข้อกฎหมาย พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๖ ประกอบ ข้อ ๖๗ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๔) เมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่าดำเนินการทางวินัยไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม หากมีมติเป็นประการใดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตาม อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย มีมติ แต่หาก อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทยมีมติเห็นว่าถูกต้องเหมาะสมแล้วให้รายงานสำนักงาน ก.พ. ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ดำเนินการตามมติ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทยตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๕๖

๓.๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามข้อ ๑๒ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ดำเนินการดังนี้

๑) เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดมีความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และให้ดำเนินการสอบสวนโดยให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้จังหวัดมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (นำแบบ ดว.๑ ตามข้อ ๓๑ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๖ และปรับใช้โดยอนุโลม) และแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังผู้ถูกกล่าวหาเพื่อแจ้งสิทธิในการคัดค้านคณะกรรมการสอบสวน และประธานกรรมการสอบสวนทราบ

๒) ดำเนินการกำหนดประเด็นการสอบสวน เช่น ในเรื่องชู้สาว ประเด็นคือ ผู้ถูกกล่าวหา มีความสัมพันธ์กับนาย ก จริงหรือไม่ แล้วความสัมพันธ์ดังกล่าวทำให้ผู้ถูกกล่าวหาจดทะเบียนหย่ากับภรรยาจริงหรือไม่ หรือในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง ประเด็นคือ ผู้ถูกกล่าวหาในฐานะกรรมการตรวจรับพัสดุ ไม่ตรวจรับพัสดุตามระเบียบที่เกี่ยวข้องจริงหรือไม่ ทำให้ราชการมีความเสียหายจำนวนเท่าใด ความเสียหายนั้น ร้ายแรงหรือไม่ เป็นต้น

๓) รวบรวมพยานหลักฐาน เช่น รูปถ่าย วิดีโอ เอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสอบสวน และสอบถามพยานบุคคลด้วยการบันทึกถ้อยคำตามแบบบันทึกถ้อยคำ (นำแบบ ดว.๓ ตามข้อ ๓๑ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๖ และปรับใช้โดยอนุโลม)

๔) เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาทำความเข้าใจกับผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่ ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าจากข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย รวมทั้งพยานหลักฐานที่รวบรวมได้เพียงพอที่จะรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวนให้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ตามข้อ ๑๓ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ (นำแบบ ดว.๕ ตามข้อ ๔๐ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๖ และปรับใช้โดยอนุโลม)

๒) เมื่อผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการพิจารณาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องที่นั้นหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัย ต้องพิจารณาให้ได้ความด้วยว่าเป็นความผิดกรณีใด มาตราใด ควรได้รับโทษสถานใด มีเหตุอันควรลดหย่อนหรือไม่ เพียงใด แล้วทำรายงานการสอบสวนเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้ ต้องให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ประธานกรรมการรับทราบคำสั่ง

๓) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดทำหนังสือภายใน (บันทึกข้อความ) เสนอผู้ว่าราชการจังหวัด โดยสรุปมูลกรณี ข้อเท็จจริง ความเห็นของผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด ตามรายงานการสอบสวน เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา คณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นให้สั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ ให้จัดทำร่างคำสั่งดังกล่าวไปพร้อมกับหนังสือด้วย ทั้งนี้ รูปแบบคำสั่งต่าง ๆ ให้ดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๑๒ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ และให้มีการรายงาน อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (รูปแบบการรายงานตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๒.๒/ว ๕๙ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒) พร้อมทั้งส่งคำสั่งดังกล่าวให้กรมการพัฒนชุมชนทราบต่อไป

ข้อกฎหมาย พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๖ ประกอบ ข้อ ๖๗ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๔) เมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการทางวินัยไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม หากมีมติเป็นประการใดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตาม อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย มีมติ แต่หาก อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทยมีมติเห็นว่าถูกต้องเหมาะสมแล้วให้รายงานสำนักงาน ก.พ. ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้อำนาจดำเนินการตามมติ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทยตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัย และการสั่งให้ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง

๔.๑ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดมีความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหา มีมูลกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้จังหวัดมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง (แบบ ดว.๑ ตามข้อ ๓๑ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๖) และแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังผู้ถูกกล่าวหาเพื่อแจ้งสิทธิในการคัดค้านคณะกรรมการสอบสวน และประธานกรรมการสอบสวนทราบ

๔.๒ เมื่อประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ประชุมครั้งแรกภายในเจ็ดวันเพื่อกำหนดประเด็นการสอบสวนและวางแนวทางการสอบสวน รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการรวบรวมพยานหลักฐาน (การประชุมครั้งที่ ๑)

๔.๓ การรวบรวมพยานหลักฐานให้ดำเนินการตาม ข้อ ๒๖ ข้อ ๓๐ ข้อ ๓๑ ข้อ ๓๒ ข้อ ๓๓ ข้อ ๓๔ ข้อ ๓๕ ข้อ ๓๖ ข้อ ๓๗ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ และการสอบถามพยานบุคคลให้บันทึกถ้อยคำตามแบบบันทึกถ้อยคำ (แบบ ดว.๓ ตามข้อ ๓๑ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๖)

๑) เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุม (ประชุมครั้งที่ ๒) เพื่อพิจารณาทำความเข้าใจกับผู้ถูกกล่าวหา กระทำความผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่ ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าจากข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย รวมทั้งพยานหลักฐานที่รวบรวมได้เพียงพอที่จะรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวน ให้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ตามข้อ ๔๐ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ (แบบ ดว.๕ ตามข้อ ๔๐ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒) เมื่อผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมพิจารณาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยในเรื่องที่นั้นหรือไม่ (ประชุมครั้งที่ ๓) ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัย ต้องพิจารณาให้ได้ความด้วยว่าเป็นความผิดกรณีใด มาตราใด ควรได้รับโทษสถานใด มีเหตุอันควรลดหย่อนหรือไม่ เพียงใด แล้วทำรายงานการสอบสวนเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้ ระยะเวลาการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน ขยายได้ไม่เกินครั้งละ ๖๐ วัน หากขยายเกิน ๑๘๐ วัน ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทยทราบเพื่อติดตามเร่งรัดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ

๓) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดทำหนังสือภายใน (บันทึกข้อความ) เสนอผู้ว่าราชการจังหวัด โดยสรุปมูลกรณี ข้อเท็จจริง ความเห็นของผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด ตามรายงานการสอบสวน เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา แล้วรายงาน อ.ก.พ. จังหวัดพิจารณา เมื่อ อ.ก.พ. จังหวัดพิจารณาเป็นประการใด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการตามมติ อ.ก.พ. จังหวัด ทั้งนี้ รูปแบบคำสั่งต่าง ๆ ให้ดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๑๒ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ และให้มีการรายงาน อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทยตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (รูปแบบการรายงานตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๒.๒/ว ๕๙ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒) พร้อมทั้งส่งคำสั่งดังกล่าวให้กรมการพัฒนารวมชนทราบต่อไป

ข้อกฎหมาย พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙๓ ประกอบ ข้อ ๖๘ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๔) เมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการทางวินัยไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม หากมีมติเป็นประการใดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตาม อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย มีมติ แต่หาก อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทยมีมติเห็นว่าถูกต้องเหมาะสมแล้วให้รายงาน สำนักงาน ก.พ. ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้อำนาจดำเนินการตามมติ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทยตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัย และการสั่งให้ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อสังเกต

- การแต่งตั้งกรรมการสอบสวน (ดว.๑) ใช้คำว่า “ในเรื่อง”
- การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (ดว.๕) ใช้คำว่า “ในกรณี”
- รายงานการสอบสวน (ดว.๖) ใช้คำว่า “ในมาตรา”
- การพิจารณาโทษผู้ถูกกล่าวหาให้พิจารณาตามแนวทางการลงโทษข้าราชการพลเรือน ตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ของสำนักงาน ก.พ. แนวทางการลงโทษของ กระทรวงมหาดไทย และแนวทางการลงโทษของกรมการพัฒนารัฐบาล
- การ “ให้ยุติเรื่อง” ใช้กรณีเรื่องนั้นอยู่ในกระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือสืบสวน ข้อเท็จจริง ก่อนเข้ากระบวนการดำเนินการทางวินัย
- การ “สั่งให้ยุติเรื่อง” ใช้กรณีเรื่องนั้นอยู่ในกระบวนการทางวินัยแล้ว กล่าวคือ กรณีมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง (ดว.๑) หรือวินัยอย่างไม่ร้ายแรงแล้ว หรือ มีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาในกรณีกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง โดยไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวน

-ตัวอย่างที่ ๑-

คำสั่งจังหวัด.....

ที่ /๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

.....

ด้วยชื่อผู้ถูกกล่าวหา...../ผู้ใช้นามว่า..... ได้มีหนังสือ
ร้องเรียนถึงผู้ว่าราชการจังหวัด...../พัฒนาการจังหวัด กล่าวหา.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....
ตำแหน่ง.....สังกัด.....สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ.....จังหวัด.....
ว่า.....(พฤติการณ์การกระทำ).....

เพื่อให้ได้ความจริงและเป็นธรรมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙๑
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบข้อ ๕ วรรคหนึ่ง (๒) ของกฎ ก.พ. ว่าด้วย
การดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑.(ชื่อ)..... เป็นประธานกรรมการ
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการกลุ่มงาน.....
๒.(ชื่อ)..... เป็นกรรมการ
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
กลุ่มงาน.....
๓.(ชื่อ)..... เป็นกรรมการและเลขานุการ
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
กลุ่มงาน.....

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงและรวบรวม
พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยมีอำนาจเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องตามที่
เห็นสมควร แล้วรายงานผลการสืบสวนข้อเท็จจริง พร้อมทั้งเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาสั่งการต่อไป

สั่ง ณ วันที่ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

-ตัวอย่างที่ ๒-

รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริง/สืบสวนข้อเท็จจริง (แล้วแต่กรณี)

สืบสวนที่.....

วันที่ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง การตรวจสอบข้อเท็จจริง/สืบสวนข้อเท็จจริง กรณี.....

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

ตามหนังสือจังหวัด..... ที่ มท.....ลงวันที่.....

ผู้ว่าราชการจังหวัด..... มอบหมายให้.....(เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง).....ดำเนินการ
ตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือจังหวัด.....ได้มีคำสั่ง ที่.....เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ
สืบสวนข้อเท็จจริงในเรื่อง.....

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง/คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริง
ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และได้พิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

มูลกรณีเรื่องนี้ปรากฏขึ้นเนื่องจาก.....

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง/คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง/
สืบสวนข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย พยานบุคคล และพยานเอกสารดังนี้

๑. พยานบุคคล จำนวน.....ราย ประกอบด้วย.....(สรุปย่อคำแต่ละราย).....

๒. พยานเอกสาร.....

๓. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง/คณะกรรมการสืบสวน ได้พิจารณาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย
และพยานหลักฐานต่าง ๆ แล้วมีความเห็น ดังนี้

จากการตรวจสอบข้อเท็จจริง/สืบสวนข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า.....

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....

ประเด็นที่ต้องพิจารณา.....

ความเห็นของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง/คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง.....

.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และพร้อมนี้ได้เสนอสำนวนการตรวจสอบข้อเท็จจริง/สำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริงมาด้วยแล้ว

(ลงชื่อ).....

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง/คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

ปัญหา ถาม – ตอบ เรื่องวินัย

๑. คำถาม เมื่อข้าราชการถูกล้างมลทิน ยังถือว่าเคยกระทำผิดวินัยอยู่หรือไม่และการล้างมลทินก่อให้เกิดสิทธิใดแก่ข้าราชการที่ได้รับการล้างมลทินหรือไม่และข้าราชการนั้นจะมีสิทธิขอรับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาได้หรือไม่

คำตอบ ข้าราชการที่ได้รับการล้างมลทินแล้วให้ถือว่าไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยมาก่อนเลย ผลคือ หากอยู่ในระหว่างถูกตัดเงินเดือนก็ไม่ต้องถูกตัดอีกต่อไป หรือในกรณีถูกโทษออกจากราชการ ก็ไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติ ตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ สามารถกลับเข้ารับราชการได้โดยไม่ต้องขอยกเว้นคุณสมบัติ แต่ไม่สามารถขอรับเหรียญจักรพรรดิมาลาได้ เนื่องจากแม้ถูกล้างมลทินแล้วก็เป็นกรล้างเฉพาะโทษไม่ใช่การล้างความผิด จึงถือไม่ได้ว่าเป็นผู้รับราชการมาด้วยความเรียบร้อย อันเป็นคุณสมบัติในการขอรับพระราชทานเหรียญฯ

๒. คำถาม เมื่อผู้บังคับบัญชาชั้นต้นได้รับเรื่องร้องเรียนหรือตรวจพบว่าผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ ต้องรายงานเรื่องร้องเรียนหรือข้อเท็จจริงอันเป็นการกระทำผิดวินัยไปยังผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ สำหรับในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นและเพื่อประโยชน์ของราชการ เช่น หากปล่อยให้ล่าช้าไป พยานหลักฐานจะถูกทำลายหรือไม่อาจรวบรวมพยานหลักฐานดังกล่าวได้ ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นอาจจะดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้นและรายงานให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุเพื่อประกอบการ พิจารณา ได้

๓. คำถาม การพิจารณาดำเนินการในกรณีที่มีการร้องเรียนกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง

คำตอบ ตามหมวด ๒ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นไว้ กล่าวคือ

๑. ผู้บังคับบัญชา มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาว่าเรื่องที่กล่าวหาหรือกรณีเป็นที่สงสัยนั้น มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชานั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ส่วนในการดำเนินการของผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ เพื่อพิจารณาในเรื่องดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ตามที่กำหนดในข้อ ๕ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนี้

๑.๑ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ปรากฏในเบื้องต้นเพียงพอแก่การพิจารณาแล้ว ตามข้อ ๕ (๑) ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาว่ากรณีนั้นมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ อย่างไรโดยจะไม่ทำการสืบสวนก็ได้

๑.๒ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่มีนั้นยังไม่เพียงพอที่จะพิจารณาได้ ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการสืบสวนตามข้อ ๕ (๒) เพื่อรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม ทั้งนี้จะดำเนินการด้วยตนเองหรือจะให้ข้าราชการพลเรือนสามัญหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องนั้นเป็นผู้ดำเนินการสืบสวนแล้วรายงานมาเพื่อพิจารณาต่อไปก็ได้

อนึ่ง คำว่า “การสืบสวน” หมายถึง การสืบหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในเบื้องต้นเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยหรือไม่ นอกจากนี้การสืบสวนให้ทำ ในทางลับ (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นร ๐๒๐๖/ว ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราว ร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำความผิดวินัย) เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ข้าราชการ ผู้ถูกดำเนินการ หรือบุคคลภายนอก เช่น ผู้กล่าวหาหรือพยาน เป็นต้น

๒. ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นกระทำความผิดวินัยกล่าวคือ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ได้พิจารณาและเห็นว่ากรณีปรากฏพยานหลักฐานเพียงพอที่เชื่อได้ว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๕ ของ กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนี้

๒.๑ ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ตามมาตรา ๘๑ - ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑) ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการตามหมวด ๓ การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ๒.๒ ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ตามมาตรา ๘๕ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑) ก็ให้ผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ร้ายแรงดำเนินการตามหมวด ๔ การ ดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างต. ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าว ไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย โดยอาจเป็นกรณีตามที่กำหนดไว้ ในข้อ ๗ ของกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าว กล่าวคือ ไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะทราบได้ว่าข้าราชการผู้ใด เป็นผู้กระทำความผิดวินัยหรือน่าเชื่อได้ว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นกระทำความผิดวินัยไม่มีพยานหลักฐาน เพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้หรือการกระทำนั้นไม่เป็นความผิดวินัยเช่นนี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ต้องให้ยุติเรื่องดังกล่าว

๕. คำถาม ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะสามารถให้ผู้อื่นมีอำนาจดำเนินการทางวินัย (อำนาจทั้งหมดตามหมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย) แทนตนได้หรือไม่

คำตอบ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ สามารถดำเนินการมอบหมายอำนาจหน้าที่การดำเนินการทางวินัยได้ ตามมาตรา ๙๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยผู้รับการมอบหมายจะต้องเป็นผู้บังคับบัญชาระดับต่ำลงไป ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๓๕ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓ (ผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา ตามมาตรา ๕๗ (๑๑) มอบหมายอำนาจหน้าที่การดำเนินการทางวินัยให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดได้

๕. คำถาม ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ สามารถดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงได้อย่างไรบ้าง

คำตอบ การดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น จะต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุน ข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ เพื่อให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแสดงหลักฐานเพื่อโต้แย้งแก้ข้อกล่าวหาตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยสามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ ดังนี้

- (๑) ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการเอง
- (๒) สั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชานำเนินการ
- (๓) แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

๖. คำถาม การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีหลักเกณฑ์วิธีการอย่างไรบ้าง

คำตอบ กรณีการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น ได้กำหนดให้ต้องดำเนินการ โดยต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (เว้นแต่เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งหรือมีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เช่น กรณี ป.ป.ช. หรือ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ก็ไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นอีก) โดยต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแสดงหลักฐานเพื่อโต้แย้งแก้ข้อกล่าวหา ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการ ตลอดจนระยะเวลาในการสอบสวนดำเนินการเป็นไปตาม กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๗. คำถาม ในกรณีใดบ้างที่จะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

คำตอบ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จะใช้บังคับเฉพาะในกรณีที่มีการกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาหลายคนกระทำผิดวินัยร่วมกัน โดยผู้ถูกกล่าวหาแต่ละคนมีตำแหน่งต่างกัน ต่างกรม หรือต่างกระทรวงกัน และเป็นเหตุให้ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมีหลายคนด้วย ซึ่งมาตรา ๔๔ ได้กำหนดผู้มีอำนาจไว้ใน เบื้องต้นแล้ว ตาม (๑) (๒) ทั้งนี้ มาตรา ๔๔ ใช้บังคับกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทั้งวินัย อย่างร้ายแรงและไม่ร้ายแรง

๘. คำถาม คณะกรรมการสอบสวนวินัย มีองค์ประกอบอย่างไร และสามารถแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้หรือไม่

คำตอบ ตามข้อ ๑๘ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดว่า คณะกรรมการสอบสวนให้แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญ ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกอย่างน้อยสองคน โดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ เว้นแต่กรณีจำเป็นให้แต่งตั้งซึ่งในขณะที่มีการแต่งตั้ง ประธานและกรรมการจากข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่มีใช้ข้าราชการการเมืองก็ได้ คณะกรรมการสอบสวน ประธานกรรมการ ต้องดำรงตำแหน่งตามที่ ก.พ. กำหนด ตามหนังสือสำนักงาน กพ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว๒ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และกรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคน ต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการ ดำเนินการทางวินัยหรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน จะให้มีผู้ช่วยเลขานุการที่แต่งตั้งจากข้าราชการฝ่ายพลเรือนซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองหรือแต่งตั้งจาก พนักงานราชการหรือลูกจ้างประจำด้วยก็ได้

๙. คำถาม ผู้ถูกกล่าวหาสิทธิหรืออย่างไรบ้างในการสอบสวน

คำตอบ สิทธิของผู้ถูกกล่าวหา มีดังนี้

๑. สิทธิรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อทราบเรื่องที่กล่าวหาและบุคคลซึ่งจะทำการสอบสวน)
๒. สิทธิในการคัดค้านคณะกรรมการสอบสวน (หากกรรมการสอบสวนผู้นั้นมีเหตุคัดค้านตามกฎหมาย)
๓. สิทธิในการที่จะได้รับการแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา
๔. สิทธิในการนำทนายความหรือที่ปรึกษาเข้าร่วมในการให้ปากคำของตน
๕. สิทธิในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์เพื่อหักล้างข้อกล่าวหา

ทั้งนี้ อาจารย์ขอให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานที่เห็นว่าสามารถหักล้างข้อกล่าวหาแทนตนก็ได้

๑๐.คำถาม โทษตัดเงินเดือนและโทษลดเงินเดือน ในขณะนี้ใช้อัตราโทษเท่าใด

คำตอบ โทษตัดเงินเดือน ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๖๗ (๒) ให้ตัดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือน ที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลาหนึ่งเดือน สองเดือน หรือสามเดือน

โทษลดเงินเดือน (เปลี่ยนมาจากโทษลดขั้นเงินเดือน) ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๖๗ (๓) ให้ลดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับในวันที่มีคำสั่งลงโทษ ทั้งนี้ การสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลงโทษลดเงินเดือน ถ้าจำนวนเงินที่จะต้องตัดหรือลดมีเศษไม่ถึงสิบบาทให้ปัดเศษทิ้ง

๑๑.คำถาม โทษปลดออกและไล่ออกจากราชการ มีผลแตกต่างกันอย่างไร

คำตอบ โทษปลดออกจากราชการนั้น ผู้ถูกลงโทษยังคงมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนผู้นั้นได้ลาออกจากราชการ (มาตรา ๙๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑) โทษไล่ออกจากราชการ ผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ทั้งนี้ ผู้ที่เคยถูกลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ผู้นั้นจะเป็นผู้ที่มีลักษณะต้องห้ามที่จะสมัครเข้ารับราชการ เว้นแต่ผู้นั้นจะขอยกเว้นลักษณะต้องห้ามดังกล่าวหรือได้ประโยชน์จากกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทิน

๑๒.คำถาม ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาถึงแก่ความตายระหว่างถูกดำเนินการทางวินัยจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ ต้องยุติการดำเนินการทางวินัยทุกกรณี ไม่ว่าจะเป็นการสอบสวนวินัย อย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง แต่สำหรับในกรณีเป็นการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการ รวบรวมพยานหลักฐานต่อไปและทำความเข้าใจเพื่อเสนอเรื่องให้กระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาในเรื่องบำเหน็จ บำนาญของผู้นั้นต่อไป (ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๔/๑๔๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๒๐)

๑๓.คำถาม กรณีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง แต่ผลการสอบสวนของ คณะกรรมการสอบสวนและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณาหรือไม่

คำตอบ มาตรา ๙๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้กรณีที่ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณานั้น จะต้องเป็นกรณีที่คณะกรรมการสอบสวน หรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวน ตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ ผู้หนึ่งผู้ใดเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิด วินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น ดังนั้นเมื่อคณะกรรมการสอบสวนและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ต่างเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง กรณีจึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๙๗ วรรคสอง ดังกล่าว ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จึงไม่ต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณา แต่สามารถสั่งลงโทษทางวินัยได้ตามควรแก่กรณีเห็นว่า เหมาะสมกับความผิด

๑๔. คำถาม กรณีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการหลายราย แต่ผลการสอบสวนคณะกรรมการสอบสวนและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหา บางราย กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและบางรายกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ จะต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด ซึ่งผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณาทุกรายหรือไม่

คำตอบ มาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้กรณีที่จะต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด ซึ่งผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณานั้นจะต้องเป็นกรณีที่ คณะกรรมการสอบสวน หรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ตามมาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย อย่างร้ายแรงเท่านั้น ดังนั้น กรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้สั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหารายใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจ สั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ จะต้องส่ง เรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด พิจารณา ส่วนผู้ถูกกล่าวหารายที่คณะกรรมการ สอบสวนและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนเห็นว่า กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สามารถ ส่งลงโทษทางวินัยได้โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด ซึ่งผู้นั้นสังกัดอยู่พิจารณา แม้จะถูกตั้งคณะกรรมการ สอบสวนคำสั่งเดียวกันก็ตาม

๑๕. คำถาม กรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จะสามารถดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการที่พ้นจากราชการไปแล้ว (เกษียณอายุ ราชการหรือลาออก) ได้ นั้น จะต้องประกอบด้วยเงื่อนไขใดบ้าง

คำตอบ การที่จะดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการที่พ้นจากราชการไปแล้วได้นั้นจะต้อง เข้า หลักเกณฑ์ตามมาตรา ๙๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นกรณี ดังต่อไปนี้

๑. มีการกล่าวหาเป็นหนังสือว่าข้าราชการผู้นั้นกระทำหรือละเว้นกระทำการใดเป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรง

๒. เป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือ ตรวจสอบ ตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือ มีกรณีถูกฟ้อง คดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา อันมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือ ความผิดลหุโทษ

๓. ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะต้องดำเนินการสอบสวน ตามมาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ภายใน ๑ ปี นับแต่ วันที่ข้าราชการผู้นั้นพ้น จากระาชการ

๑๖. คำถาม ผู้ที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของ ทางราชการ ตามมาตรา ๙๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพ.ศ. ๒๕๕๑ หมายถึงผู้ใด

คำตอบ ผู้ที่มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบ ของทางราชการ ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้แก่

๑. ผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสืบสวนทางวินัย
๒. คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย
๓. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.)
๔. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)
๕. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.)
๖. หน่วยงานอื่นที่กฎหมายบัญญัติให้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมาย หรือระเบียบของทางราชการ

๑๗. คำถาม บทบัญญัติมาตรา ๙๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ต้องดำเนินการสอบสวน ตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ หมายความว่าอย่างไร

คำตอบ มาตรา ๙๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ต้องดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ หมายความว่า ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการที่พ้นจากราชการนั้น ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ ผู้นั้นพ้นจากราชการ หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ก็ไม่สามารถดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการรายนั้นได้

๑๘. คำถาม ข้าราชการถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ต่อมาได้ลาออกจากราชการ หรือเกษียณอายุราชการไปแล้ว จะสามารถดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการรายนี้ได้หรือไม่

คำตอบ การที่จะดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการที่ลาออกจากราชการหรือเกษียณอายุราชการไปแล้วได้นั้น จะต้องเป็นกรณีที่ข้าราชการผู้นั้นถูกกล่าวหาเป็นหนังสือว่ากระทำหรือละเว้นกระทำ การใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนที่ผู้นั้นจะพ้นจากราชการเท่านั้น ดังนั้น ข้าราชการที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และต่อมาได้ลาออกจากราชการหรือเกษียณอายุราชการไปแล้ว จึงไม่สามารถดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการรายนี้ได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๙๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๑๙. คำถาม เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้สั่งลงโทษทางวินัยแล้ว จะต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยไปที่ใด

คำตอบ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ บัญญัติว่า “เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัย ข้าราชการ โดยเฉพาะหรือสั่งยุติเรื่อง หรืองดโทษแล้วให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกดำเนินการ ทางวินัยสังกัดอยู่ เพื่อพิจารณา ดังนั้น เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้สั่งลงโทษทางวินัยแล้ว จะต้องรายงานการดำเนินการทางวินัย ไปยัง อ.ก.พ. กระทรวงโดยตรง กรณีที่มีการออกคำสั่งแต่งตั้งงดโทษเป็นว่ากล่าวตักเตือน หรือการลงโทษทางวินัย ให้ส่งสำเนาคำสั่งให้กรมต่อไป

๒๐. คำถาม กรณีที่มีการร้องเรียนกล่าวหาว่าข้าราชการกระทำผิดวินัยและผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ได้ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีไม่มีมูลตามที่มีการ ร้องเรียนกล่าวหา จึงให้ยุติเรื่อง ตามมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีดังกล่าว ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ จะต้องรายงานการดำเนินการ ทางวินัยไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง เพื่อพิจารณาตามมาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือนพ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่

คำตอบ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า “เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัย ข้าราชการ โดยเฉพาะหรือสั่งยุติเรื่อง หรืองดโทษแล้วให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกดำเนินการ ทางวินัยสังกัดอยู่เพื่อพิจารณาจากบทบัญญัติดังกล่าวกรณีที่จะต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยไปยัง อ.ก.พ.กระทรวง เพื่อพิจารณานั้น จะต้องเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษทางวินัย สั่งยุติเรื่อง หรืองดโทษ เท่านั้น ดังนั้น กรณีให้ยุติเรื่อง ตามมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงไม่จำเป็นต้องรายงาน อ.ก.พ. กระทรวง พิจารณา

๒๑. คำถาม ข้าราชการรู้ตัวว่ากระทำผิดวินัย จึงได้ยื่นหนังสือขอลาออกจากราชการก่อนที่จะถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัย ผู้บังคับบัญชาจะอนุญาตให้ออกจากราชการได้หรือไม่อย่างไร และการตั้งกรรมการสอบสวนวินัยแก่ผู้ขอลาออกยังคงต้องดำเนินการต่อไปหรือยุติเรื่อง

คำตอบ การลาออกจากราชการเป็นสิทธิของข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการลาออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ส่วนการยับยั้งการลาออกสำนักงาน ก.พ. ได้มีหนังสือที่ สร ๐๗๑๐/ว ๑๐ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๓ แจกเวียนส่วนราชการว่าการยับยั้งการลาออกจะต้องเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุเห็นว่า จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการเท่านั้น แต่จะยับยั้งไว้เพื่อดำเนินการลงโทษทางวินัยหาได้ไม่ สำหรับการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่ออกจากราชการไปแล้วนั้น มาตรา ๙๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติไว้ว่า ข้าราชการผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือว่ากระทำผิดวินัย อย่างร้ายแรง โดยเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้ขึ้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนตาม กฎหมายหรือระเบียบของทางราชการหรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้ขึ้น แม้ภายหลัง ข้าราชการผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว โดยมีใช้เพราะเหตุตาย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยก็มีอำนาจ ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาและดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ เสมือนว่าข้าราชการผู้นั้นยังมีได้ออกจาก ราชการ แต่ทั้งนี้ต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจาก ราชการและหากผลการพิจารณาปรากฏว่า เป็นการกระทำผิดวินัย อย่างไม่ร้ายแรงจึงจะให้งดโทษ

๒๒. คำถาม การเพิ่มโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงจากภาคทัณฑ์เป็นลดเงินเดือนในขณะที่ ผู้ถูกลงโทษ ได้ลาออกจากราชการไปแล้ว จะสามารถกระทำได้หรือไม่และจะต้องออกคำสั่งลงโทษให้มีผล ย้อนหลังไปในวันที่ ถูกลงโทษภาคทัณฑ์หรือไม่และผลของคำสั่งที่ออกจะกระทบสิทธิอย่างไรบ้าง

คำตอบ การสั่งลงโทษทางวินัยต้องกระทำขณะที่ผู้ถูกลงโทษมีสภาพเป็นข้าราชการ กรณีที่ ข้าราชการผู้นั้นได้ลาออกจากราชการไปก่อนที่จะมีคำสั่งเพิ่มโทษ หากเป็นกรณีที่ถูกล่าว่ากระทำผิดวินัย อย่างไม่ร้ายแรง ส่วนราชการไม่สามารถสั่งเพิ่มโทษข้าราชการผู้นั้นได้ เนื่องจากข้าราชการผู้นั้น ไม่มีสภาพ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอันจะต้องได้รับโทษทางวินัยอีกต่อไป

๒๓. คำถาม ผู้ถูกลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการจะใช้สิทธิอุทธรณ์ได้หรือไม่ และจะอุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ใด

คำตอบ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๑๔ บัญญัติไว้ ความว่า ผู้ใดถูกลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ภายใน สามสิบวันนับแต่วันทราบ หรือถือว่าทราบคำสั่งการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจัยอุทธรณ์ให้ เป็นไปตามที่ กำหนดในกฎ ก.พ.ค. โดย กฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๗ กำหนดว่าการอุทธรณ์ต้องทำเป็น หนังสือถึงประธาน ก.พ.ค. โดยใช้ถ้อยคำสุภาพ และมีสาระสำคัญดังนี้ ชื่อตำแหน่ง สังกัด และที่อยู่สำหรับการ ติดต่อเกี่ยวกับการอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ คำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการ อุทธรณ์ และวันที่รับทราบคำสั่งข้อเท็จจริง หรือข้อกฎหมายที่ผู้อุทธรณ์ยกขึ้นเป็นข้อคัดค้านคำสั่งที่เป็นเหตุ แห่งการอุทธรณ์คำขอของผู้อุทธรณ์ ลายมือชื่อ ของผู้อุทธรณ์ ดังนั้น ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ถูกสั่งลงโทษ ทางวินัยไม่ว่าจะเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ปลดออก ไล่ออก) หรือไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน) สามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ได้ โดยยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ ก.พ.ค. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วัน ทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งลงโทษ

๒๔. คำถาม ทายาทของผูุ้ทธรณ์มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. แทนผูุ้ทธรณ์ หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ ทายาทของผูุ้ทธรณ์มีสิทธิยื่นอุทธรณ์แทนผูุ้ทธรณ์ได้ในกรณีดังนี้

๑. กรณีผูุ้ทธรณ์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึงแก่ความตาย ก่อนที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์ และทายาทของผูุ้ทธรณ์มีจำนวนมากกว่า ๙ คน หรือเป็นผู้ไร้ความสามารถ หรือผู้เสมือนไร้ความสามารถประสงค์จะอุทธรณ์ให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และ ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ว่าด้วยเรื่องความสามารถมาใช้บังคับ

๒. กรณีผูุ้ทธรณ์ถึงแก่ความตายก่อนการวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. ให้รอการวินิจฉัย อุทธรณ์ นั้นออกไปจนกว่าทายาท ผู้จัดการมรดก หรือผู้รับสิทธิของผูุ้ทธรณ์จะมีคำขอเข้ามาแทนที่ผูุ้ทธรณ์ หรือผู้มีส่วนได้เสียจะมีคำขอเข้ามา โดยอาจมีคำขอเข้ามาเองหรือโดยที่องค์คณะวินิจฉัยเรียกเข้ามาเนื่องจาก คู่กรณีในอุทธรณ์มีคำขอ ซึ่งคำขอเข้ามาแทนที่ผูุ้ทธรณ์นี้ ให้ยื่นเป็นหนังสือต่อองค์คณะวินิจฉัย ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ผูุ้ทธรณ์นั้นถึงแก่ความตาย หากไม่มีคำขอของบุคคลดังกล่าวเข้ามาภายในกำหนด ระยะเวลา องค์คณะวินิจฉัยอาจมีคำสั่งจำหน่ายอุทธรณ์ออกจากสารบบได้

๒๕. คำถาม การอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. จะส่งเอกสารทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ ในการส่งคำขออุทธรณ์ ผูุ้ทธรณ์สามารถจัดส่งทางไปรษณีย์ หรือส่งด้วยตนเองที่สำนักงาน ก.พ. ในส่วนที่อนุญาตให้ส่งข่าวแจ้งข้อความหรือส่งเอกสารระหว่าง ก.พ.ค. กับคู่กรณี พยาน หรือ บุคคลที่เกี่ยวข้อง ในรูปของข้อมูลทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โทรสาร หรือส่งทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ประเภทอื่นในระหว่างการดำเนินการไต่สวนและแสวงหาข้อเท็จจริง โดยต้องได้รับคำสั่งจาก องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์หรือกรรมการเจ้าของสำนวนก่อน (กฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณา วินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๐)

๒๖. คำถาม การยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. และการนับระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์เป็นอย่างไร

คำตอบ การยื่นหนังสืออุทธรณ์รวมทั้งพยานหลักฐานอื่น ๆ สามารถทำได้ดังนี้

๑. ยื่นอุทธรณ์ด้วยตนเองต่อพนักงานผู้รับอุทธรณ์ที่สำนักงาน ก.พ. กรณีมอบฉันทะให้ผู้อื่นไปยื่นแทนต้องมีหนังสือมอบฉันทะลงลายมือชื่อผู้มอบ ผู้รับมอบ และพยานแนบมาพร้อมกับหนังสืออุทธรณ์ด้วย
๒. ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนมายังสำนักงาน ก.พ.

สำหรับการนับระยะเวลาอุทธรณ์ ในกรณียื่นอุทธรณ์ต่อพนักงาน ผู้รับอุทธรณ์ให้ถือวันที่พนักงานผู้รับอุทธรณ์ได้รับหนังสือตามหลักฐานการรับหนังสือตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ เป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์ ส่วนกรณีส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ให้ถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตราวันที่ของหนังสืออุทธรณ์เป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์หนึ่ง เพื่อรักษาสีทธิการยื่นอุทธรณ์การนับระยะเวลา ๓๐ วัน นับวันถัดจากวันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์เป็นวันเริ่มต้น

๒๗. คำถาม ผูุ้ทธรณ์มีสิทธิอย่างไรบ้าง

คำตอบ ผูุ้ทธรณ์มีสิทธิดังนี้

๑. ขอตระจตุ ทราบ คัดสำเนา หรือขอสำเนาอันรับรองถูกต้องเกี่ยวกับเอกสารหรือพยานหลักฐานที่คู่กรณียื่นต่อ ก.พ.ค. หรือที่ ก.พ.ค. ได้มารวมทั้งขอตระจตุทราบ หรือคัดสำเนาสรุปเรื่อง หรือขอสำเนาอันรับรองถูกต้องของสรุปเรื่อง เว้นแต่กรณีที่มิกฎหมายคุ้มครองให้ไม่ต้องเปิดเผย หรือกรณีที่ ก.พ.ค. เห็นว่าจำเป็นต้องไม่เปิดเผยเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่การดำเนินงานของรัฐในกรณีที่เอกสารหรือ พยานหลักฐานมีการกำหนดขึ้นความลับไว้ มิข้อความที่ไม่เหมาะสม หรือมิข้อความที่อาจเป็นการดูหมิ่นหรือ หมิ่นประมาทบุคคลใด ให้อยู่ในดุลพินิจของ ก.พ.ค. ที่จะไม่เปิดโอกาสให้ผูุ้ทธรณ์ขอตระจตุทราบ คัดสำเนา บอสำเนาอันรับรองถูกต้อง หรือไม่ส่งสำเนาให้ผูุ้ทธรณ์ก็ได้

๒. บอctrวจดูเอกสารทั้งหมดหรือบางฉบับในสำนวนหรือขอคัดสำเนาหรือขอสำเนาอันรับรอง
ถูกต้องเกี่ยวกับพยาน เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้ถ้อยคำของตนในสำนวน หรือบุคคลภายนอกได้ เว้นแต่

๒.๑ บุคคลภายนอกในสำนวนที่พิจารณาโดยไม่เปิดเผย

๒.๒ พยานหรือบุคคลภายนอกในสำนวนที่ ก.พ.ค. ห้ามการตรวจหรือคัดสำเนาเอกสาร
ในสำนวนทั้งหมดหรือบางฉบับเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือประโยชน์สาธารณะ

๒.๓ พยานหรือบุคคลภายนอก ในกรณีที่กฎหมายคุ้มครองให้ไม่ต้องเปิดเผย หรือกรณีที่
ก.พ.ค.เห็นว่าจำเป็นต้องไม่เปิดเผย เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่การดำเนินการของรัฐ

๓. ผู้อุทธรณ์มีสิทธิถอนอุทธรณ์ในเวลาใด ๆ ก่อนที่องค์คณะวินิจฉัยคดีจะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์

๔. ผู้อุทธรณ์มีสิทธิจะมอบหมายให้ทนายความ หรือบุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วทำการ
อุทธรณ์แทนได้ แต่ต้องแจ้งล่วงหน้าเพื่อให้ตรวจสอบความถูกต้องก่อน

๕. นำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาฟังการพิจารณาได้ ในการชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ
ต่อองค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์หรือต่อกรรมการเจ้าของสำนวน

๖. คัดค้านกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ได้ ถ้ากรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์มีกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๖.๑ รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือการกระทำที่ผู้อุทธรณ์
ถูกสั่งให้ออกจากราชการ

๖.๒ มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ หรือการกระทำที่ผู้อุทธรณ์
ถูกสั่งให้ออกจากราชการ

๖.๓ มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้อุทธรณ์

๖.๔ เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นหรือเคยเป็นผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษ หรือสั่งให้ออกจากราชการ

๖.๕ เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับดำเนินการทางวินัย หรือการสั่งให้ออกจากราชการที่
ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ

๒๘. คำถาม ความผิดทางวินัยมีอายุความหรือไม่

คำตอบ ความผิดทางวินัยของข้าราชการไม่มีอายุความ คือ สามารถนำเนินการทางวินัยได้
ตลอดเวลาที่ยังคงเป็นข้าราชการอยู่ เพราะถือว่าข้าราชการ คือ เครื่องมือของรัฐ ถ้าไปกระทำผิด ควรต้องรับโทษ
ไม่ได้รับประโยชน์เรื่องอายุความเหมือนเรื่องทางอาญา

๒๙. คำถาม กรณีมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยข้าราชการ ๒ คำสั่งในเรื่องกล่าวหา
เดียวกัน เมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษในกรณีตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคำสั่งแรกไปแล้ว ต่อมาผล
การสอบสวนในกรณีตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการคำสั่งที่สองฟังได้ว่า ข้าราชการผู้นั้น กระทำผิดวินัยอีกจะสั่ง
ลงโทษตามคำสั่งที่สองอีกได้หรือไม่

คำตอบ ไม่อาจสั่งลงโทษข้าราชการผู้นั้นได้อีก เพราะเป็นการกระทำผิดในเรื่องเดียวกัน (หนังสือ
สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙/๑๔๖๙ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๔)

๓๐. คำถาม คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) มีอำนาจไต่สวน และชี้
มูลความผิดแก่ข้าราชการในข้อกล่าวหาใดบ้าง

คำตอบ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและชี้มูลความผิดข้าราชการแต่เฉพาะความผิด
ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเท่านั้น ส่วนความผิดในฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
ฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานเป็นผู้ประพฤติชั่ว

อย่างร้ายแรง ไม่มีอำนาจในการไต่สวน และสำหรับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เป็นมูลความผิดทางอาญา เนื่องจากตามประมวล กฎหมายอาญาได้บัญญัติถึงองค์ประกอบ และโทษเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการไว้ในภาค ๒ ลักษณะ ๒ หมวด ๒ มาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๖๖ และได้บัญญัติถึงองค์ประกอบและโทษเกี่ยวกับความผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมไว้ในลักษณะ ๓ หมวด ๒ มาตรา ๒๐๐ ถึงมาตรา ๒๐๕ ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่มีอำนาจในการไต่สวนข้อกล่าวหาดังกล่าว เช่นกัน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขคดีที่ อ. ๕๐๕/๒๕๕๓ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๐๓๗/๒๕๕๘)

๓๑. คำถาม การอุทธรณ์และร้องทุกข์แตกต่างกันอย่างไร

คำตอบ การอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น ใช้สำหรับกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญถูกลงโทษทางวินัย (ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออก และไล่ออก) หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ๕ กรณี ตามมาตรา ๑๑๐ (๑) (๒) (๕) (๖) (๗) และ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้แก่

๑) เจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ สม่าเสมอ

๒) ขาดคุณสมบัติทั่วไป (ไม่มีสัญชาติไทย/ไม่เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข/ดำรงตำแหน่งทางการเมือง/ถูกพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ล้มละลาย เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดเพราะกระทำความผิดอาญาเว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือลหุโทษ)

๓) ไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระดับที่พอใจ

๔) หย่อนความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๕) ถูกสอบสวนว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และผลการสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่ฟังลงโทษแต่มีมลทินหรือมัวหมอง

๕) ต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษา ถึงที่สุดในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือลหุโทษ หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาลซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

ถ้าเป็นกรณีอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมานี้จะต้องร้องทุกข์ เช่น ไม่ได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งต่าง ๆ การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน การย้าย การโอน หรือกรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการ ๔ กรณี ได้แก่

๑) กรณีไม่ผ่านการทดลองการปฏิบัติหน้าที่ฯ

๒) กรณีขาดคุณสมบัติทั่วไป และคุณสมบัติต้องห้ามโดยไม่ได้รับการยกเว้นอยู่ก่อนหรือมีกรณีต้องหาอยู่ก่อนแต่ภายหลังขาดคุณสมบัติ เนื่องจากกรณีต้องหาในเรื่องอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี ไร้ความสามารถ/เสมือนไร้ความสามารถ วิกลจริต/จิตฟั่นเฟือน/เป็นโรคต้องห้าม บกพร่องศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม เป็นกรรมการหรือมีตำแหน่งในพรรคการเมือง เคยถูกลงโทษปลด/ไล่ออกจากราชการ เคยทุจริตการสอบเข้ารับราชการหรือเข้าทำงาน ในหน่วยงานของรัฐ

๓) ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ.อยู่ก่อน และ

๔) มีการเลิกหรือยุบ หน่วยงานหรือยุบเลิกตำแหน่ง ข้าราชการที่ถูกสั่งให้ออก

๔ กรณีดังกล่าว จำต้องใช้สิทธิ ร้องทุกข์ ดังนั้น การร้องทุกข์เป็นวิธีการหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้ระบายความคับข้องใจในการ ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคล ว่ามีการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เพื่อให้ผู้บังคับบัญชา ได้มีโอกาสทบทวน แก้ไข หรือชี้แจงเหตุผลให้ผู้ร้องทุกข์ ได้ทราบและเข้าใจ หรือเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือ ขึ้นไปหรือ ก.พ.ค. พิจารณา แล้วแต่กรณี เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่ตนตามสมควร

๓๒. คำถาม ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้ มีอย่างไรบ้าง

คำตอบ ตามหมวด ๕ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๖๔ และข้อ ๖๕ กำหนดกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง แยกออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. กรณีที่เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แยกออกได้ ๓ ลักษณะ

๑.๑ รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา

๑.๒ ให้ถ้อยคำรับสารภาพและมีการบันทึกไว้เป็นหนังสือ

๑.๓ มีหนังสือรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวน หรือคณะกรรมการสอบสวน

๒. กรณีที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แยกออกได้ ๓ ลักษณะ

๒.๑ ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน (๑๕ วัน) โดยไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย

๒.๒ กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดย คำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๒.๓ รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา ดังนี้

(๑) ให้ถ้อยคำรับสารภาพและมีการบันทึกไว้เป็นหนังสือ

(๒) มีหนังสือรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวน หรือสอบสวน หรือคณะกรรมการสอบสวน

๓๓. คำถาม เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีคำสั่งลงโทษทางวินัยข้าราชการในสังกัดแล้ว จะต้อง รายงานการดำเนินการทางวินัยข้าราชการดังกล่าวแก่ผู้ใด อย่างไร

คำตอบ ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่า เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัย ข้าราชการโดยเฉพาะหรือสั่งยุติเรื่อง หรืองดโทษแล้วให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง เป็นผู้ถูกดำเนินการทางวินัย สังกัดอยู่เพื่อพิจารณา เว้นแต่เป็นกรณีดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการต่างกระทรวงกัน หรือกรณีดำเนินการ ทางวินัยตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง ตามมาตรา ๙๗ วรรคสอง ให้รายงานก.พ. ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด ซึ่งตามข้อ ๓ ของระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการสั่งให้ออกจากราชการพ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดว่าการรายงาน อ.ก.พ. กระทรวง หรือรายงาน ก.พ. ตามมาตรา ๑๐๓ หรือมาตรา ๙๙๐ แล้วแต่กรณี ให้รายงานเป็นหนังสือภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีคำสั่ง โดยให้ส่งสำเนาคำสั่งจำนวนสองฉบับ พร้อมทั้งต้นฉบับสำนวนการสืบสวนสอบสวนการดำเนินการทางวินัยหรือสำนวนการพิจารณาดำเนินการ สั่งให้ออกจากราชการไปด้วยในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. ให้แจ้งผล การดำเนินการให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ทราบด้วย

๓๔. คำถาม กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดกรอบระยะเวลาการสอบสวนไว้อย่างไร

คำตอบ ตามกฎ ก.พ. ฉบับนี้ ได้กำหนดระยะเวลาการสอบสวนโดยเร่งรัดให้การสอบสวนแล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วันนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการสอบสวนได้ประชุมครั้งแรก และขยายได้ไม่เกินครั้งละ ๖๐ วัน โดยในแต่ละขั้นตอนการดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวนจะไม่มีกำหนดระยะเวลาไว้ เพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนสามารถวางกรอบระยะเวลาได้ตามความเหมาะสม ในกรณีที่การสอบสวนไม่แล้วเสร็จ ได้ภายใน ๑๘๐ วัน ก็ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนรายงานไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง ที่ผู้ถูกกล่าวหา สังกัดอยู่ เพื่อเร่งรัดการสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๓๕. คำถาม การลดโทษ เพิ่มโทษ ยกโทษ และงดโทษ มีความหมายเช่นไรและมีผลอย่างไร

คำตอบ การลดโทษ เพิ่มโทษ ยกโทษ และงดโทษ คือ การมีคำสั่งใหม่ ตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวง หรือของ ก.พ. หรือคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. หรือคำพิพากษาของศาล หรือขององค์กรตามกฎหมายอื่น แล้วแต่กรณีที่มีอำนาจพิจารณา และมีมติวินิจฉัย พิพากษาหรือสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมของผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ซึ่งสามารถแยกได้ ดังนี้

๑. กรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กล่าวคือ คำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษไล่ออก หรือปลดออก กรณีที่ลดโทษเป็นปลดออกหรือเพิ่มโทษเป็นไล่ออก (ข้อ ๗๕ ของกฎ.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖) จะสั่งให้มีผลวันใด ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๑๐๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

สำหรับกรณีที่คำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษไล่ออก หรือปลดออก ถ้ามีการลดโทษเพื่อจะสั่งลงโทษใหม่ในความผิดวินัยอย่างร้ายแรง งดโทษ หรือยกโทษนอกเหนือจากคำสั่งใหม่จะต้องดำเนินการตามข้อ ๗๔ มอกกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว ในคำสั่งยังต้องมีการดำเนินการตามข้อ ๗๖ มอกกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังต่อไปนี้ด้วย

๑.๑ ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ โดยให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน หรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน หรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.พ. กำหนด ทั้งนี้ ผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับ ตำแหน่งนั้นด้วย

๑.๒ กรณีที่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการได้ เพราะเหตุที่ก่อนที่จะมีคำสั่งใหม่ผู้นั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการตาย หรือออกจากราชการเนื่องจากเหตุอื่น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งงดโทษ หรือสั่งยุติเรื่อง แล้วแต่กรณี พร้อมแสดงเหตุที่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการได้ในคำสั่งด้วย

๑.๓ ให้ระบุไว้ในคำสั่งใหม่ด้วยว่าเงินเดือนระหว่างที่ถูกไล่ออก หรือปลดออกให้เบิกจ่ายให้ผู้นั้นตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

๒. กรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กล่าวคือ คำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน (ข้อ ๗๗ บองกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖) มีรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ ลดโทษ ถ้ามีการลดโทษเป็นตัดเงินเดือน หรือลดอัตราโทษของโทษตัดเงินเดือน หรือ ลดเงินเดือน ให้คิด คำนวณจำนวนเงินที่จะตัดหรือลดตามอัตราโทษใหม่จากเงินเดือนเดิม ในขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม สำหรับกรณีจำนวนเงินที่จะต้องตัดหรือลดตามคำสั่งลงโทษใหม่ ต่ำกว่าจำนวนเงินที่ได้ถูกตัดหรือลดตามคำสั่งลงโทษเดิม ให้คืนเงินส่วนที่ได้ตัดหรือลดไว้เกินนั้น ให้ผู้ถูกสั่งลงโทษนั้นถ้ามีการลดโทษเป็นภาคทัณฑ์ให้คืนเงินที่ตัดหรือลดไว้ให้แก่ผู้ถูกลงโทษ

๒.๒ เพิ่มโทษ สำหรับในกรณีที่คำสั่งลงโทษเดิมเป็นคำสั่งลงโทษในความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้ามีการเพิ่มโทษเป็นตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน หรือเพิ่มอัตราโทษ ให้คำนวณจำนวนเงินที่จะ ตัดหรือลดตามอัตราโทษใหม่จากเงินเดือนเดิมในขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม ถ้าเป็นการเพิ่มโทษจากตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือนเป็นปลดออกหรือไล่ออก ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไปแล้ว ให้ผู้นั้นด้วย

๒.๓ ยกโทษ การยกโทษมีผลเสมือนว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับโทษทางวินัยมาก่อนและให้ผู้นั้นกลับคืนสู่สถานะเดิมก่อนมีการลงโทษ โดยหากเป็นกรณีที่ได้มีการตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใด ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไว้ดังกล่าวให้ผู้นั้นทั้งหมด

๒.๔ งดโทษ ในกรณีที่ผลการพิจารณาให้เปลี่ยนแปลงเป็นงดโทษ หากมีการตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใด ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไว้ให้ผู้นั้นทั้งหมด

๓๖. คำถาม การล้งยุติเรื่องตามมาตรา ๙๒ และมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กับการยุติเรื่อง ตามมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ การล้งยุติเรื่องตามมาตรา ๙๒ หรือมาตรา ๙๓ หมายถึง กรณีที่มีการกล่าวหาว่า ข้าราชการกระทำผิดวินัยและผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนหรือพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีมีมูล จึงได้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยแล้วแต่กรณี แต่ผลการสอบสวนยังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำ ผิดวินัย จึงล้งยุติเรื่อง โดยการล้งยุติเรื่องต้องทำเป็นคำสั่ง ระบุชื่อ และตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่ ถูกกล่าวหา และผลการพิจารณาตามแบบที่สำนักงาน ก.พ.กำหนด ทั้งนี้ ตามข้อ ๖๖ ของกฎ ก.พ.ว่าด้วยการ ดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ส่วนการยุติเรื่อง ตามมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง เป็นกรณีที่มีการกล่าวหาว่า ข้าราชการกระทำผิดวินัย และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการสืบสวนหรือ พิจารณาแล้ว เห็นว่า ไม่มีมูลตามที่มีการกล่าวหา ก็จะทำให้ยุติเรื่องดังกล่าวซึ่งกรณีนี้ไม่จำต้องรายงานการดำเนินการทางวินัย ดังกล่าวไปยัง อ.ก.พ. กระทรวงเพื่อพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานพระราชบัญญัติกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ระเบียบข้าราชการพลเรือน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำหรับพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ

ให้ประกาศว่า

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๕๕๑”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

(๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๘

สำหรับ (๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิให้นำคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ที่ ๓๘/๒๕๑๙ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๒๒ ก/หน้า ๑/๒๕ มกราคม ๒๕๕๑

การสรรหา การบรรจุ และการแต่งตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๕๒ การสรรหาเพื่อให้ได้บุคคลมาบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรมและคำนึงถึงพฤติกรรมการจรรยาบรรณของบุคคลดังกล่าว ตลอดจนประโยชน์ของทางราชการ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในหมวดนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๕๓ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งนั้น โดยบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การสอบแข่งขัน การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ และรายละเอียดเกี่ยวกับการสอบแข่งขันให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๔ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๕๔ ผู้สมัครสอบแข่งขันในตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้าม หรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งหรือได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๖๒ ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำหรับผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ ข. (๑) ให้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้แต่จะมีสิทธิได้รับบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญที่สอบแข่งขันได้ต่อเมื่อพ้นจากการเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่มีเหตุพิเศษ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๓ อาจคัดเลือกบรรจุบุคคลเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งโดยไม่ต้องดำเนินการสอบแข่งขันตามมาตรา ๕๓ ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๕๖ กระทรงหรือกรณีใดมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง จะบรรจุบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และความชำนาญงานสูง เข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ หรือทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๕๗ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๖ ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้ เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรง หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้สั่ง
บรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงตำแหน่งรอง
หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม รองหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม
ที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี
แล้วแต่กรณี หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนดเป็นตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง ให้ปลัดกระทรวง
ผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติ
ราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี เสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชา
หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมดังกล่าวเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคม
ทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้น ให้ปลัดกระทรวง
ผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติ
ราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี เป็นผู้มียอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๔) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ประเภทวิชาการ
ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ และเชี่ยวชาญ และประเภททั่วไปในสำนักงาน
รัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้มียอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๕) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ให้
ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบ
การปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี เป็นผู้มียอำนาจสั่งบรรจุและ
แต่งตั้ง

(๖) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น ให้อธิบดี
ผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มียอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งเมื่อได้รับความเห็นชอบจากปลัดกระทรวง ส่วนการ
บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้นในส่วนราชการระดับกรมที่หัวหน้าส่วน
ราชการอยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี หรือต่อรัฐมนตรี
แล้วแต่กรณี ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มียอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๗) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ
ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว
ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๘) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ
ให้ปลัดกระทรวงหรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติ
ราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี เป็นผู้มียอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๙) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ
และตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษ ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มียอำนาจสั่งบรรจุและ
แต่งตั้ง เมื่อได้รับความเห็นชอบจากปลัดกระทรวง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภท
วิชาการระดับชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษในส่วนราชการระดับ
กรมที่หัวหน้าส่วนราชการอยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อ

นายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑๐) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ตำแหน่งประเภททั่วไประดับปฏิบัติงาน ชำนาญงาน และอาวุโส ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑๑) การบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓ และการย้ายตามมาตรา ๖๓ ให้ดำรงตำแหน่งตาม (๙) ซึ่งไม่ใช่ตำแหน่งประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษ และตำแหน่งตาม (๑๐) ในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ในการเสนอเพื่อแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่ง ให้รายงานความสมควรพร้อมทั้งเหตุผล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดไปด้วย

มาตรา ๕๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารผู้ใดปฏิบัติหน้าที่เดียวติดต่อกันเป็นเวลาครบสี่ปี ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการให้มีการสับเปลี่ยนหน้าที่ ย้าย หรือโอนไปปฏิบัติหน้าที่อื่น เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการจะขออนุมัติคณะรัฐมนตรีให้คงอยู่ปฏิบัติหน้าที่เดิมต่อไปเป็นเวลาไม่เกินสองปีก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งไม่ให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดว่าเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะงานเฉพาะอย่าง

มาตรา ๕๙ ผู้ได้รับบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๕ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและให้ได้รับการพัฒนาเพื่อให้รู้ระเบียบแบบแผนของทางราชการและเป็นข้าราชการที่ดีตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามวรรคหนึ่งผู้ใดมีผลการประเมินทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป ถ้าผู้นั้นมีผลการประเมินทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ไม่ว่าจะครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้วหรือไม่ก็ตาม

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคสอง ให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นไม่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการในระหว่างผู้นั้นอยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการผู้ใดมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย และถ้าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องออกจากราชการตามวรรคสอง ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามวรรคสองไปก่อน

ความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสามให้ใช้บังคับกับข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งโอนมาตามมาตรา ๖๔ ในระหว่างที่ยังทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๑ และต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๕๙ หรือตามมาตราอื่น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้มีอำนาจตามมาตราอื่นนั้น แล้วแต่กรณี มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่ง เป็นให้ออกจากราชการตามมาตรา ๕๙ หรือตามมาตราอื่นนั้นได้

มาตรา ๖๑ การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งในสายงานที่ไม่มีกำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง จะกระทำมิได้

มาตรา ๖๒ ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น ก.พ. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณสมบัติต่างไปจากคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งก็ได้

ในกรณีที่ ก.พ. กำหนดให้ปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือคุณวุฒิใดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ให้หมายถึงปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือคุณวุฒิที่ ก.พ. รับรอง

มาตรา ๖๓ การย้าย การโอน หรือการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในหรือต่างกระทรวงหรือกรม แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การโอนข้าราชการพลเรือนสามัญจากกระทรวงหรือกรมหนึ่ง ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญในต่างประเทศสังกัดอีกกระทรวงหรือกรมหนึ่ง เป็นการชั่วคราวตามระยะเวลาที่กำหนด ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

การย้ายหรือการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ต่ำกว่าเดิมจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้น

การบรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้ออกจากราชการไปเนื่องจากถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการหรือออกจากราชการไปที่มีใช่เป็นการออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการกลับเข้ารับราชการในกระทรวงหรือกรม ตลอดจนจะสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทใด สายงานใด ระดับใด และให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้ออกจากราชการไป เนื่องจากถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการ เมื่อได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการให้มีสิทธินับวันรับราชการก่อนถูกสั่งให้ออกจากราชการรวมกับวันรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือวันที่ได้

ปฏิบัติงานใด ๆ ตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี และวันรับราชการเมื่อได้รับบรรจุ กลับเข้ารับราชการเป็นเวลาราชการติดต่อกันเสมือนว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกสั่งให้ออกจากราชการ สำหรับ ผู้ซึ่งออกจากราชการไปที่มีใช่เป็นการออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการซึ่งได้รับ บรรจุกลับเข้ารับราชการตามวรรคสี่ ให้มีสิทธินับเวลาราชการก่อนออกจากราชการเพื่อประโยชน์ใน การนับเวลาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๔ การโอนพนักงานส่วนท้องถิ่น การโอนข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้และไม่ใช่ข้าราชการการเมือง และการโอนเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน อื่นของรัฐที่ ก.พ. กำหนด มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตลอดจนจะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ประเภทใด สายงานใด ระดับใด และให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้ที่โอน มารับราชการตามวรรคหนึ่ง เป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖๕ พนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งไม่ใช่ออกจากงานในระหว่างทดลองปฏิบัติงาน หรือข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ และไม่ใช่ข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ หรือข้าราชการซึ่งออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ผู้ใด ออกจากงานหรือออกจากราชการไปแล้ว ถ้าสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและ ทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการให้ผู้นั้นเข้ารับราชการซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ทั้งนี้ จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ประเภทใด สายงานใด ระดับใด และให้ได้รับเงินเดือนเท่าใดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้เข้า รับราชการตามวรรคหนึ่งในขณะที่เป็นข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเวลาราชการของ ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๖๒ แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ ผู้นั้นซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แต่งตั้งผู้นั้นให้กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือ ตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันโดยพลัน แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้น ได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะ ได้รับอยู่ก่อนได้รับคำสั่งให้กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและ ระดับเดียวกัน

การรับเงินเดือน สิทธิและประโยชน์ของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้กลับไปดำรงตำแหน่ง ตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ในกรณีที่ไม่สามารถแต่งตั้งให้กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นใน ประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันตามวรรคหนึ่งได้ ไม่ว่าด้วยเหตุใดให้ ก.พ. พิจารณาเป็นการเฉพาะราย

มาตรา ๖๗ ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕ หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปหรือมีลักษณะต้องห้ามโดยไม่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๓๖ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ตามมาตรา ๖๒ อยู่ก่อนก็ดี มีกรณีต้องหาอยู่ก่อนและภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องหานั้นก็ดี ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้นและถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้วให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ และเป็นกรณีที่มีได้บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรรักษาการในตำแหน่งนั้นได้ ผู้รักษาการในตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้มีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่รักษาการนั้น ในกรณีที่มีกฎหมายอื่น กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติของคณะรัฐมนตรี มติคณะกรรมการตามกฎหมายหรือคำสั่งผู้บังคับบัญชา แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ เป็นกรรมการ หรือให้มีอำนาจหน้าที่อย่างใด ก็ให้ผู้รักษาการในตำแหน่งทำหน้าที่กรรมการ หรือมีอำนาจหน้าที่อย่างนั้นในระหว่างที่รักษาการในตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญให้ประจำส่วนราชการเป็นการชั่วคราวโดยให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่เดิมได้ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญพ้นจากตำแหน่งหน้าที่และขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิมโดยให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนโดยมีระยะเวลาตามที่ ก.พ. กำหนดได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. การให้พ้นจากตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่หมดความจำเป็นหรือครบกำหนดระยะเวลาการให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ข้าราชการพลเรือน

สามัญผู้นั้นพ้นจากการรับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดสั่งให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้เป็นหน้าที่ของ ก.พ. โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีในการสั่งการตามสมควรเพื่อเยียวยาและแก้ไขหรือดำเนินการตามที่เห็นสมควรได้

หมวด ๔

การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติราชการ

มาตรา ๗๒ ให้ส่วนราชการมีหน้าที่ดำเนินการให้มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อให้ข้าราชการพลเรือนสามัญมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม คุณภาพชีวิต มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด ในกรณีที่เห็นสมควร และเพื่อการประหยัด สำนักงาน ก.พ. จะจัดให้มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจแทนส่วนราชการตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา ๗๓ ผู้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตนต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างมีคุณธรรมและเที่ยงธรรมและเสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้อยู่ใต้บังคับช้ขาดำรงตนเป็นข้าราชการที่ดี

มาตรา ๗๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประพฤติตนอยู่ในจรรยาและระเบียบวินัย และปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ตามควรแก่กรณีตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. และจะให้บำเหน็จความชอบอย่างอื่นซึ่งอาจเป็นคำชมเชย เครื่องเชิดชูเกียรติ หรือรางวัลด้วยก็ได้

มาตรา ๗๕ การให้ข้าราชการพลเรือนสามัญไปศึกษาเพิ่มเติม ฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัยในประเทศหรือต่างประเทศ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๗๖ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง และเลื่อนเงินเดือน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ผลการประเมินตามวรรคหนึ่งให้นำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและเพิ่มพูนประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการด้วย

มาตรา ๗๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ผู้เป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญหรือให้ได้รับสิทธิประโยชน์อื่นตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๕
การรักษาจรรยาข้าราชการ

มาตรา ๗๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาจรรยาข้าราชการตามที่ส่วนราชการกำหนดไว้โดยมุ่งประสงค์ให้เป็นข้าราชการที่ดี มีเกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นข้าราชการ โดยเฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การยึดมั่นและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง
- (๒) ความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบ
- (๓) การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
- (๔) การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม
- (๕) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ให้ส่วนราชการกำหนดข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของงานในส่วนราชการนั้นตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพ

ในการกำหนดข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการตามวรรคสอง ให้จัดให้มีการรับฟัง

ความคิดเห็นของข้าราชการและประกาศให้ประชาชนทราบด้วย

มาตรา ๗๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่ปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการอันมิใช่เป็นความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาตักเตือน นำไปประกอบการพิจารณาแต่งตั้งเลื่อนเงินเดือน หรือสั่งให้ข้าราชการผู้นั้นได้รับการพัฒนา

หมวด ๖

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๘๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำ การตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ปฏิบัติราชการในต่างประเทศนอกจากต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้แล้ว ต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ด้วย

มาตรา ๘๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา ๘๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม

(๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความ ตั้งใจอุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๔) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วย กฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่ง นั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการจะต้องเสนอ ความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๕) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการไม่ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๖) ต้องรักษาความลับของทางราชการ

(๗) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีและต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติ ราชการระหว่างข้าราชการด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๘) ต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๙) ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและในการ ปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน กับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาท ทางการเมืองของข้าราชการด้วย

(๑๐) ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ของตนมิให้เสื่อมเสีย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๑๑) กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๘๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้าม ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๑) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้อง แจ้งถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

(๒) ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข่มผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๓) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

(๔) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๕) ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสีย ความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

(๖) ต้องไม่เป็นการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะ งานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๗) ต้องไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ

(๘) ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

(๙) ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ
(๑๐) ไม่กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๘๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามมาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย

มาตรา ๘๕ การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

(๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติก่อความเสียหายอย่างร้ายแรง

(๕) ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง

(๖) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๘) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๐ วรรคสองและมาตรา ๘๒ (๑๑) หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ (๑๐) ที่มีกฎ ก.พ. กำหนดให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๖ กฎ ก.พ. ตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง มาตรา ๘๒ (๑๑) มาตรา ๘๓ (๘) และ (๑๐) และมาตรา ๘๕ (๘) ให้ใช้สำหรับการกระทำที่เกิดขึ้นหลังจากที่กฎ ก.พ. ดังกล่าวใช้บังคับ

มาตรา ๘๗ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา มีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

กำหนด

มาตรา ๘๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย จะต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗ การดำเนินการทางวินัย

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน ดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินเดือน

(๓) ลดเงินเดือน

(๔) ปลดออก

(๕) ไล่ออก

มาตรา ๘๙ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำเป็นคำสั่ง ผู้ส่งลงโทษต้องส่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดและต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ โดยในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำความผิดวินัยในกรณีใดและตามมาตราใด

หมวด ๗

การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๙๐ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๕๗ ทราบโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๕๗ ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้โดยเร็วด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

ผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๕๗ ผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๕๗ ตามหมวดนี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๕๗ จะมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาระดับต่ำลงไปปฏิบัติแทนตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนดก็ได้

มาตรา ๙๑ เมื่อได้รับรายงานตามมาตรา ๙๐ หรือความดังกล่าวปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๕๗ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตาม มาตรา ๕๗ รับผิดชอบหรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยก็ให้ยุติเรื่องได้

ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ดำเนินการต่อไปตาม มาตรา ๙๒ หรือ มาตรา ๙๓ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๙๒ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตาม มาตรา ๙๑ ปรากฏว่ากรณีมีมูลว่าความผิดนั้นมิใช่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาแล้วผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ

ตามมาตรา ๕๗ เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษตามควรแก่กรณีโดยไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวสั่งยุติเรื่อง

มาตรา ๙๓ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๙๑ ปรากฏว่ากรณีมีมูลอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบพร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จ ให้รายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗

ถ้าผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้สั่งยุติเรื่อง แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๙๖ หรือมาตรา ๙๗ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๙๔ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสำหรับกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งต่างกัน หรือต่างกรมหรือต่างกระทรวงกันถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยร่วมกันให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญในกรมเดียวกัน ที่อธิบดีหรือปลัดกระทรวงถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยร่วมกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ให้ปลัดกระทรวงหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแล้วแต่กรณี เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๒) สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญต่างกรมในกระทรวงเดียวกันถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยร่วมกัน ให้ปลัดกระทรวงเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เว้นแต่เป็นกรณีที่ปลัดกระทรวงถูกกล่าวหาพร้อมด้วย ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๓) สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญต่างกระทรวงกันถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยร่วมกันให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เว้นแต่เป็นกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงร่วมด้วย ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๔) สำหรับกรณีอื่น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๙๕ หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยให้ เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่เป็นการผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้

มาตรา ๙๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด

ในกรณีมีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรลดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือวางถ่วงตักเตือนก็ได้

การลงโทษตามมาตรานี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษและอัตราโทษได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๕๗ ภายใต้บังคับวรรคสอง ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๔ เห็นว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ แล้วแต่กรณี พิจารณา เมื่อ อ.ก.พ. ดังกล่าวมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ไม่ใช่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๔ หรือมาตรานี้ ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๕๗ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๔ หรือมาตรานี้ได้

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออก ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

มาตรา ๕๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชาหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ อันเป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการ ผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษได้

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดอยู่ในฐานะที่อาจจะถูกกล่าวหาว่าร่วมกระทำผิดวินัยกับข้าราชการอื่น ให้ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำต่อบุคคลหรือคณะบุคคลตามความในวรรคหนึ่งเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยที่ได้กระทำมา จนเป็นเหตุให้มีการสอบสวนพิจารณาทางวินัยแก่ผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำผิด ผู้บังคับบัญชาอาจใช้ดุลพินิจกับผู้นั้นไว้เป็นพยานหรือพิจารณาลดโทษทางวินัยตามควรแก่กรณีได้

ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองอันเป็นเท็จให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

หลักเกณฑ์และวิธีการการให้บำเหน็จความชอบ การกันเป็นพยาน การลดโทษ และการให้ความคุ้มครองพยาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

กฎ ก.พ. ว่าด้วยการคุ้มครองพยานตามวรรคสี่ จะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงาน ก.พ. หรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะดำเนินการย้าย โอน หรือ

ดำเนินการอื่นใดโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมหรือเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาของข้าราชการผู้นั้น และไม่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนหรือกระบวนการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

มาตรา ๙๙ ให้กรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงพอที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวนและโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วยคือ

(๑) เรียกให้กระทรวง กรม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือห้างหุ้นส่วน บริษัท ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๑๐๐^๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดซึ่งออกจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนออกจากราชการว่า ขณะรับราชการได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาของผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาก่อนออกจากราชการว่า ในขณะที่รับราชการได้กระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

กรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกล่าวหา หรือฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญาหลังจากที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการแล้ว ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ โดยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการและต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ สำหรับกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง จะต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์การตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติแล้วแต่กรณี

^๓ มาตรา ๑๐๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ถ้าผลการสอบสวน พิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้งดโทษ
 ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งถูกสั่งให้ออกจาก ราชการไว้ก่อน ตามมาตรา ๑๐๑

มาตรา ๑๐๐/๑^๔ ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติหรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีมติชี้มูลความผิดข้าราชการ พลเรือนสามัญผู้ใดซึ่งออกจากราชการแล้ว การดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษแก่ข้าราชการ พลเรือนสามัญผู้นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต แล้วแต่กรณี
 การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง หากปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้งดโทษ

มาตรา ๑๐๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย อย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวน หรือพิจารณา หรือผลแห่งคดีได้

ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิดหรือกระทำ ผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติราชการหรือกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งตามเดิมหรือ ตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันหรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.พ. กำหนด ทั้งนี้ ผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

เมื่อได้มีการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ ก่อนแล้วภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา และ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๓ ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ต่อไปได้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ผู้นั้น ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนออกจากราชการด้วยเหตุอื่นที่มีใช่เป็นการลงโทษเพราะกระทำความผิดวินัย อย่างร้ายแรงก็ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตลอดระยะเวลาที่ถูกลงโทษให้ออกจาก ราชการไว้ก่อนเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่น และการจ่ายเงิน ดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพักราชการ และผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือ ระเบียบว่าด้วยการนั้น

^๔ มาตรา ๑๐๐/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

การสั่งพักราชการให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนหรือพิจารณา เว้นแต่ผู้ถูกสั่งพักราชการผู้ใดได้รับร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๒ และผู้มีอำนาจพิจารณาคำร้องทุกข์เห็นว่าสมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้นเนื่องจากพฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งพักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป หรือเนื่องจากการดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับแต่วันพักราชการแล้วยังไม่แล้วเสร็จและผู้ถูกสั่งพักราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น

ให้นำนความในวรรคหกมาใช้บังคับกับกรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน การให้กลับเข้าปฏิบัติราชการหรือกลับเข้ารับราชการและการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนหรือพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๐๒ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการที่มีกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการโดยเฉพาะ ในกรณีเป็นความผิดวินัยอย่างไรร้ายแรงตามพระราชบัญญัตินี้จะลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือลงโทษหรือลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการนั้นอย่างใดอย่างหนึ่งตามควรแก่กรณีและพฤติการณ์ก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างไรร้ายแรงตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าจะได้ลงโทษหรือลงโทษตามกฎหมายดังกล่าวแล้วหรือไม่ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐๓ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการโดยเฉพาะ หรือสั่งยุติเรื่อง หรืองดโทษแล้ว ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวงซึ่งผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่เพื่อพิจารณา เว้นแต่เป็นกรณีดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการต่างกระทรวงกัน หรือกรณีดำเนินการทางวินัยตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง ตามมาตรา ๙๗ วรรคสอง ให้รายงาน ก.พ. ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด

ในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวงหรือ ก.พ. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยเป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม หากมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ อ.ก.พ. กระทรวงหรือ ก.พ. มีมติ

ในกรณีตามวรรคสองและในการดำเนินการตามมาตรา ๑๐๔ ให้ ก.พ. มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๙๕

มาตรา ๑๐๔ ในการดำเนินการของ อ.ก.พ. กระทรวงตามมาตรา ๙๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๐๓ วรรคสอง หากผู้แทน ก.พ. ซึ่งเป็นกรรมการใน อ.ก.พ. กระทรวงดังกล่าวเห็นว่า การดำเนินการของผู้บังคับบัญชาหรือมติ อ.ก.พ. กระทรวง เป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือปฏิบัติไม่เหมาะสม ให้รายงาน ก.พ. เพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป และเมื่อ ก.พ. มีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ ก.พ. มีมติ ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้ถูกลงโทษได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาต่อ ก.พ.ค. ในกรณีเช่นนี้ให้ ก.พ. แจ่มมติต่อ ก.พ.ค. เพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

มาตรา ๑๐๕ เมื่อมีกรณีเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ให้ผู้ส่งมีคำสั่งใหม่ และในคำสั่งดังกล่าวให้สั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิม พร้อมทั้งระบุวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา ๑๐๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งโอนมาตามมาตรา ๖๔ ผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นดำเนินการทางวินัยตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือพิจารณา หรือสอบสวนของผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอนก็ให้สืบสวนหรือพิจารณา หรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ทั้งนี้ ในการสั่งลงโทษทางวินัยให้พิจารณาตามความผิดและลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการที่โอนมานั้น แล้วแต่กรณี

หมวด ๘

การออกจากราชการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๐๗ ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการเมื่อ

(๑) ตาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๓) ลาออกจากราชการและได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา

๑๐๙

(๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๕๙ มาตรา ๖๗ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๑๐ หรือ มาตรา ๑๑๑ หรือ

(๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก

วิน้ออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๐๘ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในสิ้น

ปีงบประมาณและทางราชการมีความจำเป็นที่จะให้รับราชการต่อไปเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในทางวิชาการ หรือหน้าที่ที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัว ในตำแหน่งตามมาตรา ๔๖ (๓) (ง) หรือ (จ) หรือ (๔) (ค)

สำนักงาน หรือ (ง) จะให้รับราชการต่อไปอีกไม่เกินสิบปีก็ได้ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๐๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการให้ยื่น หนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่งโดยยื่นล่วงหน้าก่อนวันขอลาออกไม่น้อยกว่า สามสิบวัน เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เป็นผู้พิจารณาก่อนวันขอลาออก

ในกรณีที่ผู้ประสงค์จะลาออกยื่นหนังสือขอลาออกล่วงหน้าน้อยกว่าสามสิบวัน และ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่ามีเหตุผลและความจำเป็นจะอนุญาตให้ ลาออกตามวันที่ขอลาออกก็ได้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ จะยับยั้งการลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันขอลาออกก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นถ้าผู้ขอลาออกมิได้ถอนใบลาออกก่อนครบกำหนดระยะเวลาการยับยั้งให้ถือว่าการลาออกนั้นมีผลเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่ได้ยับยั้งไว้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มิได้ยับยั้งตามวรรคสาม ให้การลาออกนั้นมีผลตั้งแต่วันขอลาออก

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ตำแหน่งทางการเมือง หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.พ. กำหนด หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่ง และให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการลาออก การพิจารณาอนุญาตให้ลาออกและการยับยั้งการลาออกจากราชการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๑๐ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ

(๒) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ

(๓) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๖ ก. (๑) หรือ (๓) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ ข. (๑) (๓) (๖) หรือ (๗)

(๔) เมื่อทางราชการเลิกหรือยุบหน่วยงานหรือตำแหน่งที่ข้าราชการพลเรือนสามัญปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงอยู่ สำหรับผู้ที่ออกจากราชการในกรณีนี้ให้ได้รับเงินชดเชยตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงการคลังกำหนดด้วย

(๕) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ

(๖) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

(๗) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกสอบสวนว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๓ และผลการสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะฟังลงโทษตามมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

(๘) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษหรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาลซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

การสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ทั้งนี้
ให้นำมาตรา ๙๗ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการสั่งให้ออกจากราชการตามกรณี (๓) เฉพาะมาตรา ๓๖
ก. (๓) กรณี (๖) และกรณี (๗) โดยอนุโลม

เมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ข้าราชการพลเรือน
สามัญผู้ใดออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๑ แล้ว ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณี
และให้นำมาตรา ๑๐๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๑ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมาย
ว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ผู้นั้นออกจาก
ราชการ

ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง และต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณี
ที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นอยู่ก่อนไปรับราชการทหาร ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมี
อำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกตามวรรคหนึ่งเป็นให้ออกจาก
ราชการตามมาตราอื่นนั้นได้

มาตรา ๑๑๒ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ไม่ใช้
อำนาจตามมาตรา ๑๑๐ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗
ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๑๑๐ ได้

มาตรา ๑๑๓ การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งที่
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจาก
ตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการ เว้นแต่ออกจากราชการเพราะความตายให้นำความกราบบังคมทูล
เพื่อทรงทราบ

หมวด ๙
การอุทธรณ์

มาตรา ๑๑๔ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ
ตามมาตรา ๑๑๐ (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ภายในสามสิบวันนับ
แต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่ง
การอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนด
ในกฎ ก.พ.ค.

มาตรา ๑๑๕ ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ก.พ.ค. จะพิจารณาวินิจฉัยเองหรือจะ
ตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไป
ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.

มาตรา ๑๑๖ เมื่อ ก.พ.ค. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัย

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. ให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการจงใจละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น

มาตรา ๑๑๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ ก.พ.ค. และกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งส่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการอันเป็นเหตุให้มีการอุทธรณ์ ส่งสำนวนการสอบสวนและการลงโทษให้ ก.พ.ค. ภายในเวลาที่กำหนด

(๒) สั่งให้กระทรวง กรม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐรวมตลอดทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมหรือส่งตัวข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดมาให้ถ้อยคำ ในการนี้จะกำหนดระยะเวลาในการสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมไว้ด้วยก็ได้

(๓) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของกระทรวง กรม ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้อง มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๔) เข้าไปในอาคาร หรือสถานที่ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.พ.ค. ทั้งนี้ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น

(๕) สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม

มาตรา ๑๑๘ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๑๔ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ เว้นแต่มีเหตุขัดข้องที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกซึ่งไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน และให้บันทึกเหตุขัดข้องให้ปรากฏไว้ด้วย

มาตรา ๑๑๙ ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งโอนมาตามมาตรา ๖๔ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษทางวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ และผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการที่โอนมาแต่ยังไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายดังกล่าว ก็ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๑๔ ได้ แต่ถ้าผู้นั้นได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการที่โอนมาไว้แล้วและในวันที่ผู้นั้นได้โอนมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ยังไม่แล้วเสร็จ ก็ให้ส่งเรื่องให้ ก.พ.ค. เป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์

มาตรา ๑๒๐ ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ ก.พ.ค. มีอำนาจไม่รับอุทธรณ์ ยกอุทธรณ์ หรือมีคำวินิจฉัยให้แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่งลงโทษ และให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้อุทธรณ์หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ตามระเบียบที่ ก.พ.ค. กำหนด

การวินิจฉัยให้แก้ไขหรือให้ดำเนินการอื่นตามวรรคหนึ่ง ก.พ.ค. จะให้เพิ่มโทษไม่ได้ เว้นแต่เป็นกรณีได้รับแจ้งจาก ก.พ. ตามมาตรา ๑๐๔ ว่าสมควรเพิ่มโทษ ในกรณีเช่นนั้น ก.พ.ค. มีอำนาจวินิจฉัยให้เพิ่มโทษได้

มาตรา ๑๒๑ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ กรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์อาจถูกตัดค่าจ้างได้

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือการถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(๒) มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือการถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้อุทธรณ์

(๔) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นหรือเคยเป็นผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการ

(๕) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยหรือการสั่งให้ออกจากราชการที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(๖) มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติหรือทางการสมรสกับบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์

กรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ซึ่งมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งต่อประธาน ก.พ.ค. และถอนตัวจากการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

การยื่นคำคัดค้าน และการพิจารณาคำคัดค้าน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.

หมวด ๑๐

การร้องทุกข์

มาตรา ๑๒๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีที่ไม่ว่าอุทธรณ์ตามหมวด ๙ การอุทธรณ์ได้ ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวดนี้

มาตรา ๑๒๓ การร้องทุกข์ที่เหตุเกิดจากผู้บังคับบัญชา ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป ตามลำดับ

การร้องทุกข์ที่เหตุเกิดจากหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือนายกรัฐมนตรี ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค.

เมื่อ ก.พ.ค. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ประการใดแล้ว ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อ

รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ดำเนินการให้เป็นไปตาม คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.

การร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.

มาตรา ๑๒๔ ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้ ก.พ.ค. มีอำนาจไม่รับเรื่อง ร้องทุกข์ ยกคำร้องทุกข์ หรือมีคำวินิจฉัยให้แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่ง และให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้ ร้องทุกข์ หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามระเบียบที่ ก.พ.ค. กำหนด

ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ก.พ.ค. จะพิจารณาวินิจฉัยเอง หรือจะตั้ง กรรมการ ก.พ.ค. คนหนึ่ง หรือจะตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณา วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค. และในการปฏิบัติหน้าที่ตาม พระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มี อำนาจตามมาตรา ๑๑๗ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๕ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์อาจถูกคัดค้านได้

(๑) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจ หรือเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ของผู้บังคับบัญชาดังกล่าว

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องทุกข์

(๔) มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติหรือทางการสมรสกับบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้องทุกข์

กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ซึ่งมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งต่อประธาน ก.พ.ค. และ

ถอนตัวจากการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์

การยื่นคำคัดค้าน และการพิจารณาคำคัดค้าน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.

หมวด ๑๑

การคุ้มครองระบบคุณธรรม

มาตรา ๑๒๖ ในกรณีที่ ก.พ.ค. เห็นว่ากฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใดที่ออกตาม พระราชบัญญัตินี้และมุ่งหมายให้ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่สอดคล้องกับระบบคุณธรรมตามมาตรา ๔๒ ให้ ก.พ.ค. แจ้งให้หน่วยงานหรือผู้ออกกฎ ระเบียบ หรือคำสั่งดังกล่าวทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไข หรือยกเลิกตามควรแก่กรณี

ลักษณะ ๕

ข้าราชการพลเรือนในพระองค์^๕ (ยกเลิก)

^๕ ลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ยกเลิกโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๒๗^๖ (ยกเลิก)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

บทเฉพาะกาล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๒๘ ให้ ก.พ. อ.ก.พ. วิสามัญ และ อ.ก.พ. สามัญ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ก.พ. หรือจนกว่าจะได้แต่งตั้ง อ.ก.พ. วิสามัญ หรืออนุกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้ การดำเนินการแต่งตั้ง ก.พ. ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๙ ในระหว่างที่ยังมิได้ดำเนินการให้มี ก.พ.ค. ให้ ก.พ. ทำหน้าที่ ก.พ.ค.

ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ก.พ.ค. ตามพระราชบัญญัตินี้ การดำเนินการแต่งตั้ง ก.พ.ค. ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการพลเรือนในพระองค์ตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี ต่อไป

มาตรา ๑๓๑ ในระหว่างที่ ก.พ. ยังมิได้จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งตามมาตรา

๔๘ บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ยังไม่ใช้บังคับ โดยให้นำบทบัญญัติในลักษณะ ๓ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตลอดจนบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนและบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือนท้ายพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญและข้าราชการพลเรือนในพระองค์ไปพลางก่อนจนกว่า ก.พ. จะจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งเสร็จ และจัดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญของทุกส่วนราชการเข้าประเภทตำแหน่ง สายงาน และระดับตำแหน่งตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง และประกาศให้ทราบ จึงให้นำบทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ก.พ. ประกาศเป็นต้นไป

^๖ มาตรา ๑๒๗ ยกเลิกโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐

และให้ผู้บังคับบัญชาสั่งแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ก.พ. ประกาศ

ในการจัดตำแหน่งและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง หากมีเหตุผลและความจำเป็น ก.พ. อาจอนุมัติให้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญผู้มีคุณสมบัติต่างไปจากคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะตัวได้

ให้ ก.พ. ดำเนินการประกาศตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓๒ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา หรือออกกฎ ก.พ. ข้อบังคับ หรือระเบียบหรือกำหนดกรณีใด เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. ข้อบังคับ หรือระเบียบหรือกรณีที่กำหนดไว้แล้วซึ่งใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ไม่อาจนำพระราชกฤษฎีกา กฎ ก.พ. ข้อบังคับ หรือระเบียบหรือกรณีที่กำหนดไว้แล้วมาใช้บังคับได้ตามวรรคหนึ่ง การจะดำเนินการประการใดให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๓๓ ข้าราชการพลเรือนผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยหรือกรณีที่สมควรให้ออกจากราชการอยู่ก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจสั่งลงโทษผู้นั้นหรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ส่วนการสอบสวน การพิจารณา และการดำเนินการเพื่อลงโทษหรือให้ออกจากราชการ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) กรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้วก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังสอบสวนไม่เสร็จก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนหรือพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้การสอบสวนหรือพิจารณา แล้วแต่กรณีนั้นเป็นอันใช้ได้

(๓) กรณีที่ได้มีการรายงานหรือส่งเรื่อง หรือนำสำนวนเสนอ หรือส่งให้ อ.ก.พ. สามัญใดพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้น และ อ.ก.พ. สามัญพิจารณาเรื่องนั้นยังไม่เสร็จ ก็ให้ อ.ก.พ. สามัญ พิจารณาตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

มาตรา ๑๓๔ ข้าราชการพลเรือนซึ่งโอนมาจากพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือข้าราชการประเภทอื่นก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยหรือกรณีที่สมควรให้ออกจากงานหรือให้ออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการนั้นอยู่ก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ

และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้บังคับบัญชาตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้น หรือดำเนินการสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓๕ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ถ้ายังมีได้ยื่นอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวและยังไม่พ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ในวันทีบทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓๖ เรื่องอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและอยู่ในอำนาจการพิจารณาของ อ.ก.พ. สามัญ หรือ ก.พ. ให้ อ.ก.พ. สามัญ หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

เรื่องอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ได้ยื่นต่อ อ.ก.พ. สามัญ หรือ ก.พ. ในวันหรือหลังวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและเป็นกรณีที่มีการลงโทษหรือสั่งการไว้ก่อนวันที่บทบัญญัติในลักษณะ ๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญ และลักษณะ ๕ ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ แห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ ก.พ.ค. เป็นผู้พิจารณาดำเนินการต่อไป

มาตรา ๑๓๗ การใดที่อยู่ระหว่างดำเนินการหรือเคยดำเนินการได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือมีกรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ การดำเนินการต่อไปในเรื่องนั้นจะสมควรดำเนินการประการใดให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

มาตรา ๑๓๘ การปรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนสามัญเข้าตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้รับเงินเดือนยังไม่ถึงขั้นต่ำของระดับตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำชั่วคราวตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และให้ได้รับการปรับเงินเดือนจนได้รับเงินเดือนในขั้นต่ำของระดับตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๓๙ ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทต่าง ๆ กำหนดให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการพลเรือน

กฎ ก.พ.

ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย

พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๕) มาตรา ๙๔ มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๗ มาตรา ๑๐๑ และมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ก.พ. โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี จึงออกกฎ ก.พ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

หมวด ๑

การดำเนินการเมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัย

ข้อ ๒ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นมีหน้าที่ต้องรายงานตามลำดับชั้นให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ทราบโดยเร็ว โดยทำเป็นหนังสือ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อผู้กล่าวหา (ถ้ามี)
- (๒) ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา

(๓) ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แห่งการกระทำที่กล่าวหาหรือเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัย

(๔) พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเท่าที่มี

ข้อ ๓ การกล่าวหาที่จะดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. นี้ ถ้าเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือให้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) ระบุชื่อของผู้กล่าวหา และลงลายมือชื่อผู้กล่าวหา

(๒) ระบุชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา หรือข้อเท็จจริงที่เพียงพอให้ทราบว่าเป็นการกล่าวหาข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด

(๓) ระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แห่งการกระทำที่มีการกล่าวหาเพียงพอที่จะเข้าใจได้ หรือแสดงพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

ในกรณีที่เป็นการกล่าวหาด้วยวาจา ให้ผู้บังคับบัญชาผู้ได้รับฟังการกล่าวหาจัดให้มีการทำบันทึกคำกล่าวหาที่มีรายละเอียดตามวรรคหนึ่ง และให้ผู้กล่าวหาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๔ กรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยที่จะดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. นี้ อาจมีลักษณะดังนี้

(๑) มีการกล่าวหาที่ไม่ได้ระบุชื่อผู้กล่าวหา ไม่ได้ลงลายมือชื่อผู้กล่าวหา แต่ระบุชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา หรือข้อเท็จจริงที่ปรากฏนั้นเพียงพอที่จะทราบว่าการกล่าวหาข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด และข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์นั้นเพียงพอที่จะสืบสวนสอบสวนต่อไปได้ หรือ

(๒) มีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาอันเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

หมวด ๒

การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น

ข้อ ๕ เมื่อได้รับรายงานตามข้อ ๒ หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ว่ามีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้โดยเร็ว

(๑) พิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่

(๒) ดำเนินการสืบสวนหรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวน และพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ในการนี้ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ อาจสืบสวนเอง หรือให้ข้าราชการพลเรือนสามัญหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการสืบสวนแล้วรายงานมาเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

ในกรณี que เห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย หรือเป็นกรณีที่มีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้วและเห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ดำเนินการตามข้อ ๖ ต่อไป

ข้อ ๖ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการต่อไปตามหมวด ๓ ถ้าพิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการต่อไปตามหมวด ๔ แต่ถ้าพิจารณาเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ยุติเรื่อง

ข้อ ๗ กรณีที่ถือว่าไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ยุติเรื่องได้ อาจเป็นกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แวดล้อมและพยานหลักฐานไม่เพียงพอให้ทราบว่าการข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดเป็นผู้กระทำผิดวินัย

(๒) ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แวดล้อมและพยานหลักฐานไม่เพียงพอที่จะทำให้เข้าใจได้ว่าการกระทำผิดวินัย หรือไม่เพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

(๓) พฤติการณ์แห่งการกระทำนั้นไม่เป็นความผิดทางวินัย

หมวด ๓

การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ข้อ ๘ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ปรากฏว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้ โดยไม่ต้องคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ แต่ถ้าได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ต้องดำเนินการตามข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ จนแล้วเสร็จ

ข้อ ๙ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการทางวินัยโดยไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวน ต้องดำเนินการตามหมวดนี้ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ต้องไม่เกินสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่พิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ขยายเวลาได้ตามความจำเป็น โดยแสดงเหตุผลความจำเป็นไว้ด้วย

ข้อ ๑๐ ในการดำเนินการตามข้อ ๙ ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเป็นหนังสือให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

ข้อ ๑๑ เมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ได้ดำเนินการตามข้อ ๑๐ แล้วให้พิจารณาสั่งหรือดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดวินัยตามข้อกล่าวหา ให้ส่งยุติเรื่องตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง โดยทำเป็นคำสั่งตามข้อ ๖๖

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ส่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิดตามมาตรา ๙๖ และที่กำหนดไว้ในข้อ ๖๗ โดยทำเป็นคำสั่งตามข้อ ๖๙

(๓) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้ โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนตามมาตรา ๙๖ ก็ได้ โดยทำเป็นคำสั่งงดโทษตามข้อ ๗๑

(๔) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามหมวด ๔ ต่อไป

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ดำเนินการทางวินัยโดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และการคัดค้านกรรมการสอบสวน ให้นำข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสี่ ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งต่างกัน หรือต่างกรม หรือต่างกระทรวงกัน ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยร่วมกัน การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามมาตรา ๙๔ และที่กำหนดในข้อ ๑๖ และข้อ ๑๗

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๑๒ ต้องดำเนินการสอบสวน รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ รับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา แล้วเก็บรวบรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน และทำรายงานการสอบสวน พร้อมความเห็นเสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ทั้งนี้ ต้องให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการรับทราบคำสั่ง

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนมีเหตุผลและความจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายเวลาตามความจำเป็น ในการนี้ ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะขยายเวลาให้ตามที่เห็นสมควรโดยต้องแสดงเหตุผลไว้ด้วย หรือจะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนยุติการดำเนินการแล้วพิจารณาสั่งหรือดำเนินการตามข้อ ๑๑ ต่อไปก็ได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำชี้แจงแก่ข้อกล่าวหาหรือไม่ยื่นคำชี้แจงแก่ข้อกล่าวหาภายในเวลาที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะชี้แจงแก่ข้อกล่าวหา เว้นแต่คณะกรรมการสอบสวนจะเห็นควรดำเนินการเป็นอย่างอื่นเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม

ข้อ ๑๔ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้รับรายงานการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๑๓ แล้ว ให้พิจารณาสั่งหรือดำเนินการตามข้อ ๑๑ หรือสั่งหรือดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าควรรวบรวมข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม ให้กำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการใดไม่ถูกต้อง ให้สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว

หมวด ๔

การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ปรากฏว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ แล้วแต่กรณี แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนต่อไป

ในกรณีที่เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการดำเนินการตามข้อ ๑๑ (๔) ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ แล้วแต่กรณี แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นใหม่เพื่อดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้ ส่วนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๑๓ จะนำมาใช้ในการสอบสวนนี้หรือไม่เพียงใด ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๑๖ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งต่างกันหรือต่างกรม หรือต่างกระทรวงกัน ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกัน สำหรับกรณีอื่นตามมาตรา ๙๔ (๔) ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญในกรมเดียวกันถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกัน ถ้าผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ของข้าราชการดังกล่าวต่างกัน ให้อธิบดีหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุที่มีตำแหน่งเหนือกว่าเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน แล้วแต่กรณี

(๒) กรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญในสำนักงานรัฐมนตรี หรือส่วนราชการที่ไม่มีฐานะเป็นกรม แต่มีหัวหน้าส่วนราชการเป็นอธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดี ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกับข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการอื่น ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เว้นแต่เป็นกรณีที่มีผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมด้วย ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๓) กรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวง แต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีหรือในส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบ ในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกับข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการอื่น ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เว้นแต่เป็นกรณีที่มีผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมด้วย ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๔) กรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญในราชการบริหารส่วนภูมิภาคจังหวัดเดียวกัน แต่อยู่ต่างกรม หรือต่างกระทรวงกัน ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยร่วมกัน ถ้าผู้ถูกกล่าวหาทุกคนดำรงตำแหน่งที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (๑๑) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๑๗ ในกรณีร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนของแต่ละส่วนราชการทำความตกลงกันเพื่อกำหนดตัวบุคคลเป็นกรรมการสอบสวน แล้วให้แต่ละส่วนราชการมีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลนั้นเป็นคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๑๘ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญ ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกอย่างน้อยสองคน โดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นจะแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการจากข้าราชการฝ่ายพลเรือนซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองก็ได้

ในขณะที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งตามที่ ก.พ. กำหนด

กรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย

เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนจะให้ผู้ช่วยเลขานุการที่แต่งตั้งจากราชการฝ่ายพลเรือนซึ่งมิใช่ข้าราชการการเมืองหรือแต่งตั้งจากพนักงานราชการหรือลูกจ้างประจำด้วยก็ได้ และให้นำข้อ ๒๐ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ และข้อ ๓๓ มาใช้บังคับกับผู้ช่วยเลขานุการโดยอนุโลม

ข้อ ๑๙ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่กล่าวหา ชื่อของประธานกรรมการ และกรรมการ ทั้งนี้ ตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด ในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการ ให้ระบุชื่อผู้ช่วยเลขานุการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวน ให้ดำเนินการโดยทำเป็นคำสั่งตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด และให้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบต่อไป

การเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบกระเทือนถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๒๑ เมื่อได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบคำสั่งโดยเร็ว และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน ในการนี้ ให้แจ้งตำแหน่งของประธานกรรมการ กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี) รวมทั้งสิทธิที่จะคัดค้านกรรมการสอบสวนไปพร้อมกัน และให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไว้หนึ่งฉบับด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง ถ้าได้ทำบันทึกลงวันที่และสถานที่ที่แจ้งและลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือว่าวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบ

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยตรงก่อน แต่ถ้าไม่อาจแจ้งให้ทราบโดยตรงได้หรือมีเหตุจำเป็นอื่น ให้แจ้งเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งในประเทศ หรือเมื่อครบสิบห้าวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ

(๒) ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหา ให้ประธานกรรมการโดยเร็ว แล้วให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่ได้รับแล้วเก็บรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน และส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้กรรมการทราบเป็นรายบุคคล

(๓) ส่งหลักฐานการรับทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งของผู้ถูกกล่าวหาไปให้ประธานกรรมการเพื่อเก็บรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน

ข้อ ๒๒ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ กรรมการสอบสวนอาจถูกคัดค้านได้

- (๑) เป็นผู้กล่าวหาตามข้อ ๓
- (๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้กล่าวหาตามข้อ ๓
- (๓) เป็นญาติของผู้กล่าวหาตามข้อ ๓ คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางการสมรสนับได้เพียงสองชั้น
- (๔) เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องกับคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา
- (๕) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่สอบสวน
- (๖) เป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะกระทำผิดตามเรื่องที่ถูกกล่าวหา
- (๗) เป็นผู้ที่มีเหตุอื่นซึ่งมีสภาพร้ายแรงอาจทำให้การสอบสวนไม่เป็นกลางหรือเสียความเป็นธรรม

ข้อ ๒๓ การคัดค้านกรรมการสอบสวนต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในเจ็ดวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือนับแต่วันที่ทราบว่ามีกรณีตามข้อ ๒๒ โดยหนังสือคัดค้านต้องแสดงข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๒

ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการคัดค้านเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งสำเนาหนังสือคัดค้านไปให้ประธานกรรมการเพื่อทราบและเก็บรวบรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน รวมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกคัดค้านทราบ และต้องให้โอกาสผู้ถูกคัดค้านได้ชี้แจงเป็นหนังสือต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้ถูกคัดค้านได้ลงลายมือชื่อและวันที่ที่ได้รับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน ในการนี้ ผู้ถูกคัดค้านต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่กรรมการสอบสวนตั้งแต่วันที่ที่ได้รับแจ้งนั้น แต่ถ้าเห็นว่าการคัดค้านไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่งไม่รับคำคัดค้านนั้นและแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบ

ข้อ ๒๔ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๒๓ แล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าคำคัดค้านรับฟังได้ ให้สั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากหน้าที่ในการเป็นกรรมการสอบสวน ในกรณีที่เห็นสมควรจะแต่งตั้งผู้อื่นให้เป็นกรรมการสอบสวนแทนผู้ถูกคัดค้านก็ได้ แต่ถ้ากรรมการสอบสวนที่เหลืออยู่มีจำนวนน้อยกว่าสามคนให้แต่งตั้งผู้อื่นให้เป็นกรรมการสอบสวนแทนผู้ถูกคัดค้าน และให้นำข้อ ๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าคำคัดค้านไม่อาจรับฟังได้ ให้สั่งยกคำคัดค้าน และมีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้าน ผู้ถูกคัดค้าน และประธานกรรมการทราบโดยเร็ว คำสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุด

ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องพิจารณาและสั่งการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำคัดค้าน ถ้าไม่ได้สั่งภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนนับแต่วันพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว และให้ดำเนินการตาม (๑) ต่อไป

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่กรรมการสอบสวนผู้ใดเห็นว่าตนมีกรณีตามข้อ ๒๒ ให้ผู้นั้นแจ้งให้ผู้สั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนทราบ และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาสั่งการตามข้อ ๒๔ โดยอนุโลมต่อไป

ข้อ ๒๖ คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่สอบสวนและพิจารณาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.พ. นี้ เพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหาและดูแลให้บังเกิดความ ยุติธรรมตลอดกระบวนการสอบสวน ในการนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมประวัติและความประพฤติของ ผู้ถูกกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาเท่าที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณา และจัดทำบันทึกประจำวันที่มี การสอบสวนไว้ทุกครั้งด้วย

ในการสอบสวนและพิจารณาห้ามมิให้มีบุคคลอื่นอยู่หรือร่วมด้วย เว้นแต่เป็นการสอบปากคำ ตามข้อ ๓๒ หรือเป็นกรณีที่กฎ ก.พ. นี้ กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๗ ให้ประธานกรรมการจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการรับเรื่องตามข้อ ๒๑ (๒) และ (๓) ในกรณีที่ไม้อาจจัดประชุมได้ภายในกำหนด ให้รายงานเหตุผลและความจำเป็นให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทราบ

ในการประชุมคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสอบสวนกำหนดประเด็น และวางแนวทางการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐาน

ข้อ ๒๘ เมื่อได้วางแนวทางการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐานตามข้อ ๒๗ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
- (๒) แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ
- (๓) ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหา
- (๔) พิจารณาทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน
- (๕) ทำรายงานการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๒๙ ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่การสอบสวน โดยไม่รับฟังแต่เพียงข้ออ้างหรือพยานหลักฐานของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีข้อเท็จจริงใดที่กล่าวอ้างหรือพาดพิงถึงบุคคล เอกสาร หรือวัตถุใดที่จะเป็นประโยชน์แก่การสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานนั้นไว้ให้ครบถ้วน ถ้าไม่อาจเข้าถึงหรือได้มาซึ่งพยานหลักฐานดังกล่าว ให้บันทึกเหตุนั้นไว้ด้วย

ข้อ ๓๐ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานให้สอบปากคำคราวละหนึ่งคน และในการสอบปากคำพยาน ต้องแจ้งให้พยานทราบว่ากรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

การสอบปากคำตามวรรคหนึ่ง ต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะทำการสอบปากคำได้ แต่ในกรณีที่กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดมีมากกว่าสามคน จะให้กรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่าสามคนทำการสอบปากคำก็ได้

ข้อ ๓๑ การสอบปากคำตามข้อ ๓๐ ต้องมีการบันทึกถ้อยคำของผู้ให้ถ้อยคำตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด แล้วอ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ แล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำผู้บันทึกถ้อยคำ และกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำนั้นไว้เป็นหลักฐาน ในกรณีที่บันทึกถ้อยคำใดมีหลายหน้า ให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำหนึ่งคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ในบันทึกถ้อยคำทุกหน้า

ในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ขีด ลบ หรือบันทึกข้อความทับข้อความที่ได้บันทึกไว้ในบันทึกถ้อยคำแล้ว ถ้าจะต้องแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อความที่บันทึกไว้ ให้ใช้วิธีขีดฆ่าข้อความเดิมและเพิ่มเติมข้อความใหม่ด้วยวิธีตักเติม แล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำหนึ่งคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ตรงที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทุกแห่ง

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุที่ไม่ลงลายมือชื่อนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ข้อ ๓๒ ในการสอบปากคำ ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบปากคำ เว้นแต่เป็นบุคคลซึ่งกรรมการสอบสวนที่ทำการสอบปากคำอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวนเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน หรือเป็นทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาตามจำนวนที่กรรมการสอบสวนที่ทำการสอบปากคำเห็นสมควรให้เข้ามาในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา

ข้อ ๓๓ ห้ามมิให้กรรมการสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ชูเกียรติ หลอกลวง บังคับ หรือกระทำโดยมิชอบไม่ว่าด้วยประการใด เพื่อจูงใจให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานให้ถ้อยคำอย่างใด

ข้อ ๓๔ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนจัดให้มีการบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้ จะใช้สำเนาที่กรรมการสอบสวนหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ในกรณีที่ไม่สามารถหาต้นฉบับเอกสารได้เพราะสูญหายหรือถูกทำลายหรือโดยเหตุประการอื่น คณะกรรมการสอบสวนจะสืบจากสำเนาเอกสารหรือพยานบุคคลแทนก็ได้

ข้อ ๓๕ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยานเพื่อชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดแล้ว แต่บุคคลนั้นไม่มาหรือมาแต่ไม่ชี้แจงหรือไม่ให้ถ้อยคำ หรือในกรณีที่ คณะกรรมการสอบสวนไม่อาจเรียกบุคคลใดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำได้ภายในเวลาอันควร คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนบุคคลนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวน และในรายงาน การสอบสวนด้วย

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนพยานบุคคลใดหรือการรวบรวม พยานเอกสารหรือวัตถุใดจะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น หรือพยานหลักฐานนั้นมีใช้สาระสำคัญ จะงดสอบสวนหรือไม่รวบรวมพยานหลักฐานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการ สอบสวน และในรายงานการสอบสวนด้วย

ข้อ ๓๗ ในกรณีที่จะต้องสอบปากคำพยานหรือรวบรวมพยานหลักฐานซึ่งอยู่ต่างท้องที่ ประธานกรรมการจะรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอให้หัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้าหน่วยงานในท้องที่นั้นที่เป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือนสอบปากคำพยานหรือรวบรวม พยานหลักฐานแทนก็ได้ โดยกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่จะต้องสอบสวนไปให้ กรณีเช่นนี้ ถ้าผู้สั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นควรจะมอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานนั้น ดำเนินการตามที่คณะกรรมการสอบสวนร้องขอก็ได้

ในการสอบปากคำพยานและรวบรวมพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือ หัวหน้าหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายเลือกข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่เห็นสมควรอย่างน้อยอีกสองคนมาร่วม เป็นคณะทำการสอบสวน และให้คณะทำการสอบสวนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการสอบสวน ตามกฎ ก.พ. นี้

ข้อ ๓๘ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐาน ที่เกี่ยวข้อง ตามข้อ ๒๘ (๑) แล้ว ให้มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาทำความเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่ ถ้าคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นว่า

ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวน ให้รายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน แต่ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าจากข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย รวมทั้งพยานหลักฐานที่รวบรวมได้เพียงพอที่จะรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวน ให้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

การประชุมตามวรรคหนึ่ง ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด

ข้อ ๓๙ ในกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดหรือต้องรับผิดในคดีเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดนั้นได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดตามข้อกล่าวหา คณะกรรมการสอบสวนจะนำเอาคำพิพากษาถึงที่สุดนั้นมาใช้เป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาโดยไม่ต้องรวบรวมพยานหลักฐานอื่นก็ได้ แต่ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดนั้น เพื่อใช้เป็นสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย

ข้อ ๔๐ การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้ทำเป็นบันทึกระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร เป็นความผิดวินัยในกรณีใด และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา โดยจะระบุชื่อพยานด้วยหรือไม่ก็ได้ รวมทั้งแจ้งให้ทราบสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ สิทธิที่จะแสดงพยานหลักฐานหรือจะอ้างพยานหลักฐานเพื่อขอให้เรียกพยานหลักฐานนั้นมาได้ แล้วแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

บันทึกตามวรรคหนึ่ง ให้ทำตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด โดยให้ทำเป็นสองฉบับ มีข้อความตรงกัน ให้ประธานกรรมการและกรรมการอีกอย่างน้อยหนึ่งคนลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย

ข้อ ๔๑ เมื่อได้จัดทำบันทึกตามข้อ ๔๐ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนมีหนังสือเรียกผู้ถูกกล่าวหา มาพบตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด เพื่อแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

เมื่อผู้ถูกกล่าวหาได้มาพบคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหา พร้อมทั้งอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้ผู้ถูกกล่าวหารับทราบข้อกล่าวหาโดยลงลายมือชื่อพร้อมทั้งวันเดือนปีในบันทึกนั้น แล้วมอบบันทึกนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ และอีกฉบับหนึ่งเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อในบันทึกเพื่อรับทราบข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ดังกล่าวไว้ในบันทึกนั้น ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหา

ได้รับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานตั้งแต่วันที่มาพบคณะกรรมการสอบสวนแล้ว และให้มอบบันทึกนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ และอีกฉบับหนึ่งเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวน แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับบันทึกดังกล่าว ให้ส่งบันทึกนั้นทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ

ข้อ ๔๒ เมื่อได้แจ้งข้อกล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบตามข้อ ๔๑ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาในวันที่มาพบคณะกรรมการสอบสวน หรือแจ้งเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการก็ได้

ในกรณีแจ้งเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบตั้งแต่วันที่ครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ส่งหนังสือดังกล่าวทางไปรษณีย์

ข้อ ๔๓ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบตามที่กำหนดในข้อ ๔๑ ให้ส่งบันทึกตามข้อ ๔๐ จำนวนหนึ่งฉบับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาตั้งแต่วันที่ครบกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ส่งบันทึกดังกล่าวทางไปรษณีย์

คณะกรรมการสอบสวนจะส่งหนังสือกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและชี้แจงว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด ไปพร้อมกับบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาตามวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ ๔๔ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่อาจชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาได้ตามวัน เวลา สถานที่และวิธีการที่กำหนดตามข้อ ๔๒ หรือข้อ ๔๓ โดยได้อ้างเหตุผลหรือความจำเป็น หรือในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ามีความจำเป็น จะกำหนดวัน เวลา สถานที่ หรือวิธีการเสียใหม่เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรมก็ได้

ข้อ ๔๕ ในการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาด้วยว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด

คณะกรรมการสอบสวนจะดำเนินการตามวรรคหนึ่งไปในคราวเดียวกันกับที่ได้ดำเนินการตามข้อ ๔๑ ก็ได้

ข้อ ๔๖ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหารับสารภาพว่าได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหาใด ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกการรับสารภาพตามข้อกล่าวหาอันเป็นหนังสือ ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนในข้อกล่าวหาอันนั้นก็ได้ แล้วดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อ ๔๗ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือภายในเวลาที่กำหนดตามข้อ ๔๒ และข้อ ๔๓ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เว้นแต่คณะกรรมการสอบสวนจะเห็นควรดำเนินการเป็นอย่างอื่นเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม

ข้อ ๔๘ ในกรณีที่ปรากฏพยานหลักฐานเพิ่มเติมหลังจากที่คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาในเรื่องที่สอบสวนแล้ว ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าพยานหลักฐานที่เพิ่มเติมนั้นมีน้ำหนักสนับสนุนข้อกล่าวหา ให้แจ้งสรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ แต่ถ้าเห็นว่าพยานหลักฐานเพิ่มเติมนั้นมีผลทำให้ข้อกล่าวหาในเรื่องที่สอบสวนนั้นเปลี่ยนแปลงไปหรือต้องเพิ่มข้อกล่าวหา ให้กำหนดข้อกล่าวหาใหม่หรือกำหนดข้อกล่าวหาเพิ่มเติมแล้วแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๔๐ ข้อ ๔๑ ข้อ ๔๒ ข้อ ๔๓ ข้อ ๔๔ และข้อ ๔๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔๙ ในการสอบสวน ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าพยานหลักฐานที่ควรกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นด้วย ให้ประธานกรรมการรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยเร็ว

เมื่อได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นด้วย ให้ยุติไม่ต้องดำเนินการทางวินัยสำหรับเรื่องอื่นนั้น

(๒) ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นด้วย ให้ดำเนินการทางวินัยในเรื่องอื่นนั้นด้วยตามกฎหมาย ก.พ. นี้ ในกรณีที่การกระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นนั้นเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จะแต่งตั้งให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ดำเนินการสอบสวนและพิจารณาในเรื่องอื่นนั้นก็ได้

ข้อ ๕๐ ในกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการพลเรือนผู้อื่น ถ้าคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นด้วย ให้คณะกรรมการสอบสวนรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยเร็วเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. นี้ ต่อไป

ในกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นหรือบุคคลอื่น ถ้าคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นด้วย ให้คณะกรรมการสอบสวนรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยเร็วเพื่อพิจารณาตามที่เห็นสมควรต่อไป

ข้อ ๕๑ ในกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนผู้อื่นร่วมกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องที่สอบสวนตามข้อ ๕๐ วรรคหนึ่ง ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนผู้นั้น โดยจะแต่งตั้งให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ดำเนินการสอบสวนและพิจารณาก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีที่มีผลทำให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ เปลี่ยนไป ให้ส่งเรื่องไปยังผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ แล้วแต่กรณี ของข้าราชการพลเรือนผู้นั้น เพื่อดำเนินการต่อไป

พยานหลักฐานที่ได้จากการสอบสวนในเรื่องที่สอบสวนเดิม คณะกรรมการสอบสวนจะใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการทางวินัยแก่บุคคลตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบและให้โอกาสผู้นั้นได้ใช้สิทธิตามกฎหมาย ก.พ. นี้แล้ว

ข้อ ๕๒ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ได้ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และได้รวบรวมพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาได้แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุมเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

ในการพิจารณาทำความเข้าใจตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการสอบสวนต้องพิจารณาทั้งข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพิจารณามิตินในเรื่องที่สอบสวนให้ครบทุกข้อกล่าวหาและทุกประเด็น ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัย ต้องพิจารณาให้ได้รับความเห็นว่า เป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด ควรได้รับโทษสถานใด และมีเหตุอันควรลดหย่อนหรือไม่ เพียงใด

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผลการสอบสวนยังไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษเพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือมีมลทินหรือมัวหมอง ในกรณีที่ถูกสอบสวน ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๖) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี ก็ให้ทำความเข้าใจเสนอไว้ในรายงานการสอบสวนด้วย

การประชุมเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจตามข้อนี้ ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคน และไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด

ข้อ ๕๓ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการตามข้อ ๕๒ แล้ว ให้จัดทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด โดยให้เสนอไปพร้อมสำนวนการสอบสวน

รายงานการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วยเรื่องที่สอบสวนข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อกล่าวหา พยานหลักฐานที่สนับสนุนหรือหักล้างข้อกล่าวหา ประเด็นที่ต้องพิจารณา ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๕๒ วรรคสอง และวรรคสาม และลายมือชื่อกรรมการสอบสวนทุกคน รวมทั้งให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อกำกับไว้ในรายงานการสอบสวนหน้าอื่นด้วยทุกหน้า ในกรณีที่กรรมการสอบสวนคนใดมีเหตุจำเป็นไม่อาจลงลายมือชื่อได้ ให้ประธานกรรมการสอบสวนบันทึกเหตุจำเป็นดังกล่าวไว้ด้วย และในกรณีที่กรรมการสอบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้ง ให้แสดงชื่อและสรุปความเห็นแย้งของผู้นั้นไว้ในรายงานการสอบสวนด้วย ในกรณีนี้ ผู้มีความเห็นแย้งนั้นจะทำบันทึกรายละเอียดความเห็นแย้งและลงลายมือชื่อของตนแนบไว้กับรายงานการสอบสวนด้วยก็ได้

ข้อ ๕๔ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนและจัดทำรายงานการสอบสวนพร้อมทั้งสำนวนการสอบสวนเสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกตามข้อ ๒๗

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนมีเหตุผลและความจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อขอขยายเวลาสอบสวนตามความจำเป็น และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาขยายเวลาได้ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน ในกรณีที่ได้มีการขยายเวลาจนทำให้การสอบสวนดำเนินการเกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกตามข้อ ๒๗ ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนรายงาน อ.ก.พ. กระทรวงที่ผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ทราบ เพื่อติดตามเร่งรัดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป

ข้อ ๕๕ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้รับรายงานการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนแล้ว ให้พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของการสอบสวน ถ้าเห็นว่าการสอบสวนถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามข้อ ๕๖ แต่ถ้าเห็นว่าการสอบสวนยังไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ก็ให้สั่งหรือดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่ายังไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาหรือการแจ้งข้อกล่าวหายังไม่ครบถ้วน ให้สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาหรือแจ้งข้อกล่าวหาให้ครบถ้วนโดยเร็ว

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าควรรวบรวมข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติม ให้กำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่ต้องการให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมโดยไม่ต้องทำความเห็น

(๓) ในกรณีที่เห็นว่าการดำเนินการใดไม่ถูกต้อง ให้สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว

ข้อ ๕๖ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้พิจารณามีความเห็นเพื่อสั่งหรือดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดวินัย หรือกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือไม่ได้กระทำความผิดวินัย ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้ดำเนินการตาม (๒)

(๒) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ และไม่ว่าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะเห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนหรือไม่ก็ตาม ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ตามที่กำหนดในข้อ ๕๘ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาต่อไป

(๓) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผลการสอบสวนยังไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษ เพราะกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาหยาบความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือมีมลทินหรือ มัวหมองในกรณีที่ถูกละเลยสอบสวน ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนให้พิจารณาดำเนินการ ตามมาตรา ๑๑๐ (๖) หรือ (๗) ต่อไป แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดวินัย หรือกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป และถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้ดำเนินการตาม (๒)

ข้อ ๕๗ ในกรณีที่มีการย้าย การโอน หรือการเลื่อนผู้ถูกกล่าวหา อันมีผลทำให้ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเปลี่ยนไป ให้คณะกรรมการสอบสวนที่ได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น ดำเนินการต่อไปจนเสร็จ และทำรายงานการสอบสวนเสนอไปพร้อมกับสำนวนการสอบสวนต่อผู้บังคับบัญชาเดิม ที่เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินการเพื่อส่งไปยังผู้บังคับบัญชาใหม่ที่เป็นผู้ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ พิจารณาสั่งหรือดำเนินการตามข้อ ๕๕ ต่อไป และถ้าในระหว่างการสอบสวนมีกรณีที่ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องสั่งการอย่างใดเพื่อให้การสอบสวนนั้นดำเนินการต่อไปได้ ให้ผู้บังคับบัญชาเดิมส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาใหม่ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาต่อไป

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาใหม่ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้ที่มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ ตามวรรคหนึ่ง เห็นสมควรให้ดำเนินการตามข้อ ๕๕ จะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมดำเนินการ หรือในกรณีที่เห็นเป็นการสมควร จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นใหม่เพื่อดำเนินการก็ได้ โดยให้นำ ข้อ ๑๘ และข้อ ๑๙ มาใช้บังคับ

ข้อ ๕๘ การส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง พิจารณา ตามข้อ ๕๖ (๒) ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ เป็นผู้พิจารณา

(๒) ในกรณีที่อธิบดี ปลัดกระทรวงในฐานะอธิบดี หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ใน บังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (๖) (๗) หรือ (๑๐) เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กรม ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ เป็นผู้พิจารณา

(๓) ในกรณีที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวงสำหรับกรณีอื่นนอกจาก ที่กำหนดไว้ใน (๒) หรือหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการ ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (๒) (๓) (๕) หรือ (๘) เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหา สังกัดอยู่ เป็นผู้พิจารณา

ในกรณีที่มีการย้าย การโอน หรือการเลื่อนผู้ถูกกล่าวหาอันมีผลให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่เปลี่ยนแปลงไป ให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่หลังจากการย้าย การโอน หรือการเลื่อนนั้น เป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๕๙ เมื่อได้รับเรื่องตามข้อ ๕๘ แล้ว อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง แล้วแต่กรณี อาจพิจารณามีมติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้มีมติว่าเป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรงกรณีใด ตามมาตราใด และให้ลงโทษสถานใด เพราะเหตุใด โดยจะต้องมีข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญด้วยว่ามีการกระทำความผิด

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้มีมติว่าเป็นความผิดวินัย อย่างไม่ร้ายแรงกรณีใด ตามมาตราใด และให้ลงโทษสถานโทษใดและอัตราโทษใด เพราะเหตุใด หรือ ถ้าเห็นว่าเป็นความผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะมิมีมติงดโทษ โดยให้ทำทัณฑ์บน เป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้ ทั้งนี้ จะต้องมิมีข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญด้วยว่ามีการกระทำความผิด

(๓) ในกรณีที่เห็นว่ายังไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้ามีข้อเท็จจริงอันเป็นกรณีที่เหมาะสมให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๖) หรือ (๗) ให้มีมติให้ผู้นั้น ออกจากราชการ โดยจะต้องมีข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญด้วยว่ามีการกระทำอย่างไร มีกรณีที่เหมาะสม ให้ออกจากราชการเพราะเหตุใด ตามมาตราใด และถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการอย่างไร

(๔) ในกรณีที่เห็นว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาไม่เป็นความผิดวินัย ให้มีมติให้สั่งยุติเรื่อง หรือถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยแต่เป็นกรณีที่ไม่อาจลงโทษได้ ให้มีมติให้งดโทษ

(๕) ในกรณีที่เห็นว่าข้อเท็จจริงยังไม่เพียงพอหรือการดำเนินการโดยยังไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้มีมติให้สอบสวนเพิ่มเติม แก้ไข หรือดำเนินการให้ถูกต้องตามควรแก่กรณี

ข้อ ๖๐ ในกรณีที่ปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้องตามข้อ ๑๘ ให้การสอบสวน ทั้งหมดเสียไป และให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ แล้วแต่กรณี แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง

ข้อ ๖๑ ในกรณีที่ปรากฏว่าการดำเนินการใดไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ก.พ. นี้ ให้เฉพาะการดำเนินการ นั้นเสียไป และถ้าการดำเนินการนั้นเป็นสาระสำคัญที่ต้องดำเนินการหรือหากไม่ดำเนินการจะทำให้ เสียความเป็นธรรม ให้แก้ไขหรือดำเนินการนั้นเสียใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

ข้อ ๖๒ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดตายในระหว่างการสอบสวน ให้การดำเนินการทางวินัย แก่ผู้นั้นเป็นอันยุติ แต่ให้คณะกรรมการสอบสวนและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการ รวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อไปเท่าที่สามารถจะกระทำได้ แล้วทำความเข้าใจ เสนอต่อกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๓ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการสอบสวน โดยอนุโลม เว้นแต่องค์ประชุมกรรมการสอบสวนตามข้อ ๓๘ และข้อ ๕๒

หมวด ๕

กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

ข้อ ๖๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้รับสารภาพ เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพและได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพ เป็นหนังสือหรือมีหนังสือรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมาย ก.พ. นี้ ถือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะพิจารณาดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้

ข้อ ๖๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีดังต่อไปนี้ ถือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๔ แล้วแต่กรณี จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้

(๑) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลายาวเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ได้ดำเนินการหรือสั่งให้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๒) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพและได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือหรือมีหนังสือรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมาย นี้

หมวด ๖

การสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ

ข้อ ๖๖ การสั่งยุติเรื่องตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง มาตรา ๙๓ วรรคสอง หรือมาตรา ๙๗ วรรคสอง ให้ทำเป็นคำสั่ง ระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่ถูกกล่าวหาและผลการพิจารณา ทั้งนี้ ตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด และให้ลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้สั่ง และวันเดือนปี ที่ออกคำสั่งไว้ด้วย

ข้อ ๖๗ โทษสำหรับกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามมาตรา ๙๖ ที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งลงโทษได้ มีดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับ ในวันที่มีคำสั่งลงโทษเป็นเวลาหนึ่งเดือน สองเดือน หรือสามเดือน

(๓) ลดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่งในอัตราร้อยละ ๒ หรือร้อยละ ๔ ของเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับ ในวันที่มีคำสั่งลงโทษ

การสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ถ้าจำนวนเงินที่จะต้องตัดหรือลดมีเศษไม่ถึงสิบบาท ให้ปัดเศษทิ้ง

ข้อ ๖๘ โทษสำหรับกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๗ ที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งลงโทษได้ มีดังต่อไปนี้

(๑) ปลดออก

(๒) ไล่ออก

ข้อ ๖๙ การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออก หรือไล่ออก ให้ทำเป็นคำสั่งระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกลงโทษ แสดงข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยอย่างไรร้ายแรงหรืออย่างไรร้ายแรงในกรณีใด ตามมาตราใด พร้อมทั้งสิทธิในการอุทธรณ์และระยะเวลาในการอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๑๔ ไว้ในคำสั่งนั้นด้วย ทั้งนี้ ตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด และให้ลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้สั่ง และวันเดือนปีที่ออกคำสั่งไว้ด้วย

ข้อ ๗๐ การสั่งลงโทษ ให้สั่งให้มีผลตั้งแต่วันหรือระยะเวลาดังต่อไปนี้

(๑) การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ให้สั่งให้มีผลตั้งแต่วันที่มิคำสั่ง

(๒) การสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้สั่งให้มีผลตั้งแต่วันที่มิคำสั่ง

(๓) การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ให้สั่งให้มีผลตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๑๐๗

วรรคสอง

ข้อ ๗๑ การสั่งงดโทษตามมาตรา ๙๖ วรรคสาม ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ทำเป็นคำสั่ง และให้ระบุไว้ในคำสั่งด้วยว่าให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือน ทั้งนี้ ตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด

ข้อ ๗๒ การสั่งงดโทษตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง สำหรับกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งออกจากราชการไปแล้วแต่มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงอยู่ก่อนตามมาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง และผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งงดโทษ ทั้งนี้ ตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด

ข้อ ๗๓ เมื่อได้มีคำสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษแล้ว ให้ดำเนินการแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว และให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน และให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาไว้หนึ่งฉบับด้วย ถ้าผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง เมื่อได้ทำบันทึกลงวันที่และสถานที่ที่แจ้งและลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือว่าวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบ

ในกรณีที่ไม่อาจแจ้งให้ทราบตามวรรคหนึ่งได้หรือมีเหตุจำเป็นอื่น ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษหรือผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งในประเทศ หรือเมื่อครบสิบห้าวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ

หมวด ๗

การมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ

ข้อ ๗๔ ในกรณีที่มีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีคำสั่งใหม่ โดยให้สั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิม แล้วสั่งใหม่ให้เป็นไปตามนั้น

คำสั่งใหม่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด โดยอย่างน้อยให้มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) อ้างถึงคำสั่งลงโทษเดิมก่อนมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ

(๒) อ้างถึงมติของ อ.ก.พ. กระทรวง หรือของ ก.พ. หรือคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. หรือขององค์กรตามกฎหมายอื่น ที่ให้เพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ แล้วแต่กรณี โดยแสดงสาระสำคัญโดยสรุปไว้ด้วย

(๓) สั่งให้ยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิมตาม (๑) และมีคำสั่งใหม่ให้เป็นไปตาม (๒)

(๔) ระบุวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้ว

ข้อ ๗๕ ในกรณีที่คำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก ถ้ามีการลดโทษเป็นปลดออกหรือเพิ่มโทษเป็นไล่ออก จะสั่งให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันใด ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๑๐๗ วรรคสอง

ข้อ ๗๖ ในกรณีที่คำสั่งเดิมเป็นคำสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก ถ้ามีการลดโทษเพื่อจะสั่งลงโทษใหม่ในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง งดโทษ หรือยกโทษ ในคำสั่งใหม่ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ และสั่งลงโทษใหม่ในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง งดโทษ หรือยกโทษ แล้วแต่กรณี

การสั่งให้กลับเข้ารับราชการ ให้สั่งให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งตามเดิม หรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกัน และระดับเดียวกันหรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.พ. กำหนด ทั้งนี้ ผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

ในกรณีที่ไม้อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการได้ เพราะเหตุที่ก่อนที่จะมีคำสั่งใหม่นั้น ผู้นั้นพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ตาย หรือออกจากราชการเนื่องจากเหตุอื่นให้ส่งงดโทษ หรือสั่งยุติเรื่อง แล้วแต่กรณี แล้วให้แสดงเหตุที่ไม้อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

ในคำสั่งใหม่ให้ระบุด้วยว่าเงินเดือนระหว่างที่ถูกไล่ออกหรือปลดออกให้เบิกจ่ายให้ผู้นั้นตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๗๗ ในกรณีที่คำสั่งลงโทษเดิมเป็นคำสั่งลงโทษในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ถ้ามีการเพิ่มโทษลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ในคำสั่งใหม่ให้ระบุการดำเนินการเกี่ยวกับโทษที่ได้รับไปแล้วดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเป็นกรณียกโทษ ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับโทษทางวินัยมาก่อน และให้ผู้นั้นกลับคืนสู่สถานะเดิมก่อนมีการลงโทษ ในกรณีที่ได้มีการตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใด ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไว้ดังกล่าวให้ผู้นั้น

(๒) ถ้าเป็นกรณีงดโทษ ในกรณีที่ได้มีการตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใด ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไว้ดังกล่าวให้ผู้นั้น

(๓) ถ้าเป็นกรณีที่มีผลให้ยังคงต้องลงโทษผู้นั้นอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มโทษหรือลดโทษก็ตาม ให้ดำเนินการดังนี้

(ก) ถ้าเป็นการเพิ่มโทษให้เป็นโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้คิดคำนวณจำนวนเงินเดือนที่จะตัดหรือลดตามอัตราโทษใหม่จากเงินเดือนเดิมในขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม และให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไปแล้วนั้นให้ผู้นั้น

(ข) ถ้าเป็นการเพิ่มโทษจากโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนเป็นปลดออกหรือไล่ออก ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไปแล้วนั้นให้ผู้นั้น

(ค) ถ้าเป็นการลดโทษให้เป็นโทษภาคทัณฑ์ ให้ลงโทษให้เป็นไปตามนั้น ในกรณีที่ได้มีการตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือนผู้นั้นไปเท่าใด ให้คืนเงินที่ได้ตัดหรือลดไว้ดังกล่าวให้ผู้นั้น

(ง) ถ้าเป็นการลดโทษให้เป็นโทษตัดเงินเดือน ให้คิดคำนวณจำนวนเงินที่จะตัดตามอัตราโทษใหม่จากเงินเดือนเดิมในขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม และให้คืนเงินที่ได้ลดไปแล้วนั้นให้ผู้นั้น

(จ) ถ้าเป็นการเพิ่มหรือลดอัตราโทษของโทษตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ให้คิดคำนวณจำนวนเงินที่จะตัดหรือลดตามอัตราโทษใหม่จากเงินเดือนเดิมในขณะที่มีคำสั่งลงโทษเดิม ในกรณีที่จำนวนเงินที่จะต้องตัดหรือลดตามคำสั่งโทษใหม่ ต่ำกว่าจำนวนเงินที่ได้ถูกตัดหรือลดตามคำสั่งลงโทษเดิม ให้คืนเงินส่วนที่ได้ตัดหรือลดไว้เกินนั้นให้ผู้นั้น

หมวด ๘

การสั่งพักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๗๘ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ จะสั่งให้ผู้นั้นพักราชการเพื่อรอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณา หรือผลแห่งคดีได้ต่อเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวน และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาเห็นว่าถ้าผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการต่อไปอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

(๒) ผู้นั้นถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต หรือเกี่ยวกับความประพฤติหรือพฤติกรรมอันไม่น่าไว้วางใจ โดยพนักงานอัยการมิได้รับเป็นทนายแก้ต่างให้ และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาเห็นว่าถ้าผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

(๓) ผู้นั้นมีพฤติกรรมที่แสดงว่าถ้าคงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณา หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

(๔) ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญาหรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา และได้ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก เป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวันแล้ว

(๕) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนและต่อมามีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญา ในเรื่องที่สอบสวนนั้น หรือผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนภายหลังที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดนั้น ได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าการกระทำความผิดอาญาของผู้นั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๗๙ การสั่งพักราชการให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนหรือพิจารณา เว้นแต่ผู้ถูกสั่งพักราชการ ผู้ใดได้ร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๒ และผู้มีอำนาจพิจารณาคำร้องทุกข์เห็นว่าสมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้า ปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น เนื่องจากพฤติกรรมของผู้ถูกสั่งพักราชการ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป หรือเนื่องจากการดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับแต่วันพักราชการแล้วยังไม่แล้วเสร็จและผู้ถูกสั่งพักราชการ ไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวน หรือพิจารณาเสร็จสิ้น

ข้อ ๘๐ ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหลายสำนวน หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดในคดีอาญาหลายคดี ถ้าจะสั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีใดที่เข้าลักษณะตามข้อ ๗๘ ให้สั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีอื่นทุกสำนวน หรือทุกคดีที่เข้าลักษณะตามข้อ ๗๘ ด้วย

ในกรณีที่ได้สั่งพักราชการในสำนวนใดหรือคดีใดไว้แล้ว ถ้าภายหลังปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักนั้นมีกรณี ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนในสำนวนอื่น หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาในคดีอาญาในคดีอื่นเพิ่มขึ้น ก็ให้สั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีอื่นที่เพิ่มขึ้นและเข้าลักษณะ ตามข้อ ๗๘ นั้นด้วย

ข้อ ๘๑ การสั่งพักราชการ ให้สั่งพักตั้งแต่วันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) ผู้ซึ่งจะถูกสั่งพักราชการอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญา หรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา การสั่งพักราชการในเรื่องนั้นให้สั่งพักย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสั่งพักราชการไว้แล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่เพราะคำสั่งเดิมไม่ชอบหรือไม่ถูกต้อง ให้สั่งพักตั้งแต่วันให้พักราชการตามคำสั่งเดิม หรือตามวันที่ควรต้องพักราชการในขณะที่ออกคำสั่งเดิม

ข้อ ๘๒ คำสั่งพักราชการต้องระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งพักราชการ ตลอดจนกรณี และเหตุที่สั่งพักราชการ และวันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับ

เมื่อได้มีคำสั่งให้ผู้ใดพักราชการ ให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้นทราบ และให้นำข้อ ๗๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘๓ ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการตามข้อ ๗๘ และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณาเห็นว่า การสอบสวนหรือพิจารณา หรือ การดำเนินคดีนั้น จะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวจะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนก็ได้

ในกรณีที่ได้สั่งพักราชการไว้แล้ว จะพิจารณาตามวรรคหนึ่งและสั่งให้ผู้ถูกสั่งพักราชการนั้น ออกจากราชการไว้ก่อนแทนการสั่งพักราชการก็ได้

ข้อ ๘๔ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้สั่งให้มีผลตั้งแต่วันออกคำสั่ง แต่ถ้าเป็นกรณี ที่ได้สั่งให้พักราชการไว้ก่อนแล้ว ให้สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตั้งแต่วันสั่งพักราชการเป็นต้นไป หรือในกรณี ที่มีเหตุตามข้อ ๘๑ ให้สั่งให้มีผลตั้งแต่วันที่กำหนดไว้ในข้อ ๘๑ นั้น

ให้นำข้อ ๗๙ ข้อ ๘๐ และข้อ ๘๒ มาใช้บังคับแก่การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนโดยอนุโลม

ข้อ ๘๕ การสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง หรือ ประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิออกจากราชการไว้ก่อน ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการ ให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๘๖ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพักราชการในกรณีที่ถูกลงโทษว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน และปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘๗

(๒) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามข้อ ๘๑ แล้วดำเนินการตามมาตรา ๘๖ แต่หากมีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สั่งงดโทษตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ และแสดงกรณีกระทำผิดวินัยนั้นไว้ในคำสั่งด้วย

(ก) ผู้นั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว

(ข) ผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(ค) ผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยมีใช้เพราะเหตุตาย

(๓) ในกรณีที่ผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามข้อ ๘๑ และสั่งยุติเรื่อง แต่หากมีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สั่งยุติเรื่องโดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ และแสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

(ก) ผู้นั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว

(ข) ผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ

(ค) ผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยมีใช้เพราะเหตุตาย

(๔) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรือมิได้กระทำผิดวินัยแต่มีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย ถ้าจะดำเนินการตามมาตรา ๘๖ ให้รอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีกรณีอื่นนั้น โดยยังไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ถ้าเป็นการสั่งยุติเรื่อง ให้สั่งยุติเรื่องโดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ และแสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

ข้อ ๘๗ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีที่ถูกลงโทษว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน และปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘๗

(๒) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามข้อ ๘๑ แล้วดำเนินการตามมาตรา ๘๖ แต่หากมีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สั่งงดโทษตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสอง โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ และแสดงกรณีกระทำผิดวินัยนั้นไว้ในคำสั่งด้วย

(ก) ผู้นั้นต้องพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
 (ข) ผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ
 (ค) ผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยมีใช้เพราะเหตุตาย
 (๓) ในกรณีที่ผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามข้อ ๙๑ และสั่งยุติเรื่อง แต่หากมีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สั่งยุติเรื่องโดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ และแสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

(ก) ผู้นั้นต้องพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
 (ข) ผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ
 (ค) ผู้นั้นได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว โดยมีใช้เพราะเหตุตาย
 (๔) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงหรือมิได้กระทำผิดวินัย แต่มีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย ถ้าจะดำเนินการตามมาตรา ๙๖ ให้รอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีกรณีอื่นนั้น โดยยังไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ แต่ถ้าเป็นการสั่งยุติเรื่องให้สั่งยุติเรื่องโดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ และแสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

(๕) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แต่มีกรณีที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่นด้วย ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการโดยให้แสดงไว้ในคำสั่งด้วยว่าผู้นั้นยังไม่อาจกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เนื่องจากอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่น ส่วนการดำเนินการตามมาตรา ๙๖ ให้รอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณาหรือผลแห่งคดีกรณีอื่นนั้น

(๖) ในกรณีที่ผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย แต่มีกรณีที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่นด้วย ให้สั่งยุติเรื่อง และสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการโดยให้แสดงไว้ในคำสั่งด้วยว่าผู้นั้นยังไม่อาจกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เนื่องจากอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่นนั้น

ข้อ ๘๘ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพักราชการในกรณีที่ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และปรากฏผลแห่งคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๗ โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๒) ในกรณีที่ผู้ยื่นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษหรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๓ หรือมาตรา ๑๑๐ (๘) แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๓) ในกรณีที่ผู้ยื่นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษตาม (๑) หรือ (๒) แต่ศาลรอกำหนดโทษหรือให้รอกำหนดโทษ หรือได้รับโทษอย่างอื่นนอกจาก (๑) หรือ (๒) ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามข้อ ๙๑ และดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย ก.พ. นี้ต่อไป

(๔) ในกรณีที่ในคำพิพากษาถึงที่สุดมิได้วินิจฉัยว่าผู้ยื่นกระทำผิดอาญา หรือมิได้มีการฟ้องคดีอาญาในกรณีที่ต้องหาว่ากระทำผิดอาญา ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามข้อ ๙๑ และถ้าการกระทำดังกล่าวมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. นี้ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งพักราชการตาม (๓) หรือ (๔) ได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น หรือได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว หรือมีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ให้แสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการไว้ด้วย

ข้อ ๘๙ เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีที่ถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญา และปรากฏผลแห่งคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้ยื่นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๗ โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ

(๒) ในกรณีที่ผู้ยื่นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษหรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๓ หรือมาตรา ๑๑๐ (๘) แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ

(๓) ในกรณีที่ผู้ยื่นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษตาม (๑) หรือ (๒) แต่ศาลรอกำหนดโทษหรือให้รอกำหนดโทษ หรือได้รับโทษอย่างอื่นนอกจาก (๑) หรือ (๒) ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามข้อ ๙๑ และดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย ก.พ. นี้ต่อไป

(๔) ในกรณีที่ในคำพิพากษาถึงที่สุดมิได้วินิจฉัยว่าผู้ยื่นกระทำผิดอาญา หรือมิได้มีการฟ้องคดีอาญาในกรณีที่ต้องหาว่ากระทำผิดอาญา ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามข้อ ๙๑ และถ้าการกระทำดังกล่าวมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. นี้ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตาม (๓) หรือ (๔) มีกรณีอื่นที่ถูกสั่งพักราชการด้วย ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการโดยให้แสดงไว้ในคำสั่งด้วยว่าผู้นั้นยังไม่อาจกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เนื่องจากอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการในกรณีอื่น แต่ถ้าผู้นั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น หรือได้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นไปแล้ว หรือมีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ แต่ให้แสดงเหตุที่ไม่สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการไว้ด้วย

ข้อ ๙๐ ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีที่ถูกดำเนินการทางวินัย หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาที่ไม่เข้าลักษณะตามข้อ ๗๘ และมีกรณีอื่นที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เมื่อปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาหรือผลแห่งคดีถึงที่สุดในเรื่องที่ได้มีคำสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือผู้นั้นกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดเว้นแต่เป็นโทษจำคุกสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๗

(๒) ในกรณีที่ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้รอการดำเนินการตามมาตรา ๙๖ ไว้ก่อน จนกว่าจะปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาหรือผลแห่งคดีถึงที่สุดในกรณีอื่นนั้นจึงดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป

(๓) ในกรณีที่สมควรให้ผู้นั้นออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๐ (๖) (๗) หรือ (๘) ให้ดำเนินการให้ผู้นั้นออกจากราชการได้

(๔) ในกรณีที่ผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัยในเรื่องนั้น ให้สั่งยุติเรื่อง

ข้อ ๙๑ ในกรณีที่จะต้องสั่งให้ผู้ถูกสั่งพักราชการผู้ใดกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือต้องสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนผู้ใดกลับเข้ารับราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน หรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.พ. กำหนด ทั้งนี้ ผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

ในกรณีที่สั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง หรือประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ให้ดำเนินการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ข้อ ๙๒ คำสั่งพักราชการ คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน คำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ ให้มีสาระสำคัญตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด

หมวด ๙
การนับระยะเวลา

ข้อ ๙๓ การนับระยะเวลาตามกฎหมาย ก.พ. นี้ ถ้ากำหนดเวลาเป็นวัน สัปดาห์ หรือเดือน มิให้นับวันแรกแห่งระยะเวลานั้นรวมเข้าด้วย เว้นแต่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ซึ่งต้องใช้อำนาจตามกฎหมาย ก.พ. นี้จะได้เริ่มการในวันนั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้ซึ่งต้องใช้อำนาจตามกฎหมาย ก.พ. นี้ ต้องกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้นับวันสิ้นสุดของระยะเวลานั้นรวมเข้าด้วยแม้ว่าวันสุดท้ายเป็นวันหยุดราชการ

ในกรณีที่บุคคลอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคสองต้องทำการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าวันสุดท้ายเป็นวันหยุดราชการ ให้ถือว่าระยะเวลานั้นสิ้นสุดในวันทำงานที่ถัดจากวันหยุดนั้น

หมวด ๑๐
บทเบ็ดเตล็ด

ข้อ ๙๔ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นเป็นพิเศษที่ไม่อาจนำหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.พ. นี้มาใช้บังคับได้ การดำเนินการในเรื่องนั้นจะสมควรดำเนินการประการใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๙๕ ในกรณีที่ได้มีการสั่งให้สอบสวนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดโดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ก่อนวันที่กฎ ก.พ. นี้ใช้บังคับ และการสอบสวนนั้นยังไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการสอบสวนผู้นั้นตามกฎหมาย กฎ ระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ในขณะนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ ส่วนการพิจารณาและดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. นี้

ข้อ ๙๖ ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดโดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วในวันก่อนวันที่กฎ ก.พ. นี้ใช้บังคับ แต่ยังมีได้มีการพิจารณา และดำเนินการต่อไปหรือการพิจารณาดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ ให้การสอบสวนนั้นเป็นอันใช้ได้ ส่วนการพิจารณาและดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. นี้

ข้อ ๙๗ ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนและพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่กฎ ก.พ. นี้ใช้บังคับ แต่ยังมีได้ดำเนินการให้เป็นไปตามผลการพิจารณาดังกล่าว ให้การสอบสวนและพิจารณานั้นเป็นอันใช้ได้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้ดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. นี้

ในกรณีที่จะต้องส่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้กระทำผิดวินัย อย่างไม่ร้ายแรงก่อนวันที่กฎ ก.พ. นี้ใช้บังคับ แต่ยังไม่ได้ส่งลงโทษ ให้ส่งลงโทษตามข้อ ๖๗ (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี

ข้อ ๙๘ ในกรณีที่ได้มีการสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนโดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ก่อนวันที่กฎ ก.พ. นี้ใช้บังคับ และการสอบสวนหรือการพิจารณานั้นยังไม่เสร็จ ให้การสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นมีผลต่อไปตามกฎหมาย ก.พ. นี้ จนกว่าจะมีการสั่งการเป็นอย่างอื่นตามกฎหมาย ก.พ. นี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

พงศ์เทพ เทพกาญจนา

รองนายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.พ. ฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙๔ (๔) มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๖ วรรคสี่ มาตรา ๙๗ วรรคสอง มาตรา ๑๐๑ วรรคแปด และมาตรา ๑๐๕ บัญญัติให้การดำเนินการทางวินัยเป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.พ. นี้

ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๒

สำนักงาน ก.พ.

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง กำหนดตำแหน่งประธานกรรมการตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

เรียน (เวียนกระทรวง กรม จังหวัด)

โดยที่กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ หมวด ๔ การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ข้อ ๑๘ กำหนดว่า ในขณะที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งตามที่ ก.พ. กำหนด

ก.พ. จึงมีมติกำหนดตำแหน่งประธานกรรมการที่แต่งตั้งจากราชการพลเรือนสามัญดังต่อไปนี้

๑. กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง หรือระดับกรมที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรือต่อรัฐมนตรี ประธานกรรมการต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง

๑.๑ ประเภทบริหารระดับสูง ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับเดียวกับผู้ถูกกล่าวหา หรือ

๑.๒ ประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิในส่วนราชการอื่น

๒. กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง ตำแหน่งอื่นนอกจากที่ระบุไว้ใน ๑ หรือประเภทบริหารระดับต้น ประธานกรรมการต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง

๒.๑ ประเภทบริหารระดับไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา หรือ

๒.๒ ประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิในส่วนราชการอื่น

๓. กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ประธานกรรมการต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง

๓.๑ ประเภทบริหารทุกระดับ หรือ

๓.๒ ประเภทอำนวยการระดับไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา หรือ

๓.๓ ประเภทวิชาการระดับไม่ต่ำกว่าระดับเชี่ยวชาญในส่วนราชการอื่น

๔. กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น ประธานกรรมการต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง

๔.๑ ประเภทบริหารทุกระดับ หรือ

- ๔.๒ ประเภทอำนวยการระดับไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา หรือ
- ๔.๓ ประเภทวิชาการระดับไม่ต่ำกว่าระดับเชี่ยวชาญ หรือ
- ๔.๔ ประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษในส่วนราชการอื่น
๕. กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับทรงคุณวุฒิ ประธานกรรมการ ต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง
- ๕.๑ ประเภทบริหารระดับสูง หรือ
- ๕.๒ ประเภทวิชาการระดับไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา
๖. กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับตั้งแต่ระดับเชี่ยวชาญลงมา ประธานกรรมการต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง
- ๖.๑ ประเภทบริหารทุกระดับ หรือ
- ๖.๒ ประเภทอำนวยการระดับสูง หรือ
- ๖.๓ ประเภทอำนวยการระดับต้น สำหรับกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับชำนาญการพิเศษลงมา หรือ
- ๖.๔ ประเภทวิชาการระดับไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา และไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการ หรือ
- ๖.๕ ประเภททั่วไประดับไม่ต่ำกว่าระดับอาวุโส สำหรับกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับชำนาญการลงมา
๗. กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไปทุกระดับ ประธานกรรมการต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง
- ๗.๑ ประเภทบริหารทุกระดับ หรือ
- ๗.๒ ประเภทอำนวยการระดับสูง หรือ
- ๗.๓ ประเภทอำนวยการระดับต้น สำหรับกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับอาวุโสลงมา หรือ
- ๗.๔ ประเภทวิชาการระดับไม่ต่ำกว่าระดับเชี่ยวชาญ หรือ
- ๗.๕ ประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ สำหรับกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับอาวุโสลงมา หรือ

๗.๖ ประเภทวิชาการระดับชำนาญการ สำหรับกรณีผู้ถูกกล่าวหาตำแหน่งตั้งแต่ระดับ
ชำนาญงานลงมา หรือ

๗.๗ ประเภททั่วไประดับไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา และไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญงาน

ในกรณีที่ตั้งตั้งประธานกรรมการจากข้าราชการพลเรือนนอกจากที่กล่าวข้างต้น
ประธานกรรมการต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา โดยให้นำ
หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๓๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓ เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไข
การเทียบตำแหน่งอย่างอื่นเท่ากับการดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎ ก.พ. นี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นหลักในการปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ได้แจ้งให้กรมและจังหวัด
ทราบแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายมนตรี กาญจนะจิตรา)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักมาตรฐานวินัย

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๑๖๒๘

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๖๒๕

ที่ นร ๑๐๑๑/ว ศ

สำนักงาน ก.พ.

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง แบบตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

เรียน (เวียนกระทรวง กรม จังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด (ดว.๑ - ดว.๖) จำนวน ๖ ฉบับ

โดยที่กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ หมวด ๔ การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ ข้อ ๓๑ ข้อ ๔๐ และข้อ ๕๓ หมวด ๖ การสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ ข้อ ๖๖ ข้อ ๖๙ ข้อ ๗๑ และข้อ ๗๒ หมวด ๗ การมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ข้อ ๗๔ และหมวด ๘ การสั่งพักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน ข้อ ๘๒ กำหนดให้แบบคำสั่งและแบบการสอบสวนทางวินัยต้องมีสาระสำคัญตามที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด

สำนักงาน ก.พ. จึงได้กำหนดแบบคำสั่งและแบบการสอบสวนทางวินัยตามหมวด ๔ การดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ ข้อ ๓๑ ข้อ ๔๐ และข้อ ๕๓ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำหรับแบบคำสั่งอื่น ในระหว่างที่สำนักงาน ก.พ. ยังมิได้กำหนด ให้นำแบบคำสั่งที่กำหนดไว้ในกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎ ก.พ. นี้ โดยแบบคำสั่งดังกล่าวต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

หมวด ๖ การสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ ต้องมีสาระสำคัญตามข้อ ๖๖ ข้อ ๖๙ ข้อ ๗๑ หรือข้อ ๗๒

หมวด ๗ การมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ต้องมีสาระสำคัญตามข้อ ๗๔

หมวด ๘ การสั่งพักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน ต้องมีสาระสำคัญตามข้อ ๘๒ ข้อ ๘๔ หรือข้อ ๘๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นหลักในการปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดทราบแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายมนตรี กาญจนะจิตรา)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักมาตรฐานวินัย

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๑๖๒๘

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๖๒๕

แบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด
ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

แบบ ดว. ๑
(ข้อ ๑๙)

ครุฑ

คำสั่ง.....

ที่.../๒๕..

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง

ด้วย.....(ชื่อ).....เลขประจำตัวประชาชน.....ข้าราชการพลเรือนสามัญ
ตำแหน่งประเภท.....ตำแหน่งในการบริหารงาน (ถ้ามี).....ตำแหน่งในสายงาน
.....ระดับ.....ส่วนราชการ.....สังกัดจังหวัด (ถ้ามี).....
กรม.....เลขที่ตำแหน่ง..... มีกรณีอื่นมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
ในเรื่อง.....
.....

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๙๓ หรือมาตรา ๙๔ (...) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วแต่กรณี ประกอบกับข้อ ๑๕ หรือข้อ ๑๖ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการ
ทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้วแต่กรณี จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องดังกล่าว
ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

.....(ชื่อ).....	เป็นประธานกรรมการ
.....(ชื่อ).....	เป็นกรรมการ
ฯลฯ	ฯลฯ
.....(ชื่อ).....	เป็นกรรมการและเลขานุการ
.....(ชื่อ).....	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี)

ให้คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดใน
กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้วเสนอสำนวนการสอบสวนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ
ต่อไป

อนึ่ง ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า กรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยในเรื่องอื่น นอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งนี้ หรือกรณีที่การสอบสวนพาดพิงไปถึงผู้อื่น ให้ดำเนินการตามข้อ ๔๙ หรือข้อ ๕๐ ของกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้วแต่กรณี

สั่ง ณ วันที่ .. เดือน.....พ.ศ. ๒๕..

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

.....(ตำแหน่ง^๑).....

^๑ ในกรณีเป็นผู้รักษาราชการแทน/เป็นผู้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน/เป็นผู้รักษาราชการในตำแหน่งให้ระบุด้วย

แบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด
ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

แบบ ดว. ๒
(ตามข้อ ๒๐)

ครุฑ

คำสั่ง.....

ที่.../๒๕..

เรื่อง เปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวน

ตามคำสั่ง.....ที่.../๒๕.. สั่ง ณ วันที่.....แต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง.....(ชื่อ).....เลขประจำตัวประชาชน.....
ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งประเภท.....ตำแหน่งในการบริหารงาน (ถ้ามี).....
ตำแหน่งในสายงาน.....ระดับ.....ส่วนราชการ.....สังกัดจังหวัด (ถ้ามี)
.....กรม.....เลขที่ตำแหน่ง..... นั้น

บัดนี้ เห็นสมควรเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสวน เป็นดังนี้

.....(ชื่อ).....	เป็นประธานกรรมการ
.....(ชื่อ).....	เป็นกรรมการ
ฯลฯ	ฯลฯ
.....(ชื่อ).....	เป็นกรรมการและเลขานุการ
.....(ชื่อ).....	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี)

สั่ง ณ วันที่ .. เดือน.....พ.ศ. ๒๕..

(ลงชื่อ)

(.....ชื่อผู้สั่ง.....)

.....(ตำแหน่ง).....

^๑ ในกรณีเป็นผู้รักษาราชการแทน/เป็นผู้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน/เป็นผู้รักษาราชการในตำแหน่งให้ระบุด้วย

แบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด
ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

แบบ ดว. ๓
(ตามข้อ ๓๑)

บันทึกถ้อยคำของพยาน

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อ).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

สอบสวนที่.....

วันที่

ข้าพเจ้า.....(ชื่อ).....เลขประจำตัวประชาชน.....อายุ.....ปี
สัญชาติ.....ศาสนา.....อาชีพ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย
.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ
.....จังหวัด.....ข้าพเจ้าได้ทราบ
แล้วว่าข้าพเจ้าเป็นพยานในกรณีที่.....(ส่วนราชการ).....สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย
อย่างร้ายแรง.....(ชื่อ).....ในเรื่อง.....
และคณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่ากรรมการสอบสวนมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวล
กฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อกรรมการสอบสวนอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามสัจจริงดังต่อไปนี้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้กระทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา
ชู้เชิญ หลอกลวง บังคับ หรือกระทำโดยมิชอบไม่ว่าด้วยประการใด เพื่อจูงใจข้าพเจ้าให้ถ้อยคำ และกรรมการ
สอบสวนได้อ่านให้ข้าพเจ้าฟัง/ข้าพเจ้าได้อ่านบันทึกถ้อยคำเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง
จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้ากรรมการสอบสวน

.....(ลายมือชื่อ)..... พยาน

(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้บันทึกถ้อยคำ

(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....(ชื่อ).....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

.....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ

(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ

(.....)

ฯลฯ

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ

(.....) และเลขานุการ

แบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด
ตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

แบบ ดว. ๔
(ตามข้อ ๓๑)

บันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อ).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

สอบสวนที่.....

วันที่

ข้าพเจ้า.....(ชื่อ).....เลขประจำตัวประชาชน.....อายุ.....ปี
สัญชาติ.....ศาสนา.....อาชีพ.....อยู่บ้านเลขที่.....ต.รอก/ซอย
.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ
.....จังหวัด.....ข้าพเจ้าได้ทราบ
แล้วว่าข้าพเจ้าเป็นผู้ถูกกล่าวหาตามคำสั่ง.....ที่.../๒๕...สั่ง ณ วันที่.....
ในเรื่อง.....

ตามที่คณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุน
ข้อกล่าวหาตามบันทึกลงวันที่ให้ข้าพเจ้ารับทราบแล้วนั้น

ตามข้อกล่าวหาที่ว่า

ข้าพเจ้าขอชี้แจงว่า

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสอบสวนมิได้กระทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา
ชู้เชียว หลอกลวง บังคับ หรือกระทำโดยมิชอบไม่ว่าด้วยประการใด เพื่อจูงใจข้าพเจ้าให้ถ้อยคำ และกรรมการ
สอบสวนได้อ่านให้ข้าพเจ้าฟัง /ข้าพเจ้าได้อ่านบันทึกถ้อยคำเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง
จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้ากรรมการสอบสวน

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้ถูกกล่าวหา

(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้บันทึกถ้อยคำ

(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....(ชื่อ).....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

.....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ

(.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ

(.....)

ฯลฯ

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ

(.....) และเลขานุการ

แบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด
ตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

แบบ ดว. ๕
(ตามข้อ ๔๐)

บันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา
และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามข้อ ๔๐

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อ).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

สอบสวนที่.....

วันที่

ตามคำสั่ง.....ที่.../๒๕... สังกัด วันที่แต่งตั้ง

คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง.....(ชื่อ).....คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการ
รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหา.....
.....นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และ
พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และได้ประชุมพิจารณา^๑แล้วเห็นว่าเพียงพอที่จะรับฟังและดำเนินการต่อไปได้
โดยมีข้อกล่าวหาและพยานหลักฐานโดยสรุป ดังนี้

ข้อกล่าวหา^๒

.....
.....
.....

สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา^๓

.....
.....
.....
.....

ในการสอบสวนนี้ ผู้ถูกกล่าวหา^๑มีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือและมีสิทธิที่จะแสดงพยานหลักฐานหรือจะอ้างพยานหลักฐานเพื่อขอให้เรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

บันทึกนี้ทำขึ้นสองฉบับมีข้อความตรงกัน และคณะกรรมการสอบสวนได้ลงลายมือชื่อไว้เป็น

หลักฐาน

.....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ
 (.....)
(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ
 (.....)
 ฯลฯ
(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ
 (.....) และเลขานุการ

^๑ การประชุมพิจารณาวินิจฉัยตามข้อ ๔๐ ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสอบสวนทั้งหมด

^๒ ให้ระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร เป็นความผิดวินัยกรณีใด

^๓ การสรุปพยานหลักฐานจะระบุชื่อพยานหรือไม่ระบุชื่อก็ได้

สอบสวนที่.....
 วันที่

ข้าพเจ้า.....(ชื่อ).....ได้รับทราบและลงลายมือชื่อรับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามบันทึกลงวันที่ไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวน และได้รับบันทึกนี้หนึ่งฉบับไว้แล้วในวันนี้

.....(ลายมือชื่อ)..... ผู้ถูกกล่าวหา
 (.....)
(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ
 (.....)
(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ
 (.....)
(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ
 (.....) และเลขานุการ

แบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด
ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

แบบ ดว. ๖
(ตามข้อ ๕๓)

รายงานการสอบสวน

สอบสวนที่.....

วันที่

เรื่อง การสอบสวน.....(ชื่อ).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

เรียน

ตามคำสั่ง.....ที่.../๒๕..สั่ง ณ วันที่

คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง.....(ชื่อ).....ในเรื่อง.....

..... นั้น

ประธานกรรมการได้รับสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาดังแต่วันที่ และได้ประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกเมื่อวันที่

บัดนี้ คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการสอบสวนและได้ประชุมพิจารณามีความเห็นในเรื่องที่สอบสวนนี้แล้ว จึงขอรายงานการสอบสวนโดยมีข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และความเห็นดังต่อไปนี้

๑. มูลกรณีเรื่องนี้ปรากฏขึ้นเนื่องจาก.....

.....

๒. การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น.....

.....

๓. ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (...) พิจารณาเห็นว่า กรณีนี้มีมูลที่ควรกล่าวหาว่า.....(ชื่อ).....กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

๔. คณะกรรมการสอบสวนได้ประชุมพิจารณาวางแผนทางการสอบสวน และได้ดำเนินการรวบรวม
ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และได้ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า พยานหลักฐานเพียงพอ
ที่จะรับฟังได้ว่า.....(ชื่อ).....ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องนี้ โดยมีข้อเท็จจริง
ในเบื้องต้นข้อกล่าวหาและพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา โดยสรุปดังนี้

ข้อเท็จจริงได้ความในเบื้องต้นว่า.....

.....

ข้อกล่าวหา.....

.....

.....

พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา^๑

.....

.....

๕. คณะกรรมการสอบสวนได้เรียก.....(ชื่อ).....ผู้ถูกกล่าวหา มาแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา
และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาได้ลงลายมือชื่อรับทราบ
และได้รับมอบบันทึกการแจ้งดังกล่าว ลงวันที่..... ไปจำนวนหนึ่งฉบับแล้วด้วย^๒

๖.(ชื่อ).....ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ดังนี้

คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา.....

.....

.....

พยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหา

.....

.....

๗. คณะกรรมการสอบสวนได้ประชุมพิจารณา^๓ ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานต่างๆ
และมีความเห็น ดังนี้

ข้อเท็จจริงเบื้องต้น.....

.....

.....

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....

ประเด็นที่ต้องพิจารณา.....

ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน^๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และพร้อมนี้ได้เสนอสำนวนการสอบสวนมาด้วยแล้ว

.....(ลายมือชื่อ)..... ประธานกรรมการ
 (.....)

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ
 (.....)

ฯลฯ

.....(ลายมือชื่อ)..... กรรมการ
 (.....) และเลขานุการ

^๑ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สอบสวนพยานใดตามข้อ ๓๕ หรือคสอบสวนพยานใดตามข้อ ๓๖ ให้ระบุพยานที่ไม่สอบสวนหรือพยานหลักฐานที่งดสอบสวนนั้น พร้อมทั้งเหตุผลไว้ด้วย

^๒ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบตามที่คณะกรรมการสอบสวนเรียก ให้ส่งบันทึกตามข้อ ๔๐ จำนวน ๑ ฉบับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานราชการ

^๓ การประชุมพิจารณาวินิจฉัยตามข้อ ๕๒ ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสอบสวนทั้งหมด

^๔ ให้ระบุว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยอย่างไร หรือไม่ ถ้าผิด เป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใดและควรได้รับโทษสถานใด/มีเหตุให้ออกจากราชการ ตามมาตรา ๑๑๐ (๖) หรือมาตรา ๑๑๐ (๗) หรือไม่ อย่างไร

^๕ ในกรณีที่กรรมการสอบสวนคนใดมีความเห็นแย้ง ให้บันทึกรายละเอียดความเห็นแย้งด้วย

ที่ นร ๑๐๑๑/ว๑๒

สำนักงาน ก.พ.

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แบบคำสั่งตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

เรียน (เวียน กระทรวง กรม จังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบคำสั่ง (ดว. ๗ - ดว. ๑๑) จำนวน ๓๓ แบบ

โดยที่กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ หมวด ๖ การสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ ข้อ ๖๖ ข้อ ๖๙ ข้อ ๗๑ และข้อ ๗๒ หมวด ๗ การมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ข้อ ๗๔ และหมวด ๘ การสั่งพักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน ข้อ ๙๒ กำหนดให้แบบคำสั่งต้องมีสาระสำคัญตามที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด

สำนักงาน ก.พ. จึงได้จัดทำแบบคำสั่งตามหมวด ๖ หมวด ๗ และหมวด ๘ ดังกล่าว จำนวน ๓๓ แบบ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยสรุปแบบคำสั่งจำแนกตามหมวด ดังนี้

หมวด ๖ การสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ ตามข้อ ๖๖ ข้อ ๖๙ ข้อ ๗๑ และข้อ ๗๒ กำหนดเป็นแบบ ดว. ๗/๑ ถึง ดว. ๗/๘ จำนวน ๘ แบบ

หมวด ๗ การมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ตามข้อ ๗๔ กำหนดเป็นแบบ ดว. ๘/๑ ถึง ดว. ๘/๑๔ จำนวน ๑๔ แบบ

หมวด ๘ การสั่งพักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามข้อ ๙๒ กำหนดเป็น ๓ ส่วน ดังนี้
ส่วนที่ ๑ คำสั่งพักราชการและคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน กำหนดเป็นแบบ ดว. ๙/๑ ถึง ดว. ๙/๕ จำนวน ๕ แบบ

ส่วนที่ ๒ คำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติราชการและคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการตามผลการสอบสวนพิจารณาหรือผลแห่งคดี กำหนดเป็นแบบ ดว. ๑๐/๑ ถึง ดว. ๑๐/๓ จำนวน ๓ แบบ

ส่วนที่ ๓ คำสั่งตามผลการสอบสวนพิจารณาหรือผลแห่งคดี กรณีมีเหตุที่ไม่ต้องให้กลับเข้าปฏิบัติราชการและคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ กำหนดเป็นแบบ ดว. ๑๑/๑ ถึง ดว. ๑๑/๓ จำนวน ๓ แบบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(หม่อมหลวงพัชรภากร เทวกุล)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักมาตรฐานวินัย

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๑๖๒๘

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๖๒๕

หมวด ๖ การสั่งยุติเรื่อง ลงโทษ หรืองดโทษ
แบบ ดว. ๗/๑ ถึง ดว. ๗/๘

แบบ ดว. ๗	คำสั่งเรื่อง
ดว. ๗/๑	สั่งยุติเรื่อง - กรณีตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง - กรณีตามมาตรา ๙๓ วรรคสอง - กรณีตามมาตรา ๙๗ วรรคสอง
ดว. ๗/๒	ลงโทษ.....(ภาคทัณฑ์/ ตัดเงินเดือน/ ลดเงินเดือน)..... - กรณีตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง - กรณีตามมาตรา ๙๓ วรรคสอง - กรณีตามมาตรา ๙๗ วรรคสอง - กรณีตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง และมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง - กรณีตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง และมาตรา ๙๓ วรรคสอง - กรณีตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง และมาตรา ๙๗ วรรคสอง
ดว. ๗/๓	ลงโทษ.....(ปลดออก/ไล่ออก)..... - กรณีตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง และมาตรา ๙๗ วรรคสอง - กรณีตามมาตรา ๙๗ วรรคสอง
ดว. ๗/๔	ลงโทษ.....(ปลดออก/ ไล่ออก).....กรณีมีคำสั่ง.....(พักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน)..... ในกรณีที่ถูกต้องคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง - กรณีตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง และมาตรา ๙๗ วรรคสอง - กรณีตามมาตรา ๙๗ วรรคสอง
ดว. ๗/๕	ลงโทษ.....(ปลดออก/ ไล่ออก).....กรณีมีคำสั่ง...(พักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน).. ในกรณีที่ถูกต้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา - กรณีตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง และมาตรา ๙๗ วรรคสอง

แบบ ดว. ๗	คำสั่งเรื่อง
ดว. ๗/๖	ลงโทษกรณีคณะกรรมการ...(ป.ป.ช./ป.ป.ท.)... ซ้ำมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
ดว. ๗/๗	<p>สั่งงดโทษ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีตามมาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๖ วรรคสาม - กรณีตามมาตรา ๙๓ วรรคสอง และมาตรา ๙๖ วรรคสาม - กรณีตามมาตรา ๙๖ วรรคสาม และมาตรา ๙๗ วรรคสอง - กรณีตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง มาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๖ วรรคสาม - กรณีตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง มาตรา ๙๓ วรรคสอง และมาตรา ๙๖ วรรคสาม - กรณีตามมาตรา ๙๕ วรรคสอง มาตรา ๙๖ วรรคสาม และมาตรา ๙๗ วรรคสอง
ดว. ๗/๘	สั่งงดโทษ กรณีออกจากราชการไปแล้ว ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่

หมวด ๗ การมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ

แบบ ดว. ๘/๑ ถึง ดว. ๘/๑๔

แบบ ดว. ๘	การสั่งใหม่ จากโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง เป็นโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงสถานอื่น / ไม่ร้ายแรง / งดโทษ / ยกโทษ
๘/๑	สั่ง...(เพิ่มโทษปลดออกเป็นไล่ออก/ลดโทษไล่ออกเป็นปลดออก)...
๘/๒	สั่งลดโทษ...(ปลดออก/ไล่ออก)...เป็นโทษไม่ร้ายแรง
๘/๓	สั่งให้ผู้ถูก...(ปลดออก/ไล่ออก)...กลับเข้ารับราชการ และงดโทษให้ตามมาตรา ๙๖ วรรคสาม
๘/๔	สั่งงดโทษ กรณีออกจากราชการไปแล้วตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่/สั่งยุติเรื่อง ให้ผู้ถูก...(ปลดออก/ไล่ออก)... ในกรณีมีเหตุที่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการ
๘/๕	สั่งยกโทษ...(ปลดออก/ไล่ออก)...และให้กลับเข้ารับราชการ
๘/๖	สั่งยกโทษ...(ปลดออก/ไล่ออก)...ในกรณีมีเหตุที่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการ
	การสั่งใหม่ จากโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง เป็นโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง / ไม่ร้ายแรงสถานอื่น / งดโทษ / ยกโทษ
๘/๗	สั่งเพิ่มโทษ...(ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดเงินเดือน)... เป็น...(ปลดออก/ไล่ออก)...
๘/๘	สั่งเพิ่มโทษ...(ภาคทัณฑ์เป็นตัดเงินเดือน/ภาคทัณฑ์เป็นลดเงินเดือน/ตัดเงินเดือนเป็นลดเงินเดือน)...
๘/๙	สั่งลดโทษ...(ลดเงินเดือนเป็นภาคทัณฑ์/ลดเงินเดือนเป็นตัดเงินเดือน/ตัดเงินเดือนเป็นภาคทัณฑ์)...
๘/๑๐	สั่ง...(เพิ่มอัตราโทษ/ลดอัตราโทษ)...ของโทษลดเงินเดือน
๘/๑๑	สั่ง...(เพิ่มอัตราโทษ/ลดอัตราโทษ)...ของโทษตัดเงินเดือน
๘/๑๒	สั่งงดโทษตามมาตรา ๙๖ วรรคสาม ให้ผู้ถูกลงโทษ...(ตัดเงินเดือน/ลดเงินเดือน)...
๘/๑๓	สั่งงดโทษตามมาตรา ๙๖ วรรคสาม ให้ผู้ถูกลงโทษภาคทัณฑ์
๘/๑๔	สั่งยกโทษ...(ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดเงินเดือน)...

หมวด ๘

ส่วนที่ ๑

คำสั่งพักราชการ และคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

แบบ ดว. ๘/๑ ถึง ดว. ๘/๕

แบบ ดว.	คำสั่งเรื่อง
๘/๑	ให้พักราชการ กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน
๘/๒	ให้พักราชการ กรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญา
๘/๓	ให้ออกจากราชการไว้ก่อน กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน
๘/๔	ให้ออกจากราชการไว้ก่อน กรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญา
๘/๕	ให้ออกจากราชการไว้ก่อนแทนการสั่งพักราชการ

หมวด ๘

ส่วนที่ ๒

คำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติราชการ และคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการ
ตามผลการสอบสวนพิจารณาหรือผลแห่งคดี

แบบ ดว. ๑๐/๑ ถึง ดว. ๑๐/๓

แบบ ดว.	คำสั่งเรื่อง
๑๐/๑	ให้ผู้ถูกสั่ง...(พักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน)... ในกรณีที่ถูกต้องตั้งกรรมการสอบสวนกลับเข้า...(ปฏิบัติหน้าที่ราชการ/รับราชการ).... และดำเนินการตามมาตรา ๙๖
๑๐/๒	ให้ผู้ถูกสั่ง...(พักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน)... ในกรณีที่ถูกต้องตั้งกรรมการสอบสวนกลับเข้า... (ปฏิบัติหน้าที่ราชการ/รับราชการ) ... และสั่งยุติเรื่องที่ถูกกล่าวหา
๑๐/๓	ให้ผู้ถูกสั่ง...(พักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน)...ในกรณีที่....(ถูกฟ้องคดีอาญา/ต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา)....กลับเข้า...(ปฏิบัติหน้าที่ราชการ/รับราชการ)...

หมวด ๘

ส่วนที่ ๓

คำสั่งตามผลการสอบสวนพิจารณาหรือผลแห่งคดี กรณีมีเหตุที่ไม่ต้องให้
กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

แบบ ดว. ๑๑/๑ ถึง ดว. ๑๑/๓

แบบ ดว. ๑๑	คำสั่งเรื่อง
๑๑/๑	สั่งดโทษตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสี่ สำหรับผู้ถูกสั่ง...(พักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน)... ในกรณีที่ถูกต้องตั้งกรรมการสอบสวน โดยไม่ต้องสั่งให้กลับ...(เข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ/เข้ารับราชการ)...
๑๑/๒	สั่งยุติเรื่อง สำหรับผู้ถูกสั่ง...(พักราชการ/ออกจากราชการไว้ก่อน)... ในกรณีที่ถูกต้องตั้งกรรมการสอบสวน โดยไม่ต้องสั่งให้กลับ...(เข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ/เข้ารับราชการ)....
๑๑/๓	ให้พ้นจากการเป็นผู้ถูกสั่ง...(พักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน)...ในกรณีที่ถูกต้องฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่า กระทำความผิดอาญา โดยไม่ต้องสั่งให้กลับ...(เข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ/เข้ารับราชการ)...

ภาคผนวก

“...การรักษาความยุติธรรมในแผ่นดิน
ไม่ควรจะถือเพียงแค่ขอบเขตของกฎหมาย
จำเป็นต้องขยายออกไปให้ถึงศีลธรรมจรรยา
ตลอดจนเหตุและผลตามความเป็นจริงด้วย...”

พระบรมราชโองการในพิธีพระราชทานประกาศนียบัตร
ของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร
วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคาร B) ชั้น ๕
ถนนแจ้งวัฒนะ หลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐